

**ZPRÁVA O ČINNOSTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE
PRO ZASTUPOVÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY
PŘED SOUDNÍM DVOREM EVROPSKÉ UNIE
ZA ROK 2018**

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
ODBOR KOMUNITÁRNÍHO PRÁVA
PRAHA 2019**

Tato zpráva byla předložena vládě České republiky pro informaci, a to na jejím zasedání dne 8. července 2019. Vláda vzala zprávu na vědomí.

© Tato zpráva je dílem autorského kolektivu pracovníků Kanceláře vládního zmocněnce působících při Odboru komunitárního práva Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Na zprávě se jmenovitě podíleli Anna Brabcová, Dominika Czechová, Lucie Dvořáková, Iva Gavrilova, Markéta Hedvábná, Aneta Kasalická, Tereza Machovičová, Thomas Müller, Kristýna Najmanová, Hana Pešková, Jiří Pavliš, Ondřej Serdula, Martin Smolek, Soňa Šindelková, Michael Švarc a Jiří Vláčil.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	9
ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	10
KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	12
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2018	14
ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE	15
K POVAZE ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE	15
K ÚČASTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE NA ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2018	16
SHRNUTÍ VYJÁDRĚNÍ ČR V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2018	18
1. Zemědělství	18
2. Životní prostředí	18
C-411/17 <i>Inter-Environnement Wallonie et Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen</i>	18
C-723/17 <i>Crayenest</i>	18
C-43/18 <i>CFE</i>	19
C-321/18 <i>Terre wallonne</i>	19
3. Dopravní politika	20
C-163/18 <i>Aegean Airlines</i>	20
4. Energetická politika	20
C-180/18, C-286/18 a C-287/18 <i>Agreenergy a další</i>	20
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	20
6. Ochrana osobních údajů	21
C-207/16 <i>Ministerio Fiscal</i>	21
C-623/17 <i>Privacy International</i>	21
C-311/18 <i>Facebook Ireland & Schrems</i>	21
C-511/18 a C-512/18 <i>La Quadrature du Net a další</i>	22
C-520/18 <i>Ordre des barreaux francophones et germanophone a další</i>	22
7. Veřejné zakázky	22
C-264/18 <i>P. M.</i>	22
8. Státní podpory	23
9. Hospodářská soutěž	23
10. Daně a finanční trh	23
C-414/17 <i>AREX CZ</i>	23
C-567/17 <i>Bene Factum</i>	23
C-639/17 <i>KPMG Baltics</i>	24
C-667/17 <i>Cadeddu</i>	24
C-75/18 <i>Vodafone Magyarország</i>	24
C-127/18 <i>A-PACK CZ</i>	25
C-245/18 <i>Fallimento TECNOSERVICE INT.</i>	25

C-273/18 <i>Kuršu zeme</i>	25
C-275/18 <i>Vinš</i>	25
C-276/18 <i>KrakVet Marek Batko</i>	26
C-355/18 až C-357/18 <i>Rust-Hackner a další</i>	26
C-401/18 <i>Herst</i>	26
C-405/18 <i>AURES Holdings</i>	27
C-446/18 <i>AGROBET CZ</i>	27
C-479/18 <i>UNIQA Österreich Versicherungen e.a.</i>	27
C-480/18 <i>PrivatBank</i>	28
11. Volný pohyb služeb a svoboda usazování	28
C-33/17 <i>Čepelnik</i>	28
C-16/18 <i>Dobersberger</i>	28
C-50/18, C-64/18, C-140/18, C-146/18 a C-148/18 <i>Mestrovič a další</i>	29
C-390/18 <i>AIRBNB Ireland</i>	29
C-482/18 <i>Google Ireland</i>	30
12. Volný pohyb zboží a duševní vlastnictví	30
C-683/17 <i>Cofemel</i>	30
C-263/18 <i>Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers</i>	30
C-387/18 <i>Delfarma</i>	31
13. Volný pohyb kapitálu	31
14. Ochrana spotřebitele	31
C-419/18 a C-483/18 <i>Profi Credit Polska</i>	31
C-500/18 <i>Reliantco Investments et Reliantco Investments Limassol Sucursala București</i>	32
15. Volný pohyb osob	32
C-391/16 <i>M.</i>	32
C-680/17 <i>Vethanayagam</i>	33
C-704/17 <i>D.H.</i>	33
C-93/18 <i>Bajratari</i>	33
C-129/18 <i>SM</i>	34
C-302/18 <i>X</i>	34
16. Sociální politika	35
C-55/18 <i>CCOO</i>	35
17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	35
C-370/17 a C-37/18 <i>CRPNPAC a další</i>	35
C-32/18 <i>Moser</i>	35
C-95/18 a C-96/18 <i>van den Berg a Giesen</i>	36
C-447/18 <i>Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava a další</i>	36
18. Vnější vztahy	36
19. Celní unie	36
20. Společný celní sazebník	37
C-306/18 <i>KORADO</i>	37
21. Justice a vnitřní věci	37
C-287/17 <i>Česká pojišťovna</i>	37

C-510/17 ML.....	38
C-579/17 Gradbeništvo Korana	38
C-38/18 Gambino a Hyka.....	38
C-208/18 Petruřová	39
C-215/18 Primera Air Scandinavia	39
C-234/18 AGRO IN 2001.....	39
C-325/18 a C-375/18 PPU C. E. a N. E. a další.....	40
C-347/18 Salvoni	40
C-361/18 Weil	40
C-393/18 PPU UD	41
C-467/18 Rajonna prokuratura Lom.....	41
C-492/18 PPU TC.....	42
C-518/18 RD	42
C-548/18 BGL BNP Paribas	42
22. Právo institucí a jejich zaměstnanců	43
23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	43
24. Principiální a průřezové otázky	43
ZAJÍMAVÉ ROZSUDKY VYNESENÉ V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2018	44
1. Zemědělství	44
C-667/16 Nooren	44
C-266/16 Western Sahara Campaign	45
C-59/17 Château du Grand bois	45
C-120/17 Ministru kabinetů	45
2. Životní prostředí	46
C-117/17 Comune di Castelbellino	46
C-302/17 PPC Power	46
C-323/17 People Over Wind a Sweetman	47
C-671/16 Inter-Environnement Bruxelles	47
C-160/17 Thybaut	47
C-164/17 Grace a Sweetman	48
C-329/17 Prenninger	48
C-461/17 Holohan.....	49
3. Dopravní politika	49
C-274/16 flightright	49
C-258/16 Finnair	49
C-195/17 Krüsemann a další	50
C-532/17 Wirth a další	50
C-88/17 Zurich Insurance a Metso Minerals	51
C-601/17 Harms	51
C-513/17 Baumgartner	51
C-330/17 Verbraucherzentrale Baden-Württemberg	52
4. Energetická politika	52
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	52
C-215/17 NKBM.....	52

6. Ochrana osobních údajů	53
C-210/16 <i>Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein</i>	53
C-25/17 <i>Jehovan todistajat</i>	53
C-207/16 <i>Ministerio Fiscal</i>	54
7. Veřejné zakázky.....	54
C-9/17 <i>Tirkkonen</i>	54
C-531/16 <i>Specializuotas transportas</i>	55
C-546/16 <i>Montte</i>	55
C-518/17 <i>Rudigier</i>	55
C-328/17 <i>Amt Azienda Trasporti e Mobilità a další</i>	56
C-216/17 <i>Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato - Antitrust a Coopservice</i>	56
8. Státní podpory.....	57
C-234/16 a C-235/16 <i>ANGED</i>	57
C-135/16 <i>Georgsmarienhütte a další</i>	57
C-510/16 <i>Carrefour Hypermarchés a další</i>	57
C-492/17 <i>Rittinger a další</i>	58
C-374/17 <i>A-Brauerei</i>	58
9. Hospodářská soutěž	59
C-525/16 <i>Meo - Serviços de Comunicações e Multimédia</i>	59
C-179/16 <i>F. Hoffmann-La Roche a další</i>	59
C-633/16 <i>Ernst&Young</i>	60
10. Daně a finanční trh.....	60
C-676/16 <i>CORPORATE COMPANIES</i>	60
C-628/16 <i>Kreuzmayr</i>	61
C-182/17 <i>Nagyszénás Településszolgáltatási Nonprofit Kft.</i>	61
C-387/16 <i>Nidera</i>	61
C-31/17 <i>Cristal Union</i>	62
C-533/16 <i>Volkswagen</i>	62
C-574/15 <i>Scialdone</i>	62
C-542/16 <i>Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag a další</i>	63
C-660/16 a C-661/16 <i>Kollroß a Wirtl</i>	63
C-34/17 <i>Donnellan</i>	63
C-650/16 <i>Bevola a Jens W. Trock</i>	64
C-15/16 <i>Baumeister</i>	64
C-459/17 a C-460/17 <i>SGI</i>	65
C-544/16 <i>Marcandi</i>	65
C-320/17 <i>Marle Participations</i>	66
C-80/17 <i>Juliana</i>	66
C-191/17 <i>ING-DiBa Direktbank Austria</i>	66
C-495/17 <i>Cartrans Spedition</i>	67
C-648/17 <i>BTA Baltic Insurance Company</i>	67
C-295/17 <i>Meo - Serviços de Comunicações e Multimédia</i>	67
C-672/17 <i>Tratave</i>	67
C-493/17 <i>Weiss a další</i>	68
C-219/17 <i>Berlusconi a Fininvest</i>	68
C-414/17 <i>AREX CZ</i>	69
C-667/17 <i>Cadeddu</i>	69

11. Volný pohyb služeb a usazování.....	69
C-360/15 a C-31/16 X	69
C-320/16 Uber France	70
C-33/17 Čepelník.....	70
C-18/17 Danieli & C. Officine Meccaniche a další	71
C-342/17 Memoria a Dall 'Antonia	71
12. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)	72
C-267/16 Buhagiar a další	72
C-642/16 Junek Europ-Vertrieb	72
C-163/16 Louboutin	73
C-121/17 Teva UK	73
C-161/17 Renckhoff	73
C-521/17 SNB-REACT	74
C-149/17 Bastei Lübbe	74
C-310/17 Levola Hengelo	74
C-29/17 Novartis Farma	75
C-572/17 Syed.....	75
13. Volný pohyb kapitálu.....	76
C-52/16 a C-113/16 SEGRO a Horváth	76
14. Ochrana spotřebitele.....	77
C-147/16 Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen	77
C-483/16 Sziber	77
C-339/17 Verein für lauterer Wettbewerb	78
C-632/16 Dyson	78
C-176/17 Profi Credit Polska	79
C-109/17 Bankia	79
C-448/17 EOS KSI Slovensko	79
C-105/17 Kamenova.....	80
C-425/17 Günter Hartmann Tabakvertrieb	80
C-462/17 Tänzer & Trasper	80
15. Volný pohyb osob	81
C-550/16 A. S.	81
C-316/16 a C-424/16 B	81
C-353/16 MP	82
C-331/16 a C-366/16 K. a H.	82
C-82/16 K. A. a další	82
C-673/16 Coman a další	83
C-181/16 Gnandi	83
C-89/17 Banger	83
C-585/16 Alheto	84
C-404/17 A.....	84
C-369/17 Ahmed	85
C-343/17 Fremoluc	85
C-175/17 Belastingdienst v. Toeslagen	85
C-652/16 Ahmedbekova	86
C-47/17 a C-48/17 X	86

C-714/17 <i>Ayubi</i>	87
C-412/17 a C-474/17 <i>Touring Tours and Travel</i>	87
16. Sociální politika	87
C-414/16 <i>Egenberger</i>	87
C-574/16 <i>Grupo Norte Facility</i>	88
C-677/16 <i>Montero Mateos</i>	88
C-451/16 <i>MB</i>	88
C-68/17 <i>IR</i>	89
C-12/17 <i>Dicu</i>	89
C-569/16 a C-570/16 <i>Bauer</i>	90
C-619/16 <i>Kreuziger</i>	90
C-684/16 <i>Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften</i>	91
C-457/17 <i>Maniero</i>	91
C-147/17 <i>Sindicatul Familia Constanța a další</i>	91
C-245/17 <i>Viejobueno Ibáñez a de la Vara González</i>	92
C-378/17 <i>The Minister for Justice and Equality a Commissioner of the Garda Síochána</i>	92
17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	93
C-359/16 <i>Altun</i>	93
C-551/16 <i>Klein Schiphorst</i>	93
C-679/16 <i>A</i>	93
C-527/16 <i>Alpenrind</i>	94
18. Vnější vztahy	94
19. Celní unie	94
20. Společný celní sazebník	94
21. Justice a vnitřní věci	95
C-367/16 <i>Piotrowski</i>	95
C-498/16 <i>Schrems</i>	95
C-106/17 <i>Hofsoe</i>	95
C-64/16 <i>Associação Sindical dos Juizes Portugueses</i>	96
C-289/17 <i>Collect Inkasso a další</i>	96
C-558/16 <i>Mahnkopf</i>	97
C-560/16 <i>Dédouch</i>	97
C-64/17 <i>Saey Home & Garden</i>	98
C-191/16 <i>Pisciotti</i>	98
C-565/16 <i>Saponara a Xylina</i>	98
C-370/16 <i>Dell'Acqua</i>	99
C-306/17 <i>Northartová</i>	99
C-335/17 <i>Valcheva</i>	100
C-612/15 <i>Kolev</i>	100
C-83/17 <i>KP</i>	101
C-20/17 <i>Oberle</i>	101
C-512/17 <i>HR</i>	101
C-390/16 <i>Lada</i>	102
C-268/17 <i>AY</i>	102
C-216/18 <i>PPU Minister for Justice</i>	103
C-220/18 <i>PPU Generalstaatsanwaltschaft</i>	103
C-287/17 <i>Česká pojišťovna</i>	104

C-310/18 PPU <i>Milev</i>	104
C-327/18 PPU <i>R O</i>	104
C-325/18 a C-375/18 PPU <i>C.E. a N.E.</i>	105
C-379/17 <i>Società Immobiliare Al Bosco</i>	105
C-478/17 <i>IQ</i>	106
C-393/18 PPU <i>UD</i>	106
C-234/17 <i>XC a další</i>	106
C-595/17 <i>Apple Sales International a další</i>	107
C-247/17 <i>Raugevicius</i>	107
C-627/17 <i>ZSE Energia</i>	108
C-551/18 PPU <i>IK</i>	108
C-514/17 <i>Sut</i>	109
22. Právo institucí a jejich zaměstnanců	109
23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	109
24. Principiální a průřezové otázky	109
C-284/16 <i>Achmea</i>	109
C-122/17 <i>Smith</i>	110
C-524/15 <i>Menci</i>	110
C-537/16 <i>Garlsson Real Estate a další</i>	111
C-596/16 a C-597/16 <i>Di Puma a další</i>	111
C-167/17 <i>Klohn</i>	111
C-621/18 <i>Wightman a další</i>	112
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	113
PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	113
Co je EU Pilot	114
Postup řízení	114
Vývoj v roce 2018	114
PRŮBĚH ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	115
Řízení podle čl. 258 SFEU	115
Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU	117
Budoucí výhled	118
ÚLOHA VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	119
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA VEDENÁ PROTI ČR	120
Celkový přehled	120
Nenotifikační v. věcná řízení	123
Vývoj v roce 2018 – nově zahájená řízení	123
Přehled nenotifikačních řízení zahájených v roce 2018	125
Přehled věcných řízení zahájených v roce 2018	128
Rozhodnutí Komise o postupu v běžících řízeních učiněná v průběhu roku 2018	129
Řízení ukončená v roce 2018	130
Řízení projednávaná v roce 2018 před Soudním dvorem	134
Přehled řízení o porušení unijního práva běžících ke dni 31. prosince 2018	135

ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ NA NEPLATNOST AKTU EU.....	144
OBECE K ŘÍZENÍ O ŽALOBÁCH NA NEPLATNOST A NA NEČINNOST	144
Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU).....	144
Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU).....	145
ŽALOBY ČR	145
C-4/17 P <i>Česká republika v. Komise</i> (restrukturalizace vinic)	145
C-482/17 <i>Česká republika v. Parlament a Rada</i> (směrnice o zbraních)	146
T-629/17 <i>Česká republika v. Komise</i> (broadcasting).....	146
T-509/18 <i>Česká republika v. Komise</i> (ná vaznost kontrol).....	146
C-575/18 P <i>Česká republika v. Komise</i> (antidumpingové clo)	146
C-742/18 P <i>Česká republika v. Komise</i> (korekce ze tří auditů v zemědělství)	147
INTERVENCE.....	148
VĚCI, V NICHŽ ČR V ROCE 2018 POŽÁDALA O VSTUP DO ŘÍZENÍ	148
C-515/17 P a C-561/17 P <i>Uniwersytet Wrocławski a Polsko v. REA</i>	148
C-715/17 <i>Komise v. Polsko</i> a C-718/17 <i>Komise v. Maďarsko</i>	148
T-815/17 <i>SŽDC v. Komise a INEA</i>	149
T-19/18 <i>Litva v. Komise</i>	149
T-101/18 <i>Rakousko v. Komise</i>	149
T-316/18 <i>Mediaservis v. Komise</i>	149
ŘÍZENÍ O POSUDKU	150
DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	151
VÝBOR VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ROCE 2018	151
PRACOVNÍ SKUPINA RADY „SOUDNÍ DVŮR“	151
PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY.....	152

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
ES	Evropská společenství
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
EU	Evropská unie
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
GA	Generální advokát
JŘ	Jednací řád
NSS	Nejvyšší správní soud
OKP	Odbor komunitárního práva
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SEU	Smlouva o Evropské unii
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
Listina	Listina základních práv Evropské unie
VLZ	Vládní zmocněnec

Pro označení ostatních členských států je používán dvoupísmenný kód ISO (ISO 3166 alpha-2), s výjimkou zkratky EL pro Řecko a UK pro Spojené království, které jsou bez ohledu na uvedené ISO ve vztahu k těmto státům v EU obvykle používány.

Pro označení ministerstev ČR a dalších centrálních orgánů státní správy jsou používány obvyklé zkratky jejich názvů.

ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vážení čtenáři,

„*With or without you*“ jsou první slova refrénu známé písni skupiny U2 z alba *The Joshua Tree*, která možná zněla v hlavách soudců při rozhodování věci *Wightman*, ve které se na Soudní dvůr obrátil Vrchní soud pro Skotsko s předběžnou otázkou, zda je možné, aby oznámení členského státu o záměru vystoupit z Evropské unie bylo oznamujícím členským státem jednostranně odvoláno, a pokud ano, za jakých podmínek a s jakými účinky ohledně setrvání daného členského státu v Unii. Otázka vzešla z vnitrostátního sporu skupiny skotských poslanců s ministrem pro vystoupení z Evropské unie a byla motivována snahou získat jasnou představu o možnostech členů Dolní sněmovny v době, kdy budou rozhodovat o případné dohodě mezi Spojeným královstvím a Unii. V případě kladné odpovědi Soudního dvora se totiž vedle možností vystoupení z Unie bez dohody anebo vystoupení z Unie s dohodou otevírala třetí varianta, a to setrvání Spojeného království v Unii. Soudní dvůr zasedající v plénu rozhodl s nebyvalou rychlostí zjevně korespondující se zamýšleným datem prvního hlasování Dolní sněmovny v prosinci minulého roku, a sice tak, že čl. 50 Smlouvy o EU dovoluje oznamujícímu členskému státu, aby jednostranně, jednoznačně a bezpodmínečně odvolal své oznámení o záměru vystoupit z Unie, a to kdykoli do doby vstupu dohody o vystoupení v platnost nebo před uplynutím lhůty dvou let, případně prodloužené v souladu s dotčeným ustanovením. Rozsudek, byť zajímavý i z čistě právního hlediska, a to jak unijního, tak mezinárodního, má především politický rozměr a zároveň potvrzuje a podtrhuje význam, jaký v evropské integraci sehrává Soudní dvůr.

Menší mediální pozornosti, ale o to větší diskuzi v odborných kruzích, se dostalo rozsudku ve věci *Achmea*, který Soudní dvůr vydal v březnu minulého roku. Podstatou položených předběžných otázek bylo, zda unijní právo brání tzv. arbitrážním doložkám v bilaterálních investičních dohodách mezi členskými státy. Soudní dvůr odkazem zejména na zachování specifických rysů a autonomie unijního právního řádu dospěl k závěru, že unijní právo takovým doložkám brání. Tento výsledek má přímý dopad jak na probíhající či připravovaná arbitrážní řízení, tak na samotné bilaterální investiční smlouvy mezi členskými státy.

Na velmi omezeném prostoru úvodního slova nelze přirozeně zmínit ani rámcově všechna významná rozhodnutí Soudního dvora za uplynulý rok, přeci jen je ale potřeba upozornit na rozhodnutí v předběžné otázce ve věci *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, vydané v únoru minulého roku. V této na první pohled možná nepříliš nápadné věci týkající se otázky snižování platů ve veřejné sféře s dopady na odměňování portugalských soudců se Soudní dvůr poprvé zabýval otázkou fungování systému soudnictví členského státu ve světle čl. 19 Smlouvy o EU, potažmo čl. 47 Listiny EU, tedy práva na spravedlivý proces. Rozsudek se ve své podstatě dotýká otázek existence právního státu, řešených mimo jiné ve dvou právě probíhajících řízeních s Polskem a Maďarskem podle čl. 7 Smlouvy o EU. Volným pokračováním tohoto judikátu je několik dalších rozsudků vydaných v minulém roce v rámci provádění evropského zatýkacího rozkazu v kontextu brexitu a právě zmíněného řízení s Polskem.

Vážení čtenáři, věřím, že tato malá ochutnávka vás naladí k další četbě výroční zprávy.

Při cestě z Lucemburku dne 1. dubna 2019

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Martin Zlot', with a large, stylized flourish at the end.

KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

V řízeních před Soudním dvorem EU jsou členské státy zastoupeny zmocněnci (viz čl. 19 Statutu Soudního dvora). Zastupování ČR před Soudním dvorem a Tribunálem je zajišťováno vládním zmocněncem pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „VLZ“) na základě usnesení vlády č. 113 ze dne 4. 2. 2004 o Statutu vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „Statut VLZ“), ve znění usnesení vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010.

Dne 10. 3. 2008 byl do této funkce jmenován usnesením vlády č. 246 JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M.

Usnesením vlády č. 435 ze dne 13. 4. 2005 bylo rozhodnuto, že VLZ bude rovněž zajišťovat zastupování ČR před Soudem ESVO.

Usnesením vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010 byla přijata novela Statutu VLZ, kterou bylo reagováno zejména na terminologické změny související se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost.

VLZ podle čl. 2 a čl. 8 Statutu VLZ působí při Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen „MZV“). K plnění svých úkolů využívá zaměstnance OKP, který je rozdělen na tři oddělení, z nichž dvě (Oddělení pro Soudní dvůr EU a Oddělení pro infringementy, dále jen „Kancelář VLZ“) se zabývají všemi záležitostmi týkajícími se agendy VLZ. Na činnosti Kanceláře VLZ se podílí také třetí oddělení OKP, Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU.

Jak vyplývá ze Statutu VLZ, nejsou kompetence VLZ omezeny pouze na zastupování ČR před soudními orgány EU, ale zahrnují rovněž hájení zájmů ČR v prejudiciální (administrativní) fázi řízení s EK (dále též jen „Komise“) týkajících se možných porušení závazků vyplývajících ze členství v EU, včetně mechanismu EU Pilot.

VLZ zastupuje ČR v těchto řízeních:

- řízení o porušení unijního práva, tzv. infringement,
- řízení o předběžné otázce,
- řízení o posudku,
- řízení, do nichž ČR vstupuje jako vedlejší účastník, tzv. intervence, či
- řízení o přímé žalobě ČR na neplatnost aktů vydaných orgánem EU, popř. na nečinnost orgánu EU.

Pravidelnou agendu VLZ představuje zejména zastupování ČR v řízení o předběžné otázce a v řízení o porušení unijního práva.

Zajištění zastupování ČR před Soudním dvorem EU a před EK obstarávají v Kanceláři VLZ zaměstnanci, jejichž stručný profil, včetně kontaktních údajů, naleznete na konci této Zprávy.

Kancelář VLZ využívá pravidelně také služeb stážistů, kterým na tomto místě náleží poděkování za kvalitně odváděnou práci.

VLZ je v jeho činnosti nápomocen Výbor vládního zmocněnce (dále jen „Výbor VLZ“) složený ze zástupců jednotlivých ústředních orgánů státní správy, v jejichž čele stojí člen vlády, a rovněž ze zástupců dalších orgánů (např. ÚV, ČNB a ÚOHS). Jde o mezirezortní poradní a konzultační orgán, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů.

VLZ na pravidelných setkáních Výboru VLZ informuje o aktuálních řízeních, jež před Soudním dvorem a Komisí probíhají, o důležitých rozsudcích a stanoviscích generálních advokátů a také o řízeních o porušení unijního práva vedených proti ČR. Výbor VLZ je fórem, kde dochází k výměně názorů mezi jednotlivými resorty, což umožňuje formulovat stanoviska ČR s přihlédnutím ke všem relevantním zájmům, které mohou v dané oblasti existovat.

Prostřednictvím členů Výboru VLZ také dochází ke komunikaci mezi VLZ a příslušnými ministerstvy, eventuálně jinými ústředními orgány státní správy nebo jimi podřízenými orgány při zpracování vyjádření ČR v jednotlivých typech řízení. Postup při zpracování vyjádření ČR probíhá v zásadě takto: VLZ informuje příslušného člena Výboru VLZ, do jehož působnosti daná problematika spadá, o zahájení řízení, ať již před soudními orgány EU nebo ze strany EK, příp. též doporučí vhodný postup v daném řízení. Na základě odezvy, resp. podkladů daného resortu, vypracuje VLZ ve spolupráci s resortem vyjádření ČR, které je po odsouhlasení příslušným resortem zasláno soudnímu orgánu nebo EK.

Komunikace probíhá přímo nebo prostřednictvím zvláštní databáze spravované VLZ (tzv. databáze ISAP).

V roce 2018 se výbor scházel pravidelně, přibližně jednou za měsíc.

VLZ může také využít možnosti získat informace od právnických či fyzických osob na základě zákona č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „zákon č. 186/2011 Sb.“).

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2018

Soudní dvůr EU je jedním ze základních orgánů Evropské unie, jehož úkolem je především dbát na jednotný výklad unijního práva a rozhodovat spory v oblastech vymezených zakládacími smlouvami (viz především čl. 19 SEU a čl. 251 až 281 SFEU). Soudní dvůr EU (dříve neformálně označovaný jako Evropský soudní dvůr) je v současné době zastřešujícím označením pro dvě soudní instance: Soudní dvůr a Tribunál (dříve Soud prvního stupně). Existence Soudního dvora a Tribunálu je zakotvena přímo v zakládacích smlouvách (čl. 19 SEU).

Členské státy požívají před unijními soudy výjimečného postavení, a to nejen ve smyslu privilegovaných žalobců podle čl. 263 SFEU. Mohou vstupovat do jakýchkoli řízení a svými vyjádřeními ovlivňovat konečnou podobu soudních rozhodnutí (viz čl. 23 a 40 Statutu Soudního dvora). Vedle těchto dvou soudních instancí je třeba k unijním soudům v širším slova smyslu počítat též Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (*EFTA Court*; dále jen „Soud ESVO“), jehož význam pro členské státy je nicméně velmi omezený.

V roce 2005 byl vytvořen Soud pro veřejnou službu jakožto specializovaný soud na základě rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. 11. 2004 o zřízení Soudu pro veřejnou službu Evropské unie, za využití bývalého článku 225a SES, resp. 140b SESAE. Posledně jmenovaný soud převzal agendu řešení zaměstnaneckých sporů mezi institucemi EU a jejich zaměstnanci, jež do té doby vykonával Soud prvního stupně. Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 2016/1192 ze dne 6. 7. 2016 bylo působení Soudu pro veřejnou službu ukončeno k 31. 8. 2016 a jeho agenda přešla zpět na Tribunál.

Soudní dvůr je v současné době složen z 28 soudců (jeden za každý členský stát) a z 11 generálních advokátů, jejichž úlohou je poskytovat Soudnímu dvoru nezávislá stanoviska v řízeních před konečným rozhodnutím ve věci. Tribunál byl ke konci roku 2018 složen ze 46 soudců (v rámci postupného přechodu ke dvěma soudcům za každý členský stát, který bude dovršen v roce 2019).

V roce 2018 proběhla pravidelná částečná obměna personálního složení Soudního dvora. Na další funkční období byli jmenováni soudci Alexander Arabadjiev (BG), Jean-Claude Bonichot (FR), Thomas von Danwitz (DE), Carl Gustav Fernlund (SE), Irmantas Jarukaitis (LT), Egils Levits (LV), Constantinos Lycourgos (CY), Jiří Malenovský (CZ), Nuno José Cardoso da Silva Piçarra (PT), Alexandra Prechal (NL), Lucia Serena Rossi (IT) a Peter George Xuereb (MT). Na další funkční období byli též jmenováni generální advokáti Yves Bot (FR), Gerald Hogan (IE), Giovanni Pitruzzella (IT) a Maciej Szpunar (PL). Složení Tribunálu nedoznalo v roce 2018 žádných změn.

ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

Úkolem této kapitoly je poskytnout obecné informace o charakteru řízení o předběžné otázce, o tom, jak se do tohoto řízení v roce 2018 zapojila ČR a jaké zajímavé rozsudky byly v roce 2018 Soudním dvorem v rámci tohoto typu řízení vyneseny. Oddíly věnované vyjádřením ČR a zajímavým rozsudkům jsou členěny do tematických okruhů, v rámci kterých jsou jednotlivá řízení o předběžné otázce Kanceláří VLZ ze statistických a pracovně-organizačních důvodů monitorována.

K povaze řízení o předběžné otázce

Soudy členských států se na základě čl. 267 SFEU mohou obracet na Soudní dvůr s otázkami výkladu či platnosti unijního práva, jež potřebují pro svá rozhodnutí. Z pohledu konstrukce právního řádu EU se jedná o nejdůležitější soudní řízení.¹ V souladu s čl. 23 Statutu Soudního dvora dostávají vlády členských států EU oznámení o všech řízeních o předběžné otázce. Vedle originálů předkládacích usnesení nebo jejich shrnutí jsou jim v souladu s čl. 98 odst. 1 Jednacího řádu Soudního dvora (dále jen „JŘ Soudního dvora“) doručovány také jejich překlady do úředního jazyka členského státu. Na základě těchto informací o řízení o předběžné otázce se vlády členských států mohou rozhodnout, zda do řízení jako účastník vstoupí či nikoliv.² Nemusí osvědčovat žádný právní zájem.

Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost má Soudní dvůr obecnou pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách i v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Součástí obecného právního režimu se staly také oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, tato obecná pravomoc se nyní týká též vízové, azylové a přistěhovalecké politiky a jiných politik týkajících se pohybu osob. Soudní dvůr se může vyslovovat též k Listině základních práv EU, která má dle čl. 6 odst. 1 SFEU stejnou právní sílu jako Smlouvy.

Jedinou oblastí zůstávající mimo pravomoc Soudního dvora je společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP), která se na základě hlavy V SEU řídí zvláštními pravidly a specifickými postupy. Soudní dvůr není v souladu s čl. 275 SFEU příslušný k přezkumu těchto ustanovení ani aktů přijatých na jejich základě, se dvěma výjimkami: 1) je příslušný k přezkumu vymezení rozsahu pravomocí EU a SZBP, jejíž provádění se nesmí dotknout výkonu pravomocí Unie a rozsahu pravomocí orgánů pro výkon výlučných a sdílených pravomocí EU; 2) má pravomoc

¹ K řízení o předběžné otázce srov. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005).

² K dalším účastníkům řízení o předběžné otázce srov. čl. 23 Statutu Soudního dvora, popř. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005), s. 288 až 291.

rozhodovat o žalobách na neplatnost směřujících proti rozhodnutím, jimiž se stanoví omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám, přijatým Radou například v rámci boje proti terorismu (zmrazení aktiv).

Řízení o předběžné otázce se týká též aktů přijatých institucemi nebo jinými subjekty EU, jež jsou v důsledku toho začleněny do práva EU a které může Soudní dvůr vykládat a podrobovat přezkumu platnosti na žádost vnitrostátních soudů, aby jim umožnil ověřit soulad jejich vnitrostátních právních předpisů s tímto právem.

VLZ je osobou příslušnou přijímat za ČR dokumentaci zasílanou Soudním dvorem k předběžným otázkám. Ke všem předběžným otázkám zpracuje VLZ analýzu v podobě shrnující tabulky, kterou následně zašle rezortům, do jejichž gesce řešená problematika spadá, aby tyto mohly kvalifikovaně zvážit, zda by bylo v daném případě účelné, aby se ČR vyjádřila. Podrobná analýza je prováděna také ve fázi po vyjádření ostatních účastníků v řízení, protože i v této fázi se mohou objevit nové skutečnosti podstatné pro případné vyjádření ČR.

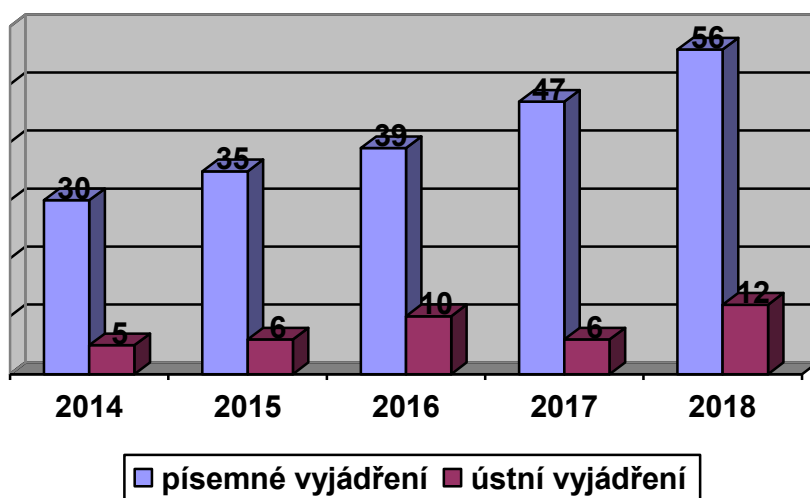
Již od roku 2004 jsou všechny dokumenty vztahující se k řízení o předběžné otázce v Kanceláři VLZ elektronicky zpracovávány a následně distribuovány rezortům prostřednictvím databáze ISAP. V případech, kde příslušný resort vyhodnotí určitou předběžnou otázku jako důležitou s ohledem na možné budoucí dopady na aplikaci práva EU v ČR, je ve spolupráci s VLZ zpracováno písemné nebo ústní vyjádření (podle fáze), které je následně předloženo Soudnímu dvoru, resp. před Soudním dvorem předneseno.

K účasti vládního zmocněnce na řízení o předběžné otázce v roce 2018

Kancelář VLZ obdržela v roce 2018 cca 800 podání v cca 550 řízeních o předběžné otázce. Ke každému podání byla vypracována analýza. Z uvedeného počtu řízení se ČR aktivně zapojila do celkem 65, a to v podobě písemného vyjádření nebo ústního vystoupení, případně obojího.³ Důvodem pro vyjádření ČR v jednotlivých řízeních byla zejména důležitost položených předběžných otázek pro vnitrostátní úpravu a aplikační praxi v ČR a zájem na prosazení výkladu zastávaného ČR. V 56 věcech bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, a ve 12 věcech se prostřednictvím VLZ účastnila ČR ústního jednání (ve 3 případech se ČR zapojila do obou fází řízení). Aktivita ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2018 se tedy pohybovala v intencích této aktivity během posledních pěti let, se vzrůstajícím trendem.

³ Rozhodným datem je datum předložení vyjádření (popř. účasti ČR na ústním jednání). Pokud tedy bylo zahájené řízení o předběžné otázce oznámeno ČR před 31. 12. 2018, ale k předložení písemného vyjádření došlo až po tomto datu, není v uvedeném přehledu zahrnuto.

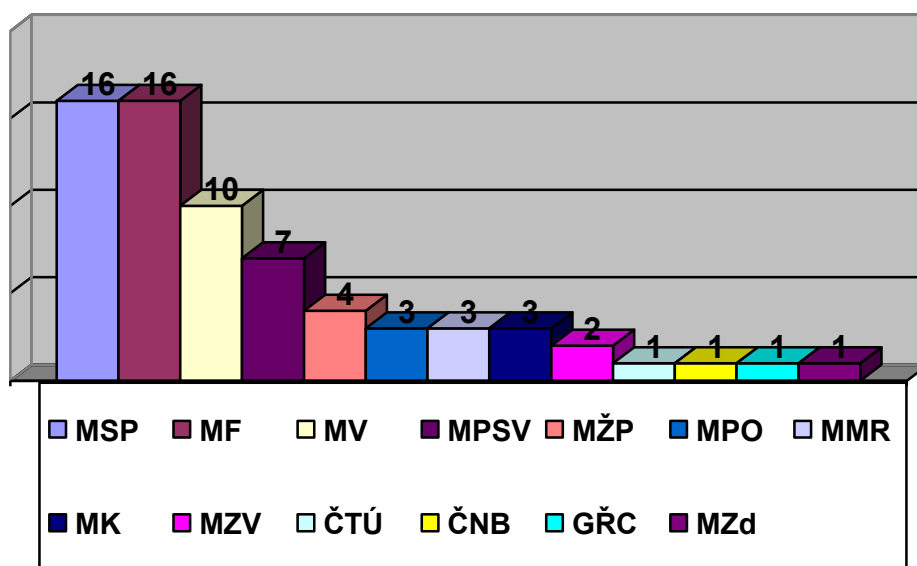
Přehled vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v letech 2014 – 2018

Vyjádření směřovala zejména do oblasti justice, daní a finančního trhu, volného pohybu osob, sociálního zabezpečení migrujících osob a ochrany osobních údajů a ochrany spotřebitele.

Jelikož má každé řízení o předběžné otázce svůj příslušný vnitrostátní hlavní gesční resort, lze vyjádření ČR v roce 2018 srovnat také z hlediska podílu jednotlivých gestorů na celkovém počtu zpracovaných vyjádření.

Přehled vyjádření ČR v řízení před Soudním dvorem v roce 2018 podle gestorů

Shrnutí vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2018

Následuje přehled řízení, ve kterých ČR předložila v roce 2018 písemné vyjádření anebo se účastnila ústního jednání.⁴

1. Zemědělství

20 zahájených řízení (označování a bezpečnost potravin, společná pravidla pro režim přímých podpor, veterinární léčivé přípravky, ochrana zvířat během přepravy atd.); ČR se nevyjádřila v žádné věci.

2. Životní prostředí

21 zahájených řízení (posuzování vlivů na životní prostředí, účast veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně životního prostředí, ochrana přírodních stanovišť, nakládání s odpady atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila ve čtyřech věcech.

C-411/17 Inter-Environnement Wallonie et Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen

Spor se týká zejména otázky, zda rozhodnutí o prodloužení provozu reaktorů jaderné elektrárny (belgické Doel 1 a Doel 2) podléhá posuzování vlivů na životní prostředí. Na jednání konaném dne 10. září 2018 byl v návaznosti na předchozí písemné vyjádření dále zastáván názor, že má-li provoz pokračovat ve stejných parametrech, pak není nutné při jeho prodlužování aplikovat proces posouzení vlivu na životní prostředí, neboť se mj. nejedná o změnu záměru dle směrnice 2001/92 o posuzování vlivů některých záměrů na životní prostředí (EIA).

C-723/17 Crayenest

Belgické orgány v roce 2016 schválily regionální energetický plán pro ovzduší a klima, který obsahuje pokyny a opatření nezbytné k tomu, aby byly dosaženy cíle belgické právní úpravy přijaté v souladu se směrnicí 2008/50 o kvalitě vnějšího ovzduší. Podle žalobců (a též podle Komise v rámci jiného řízení o porušení Smlouvy vedeného proti Belgii) však dochází v lokalitě města Brusel k porušování unijního práva z hlediska kvality ovzduší, jeho monitoringu i nápravných opatření. V rámci původního řízení tedy vyvstala otázka, do jaké míry musí být chápána diskreční pravomoc, kterou směrnice ponechává vnitrostátním orgánům při výběru míst, na kterých se v zóně zřizují místa odběru vzorků, jakož i zda překročení mezní

⁴ Případy jsou řazeny vzestupně dle spisových značek, pořadí nemusí nutně odrážet posloupnost, v jaké byly případy doručovány VLZ.

hodnoty musí být posuzováno podle jednoho místa odběru vzorků nebo na základě výsledků všech míst odběru vzorků v dotčené zóně. Ve spolupráci s MŽP bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice nevyžaduje, aby vnitrostátní soudy měly pravomoc na základě žádosti jednotlivců přezkoumat, zda místa pro odběr vzorků byla stanovena v souladu s kritérii směrnice.

C-43/18 CFE

Společnost C.F.E. se v rámci původního řízení domáhá zrušení belgické vyhlášky o vyhlášení lokality Natura 2000. Součástí této lokality má být i pozemek ve vlastnictví společnosti C.F.E, který byl v letech 1937 až 1987 používán obcí jako nelegální skládka, přičemž o této okolnosti se C.F.E. dozvěděla, až když jí byla v roce 2007 zaslána výzva k předložení projektu sanace lokality. C.F.E. argumentuje, že napadená vyhláška nebyla podrobena posouzení vlivů na životní prostředí s ohledem na cíle ochrany stanovišť a druhů a že není vůbec zřejmá slučitelnost stanovených požadavků s úpravami nezbytnými pro odstranění znečištění dotčeného pozemku. Předkládající soud se proto rozhodl požádat Soudní dvůr o určení, zda je napadená vyhláška plánem nebo programem ve smyslu směrnice 2001/42 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, který by musel být podroben posouzení vlivů na životní prostředí. Ve spolupráci s MŽP a MMR bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že vyhláška nepodléhá posouzení vlivů na životní prostředí.

C-321/18 *Terre wallonne*

Jedná se o další z řady několika případů v poslední době, kdy je Soudní dvůr v rámci řízení o předběžné otázce tázán ohledně výkladu pojmů „plány a programy“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 směrnice 2001/42 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (SEA). Podstatou původního sporu se stala belgická vyhláška stanovující cíle ochrany pro síť Natura 2000, která byla napadena z důvodu, že nebyla podrobena posouzení vlivů na životní prostředí, které je vyžadováno právě u „plánů a programů“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 směrnice. Ve spolupráci s MŽP a MMR bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že vyhláška, kterou orgán členského státu stanoví cíle ochrany pro síť Natura 2000 podle směrnice 92/43 o stanovištích, nepodléhá posouzení vlivů na životní prostředí.

3. Dopravní politika

25 zahájených řízení (náhrady a pomoc cestujícím v letecké dopravě při zrušení či zpoždění letu, poskytovatelé všeobecných služeb, schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-163/18 Aegean Airlines

Spornou se stala otázka, zda má cestující vůči leteckému dopravci nárok na náhradu výdajů za letenky za situace, kdy je let jakožto součást souboru cestovních služeb zrušen z důvodu platební neschopnosti cestovní kanceláře. Ve spolupráci s MMR, MSp a MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že v takovém případě cestující vůči leteckému dopravci nemá nárok na náhradu, jelikož důvodem zrušení letu nebyla překážka na straně tohoto dopravce.

4. Energetická politika

14 zahájených řízení (podpora obnovitelných zdrojů energie, zdanění energetických produktů, společná pravidla pro vnitřní trh s elektřinou a zemním plynem atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-180/18, C-286/18 a C-287/18 Agreenergy a další

Spornou se stala otázka, zda je s unijním právem slučitelná vnitrostátní právní úprava, která vládě členského státu umožňuje, aby prostřednictvím následných prováděcích opatření snížila nebo dokonce zrušila dříve stanovené pobídkové sazby v rámci podpory využívání energie z obnovitelných zdrojů. Ve spolupráci s MPO a MŽP bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takováto následná opatření jsou plně v souladu se směrnicí 2009/28 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (která možnost úpravy režimu podpory těchto zdrojů předpokládá a současně v rámci takové podpory klade důraz na úsporu nákladů), i s obecnou zásadou legitimního očekávání.

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

4 zahájená řízení (sítě a služby elektronických komunikací);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

6. Ochrana osobních údajů

7 zahájených řízení (uchovávání osobních údajů za účelem vyšetřování trestných činů, předávání osobních údajů mezi jednotlivými správci a zvláštní aspekty ochrany osobních údajů na internetu, standardní smluvní doložky);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-207/16 Ministerio Fiscal

Jedná se o předběžnou otázku španělského soudu, která se týká výkladu čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58 a vymezení kritéria závažnosti trestného činu, za účelem možného zásahu do práva na soukromí. Na jednání dne 29. ledna 2018 byl v návaznosti na předchozí písemné vyjádření nadále zastáván názor, že při posuzování kritéria závažnosti trestného činu lze vycházet samostatně z výše trestní sazby, kterou pro daný čin stanoví právo členského státu nebo že členské státy mohou zvolit i jiná objektivní kritéria. Každopádně i vyšetřování „běžného“ trestného činu ospravedlňuje „lehký“ zásah do práva na ochranu osobních údajů, pokud je takový zásah vhodný, nezbytný a přiměřený.

C-623/17 Privacy International

Jádrem sporu je otázka, zda uchovávání provozních a lokalizačních údajů poskytovateli služeb elektronických komunikací a přístup zpravodajských služeb k těmto údajům za účelem plnění úkolů v oblasti národní bezpečnosti spadá do působnosti unijního práva, a pokud ano, zda podmínky legality takového zpracování odpovídají těm, které Soudní dvůr definoval v rozsudku ve spojených věcech C-203/15 a C-698/15 *Tele2 Sverige a Watson a další*. Ve spolupráci s MV, ÚOOÚ, MPO a ČTÚ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že i pokud se unijní právo mělo na danou věc uplatnit, musí být kritéria pro posouzení přiměřenosti zásahu do práv na soukromí a ochranu osobních údajů odlišná od těch, která Soudní dvůr stanovil ve věci *Tele2 Sverige*, a to z důvodu specifické povahy činnosti zpravodajských služeb.

C-311/18 Facebook Ireland & Schrems

Jádrem sporu je otázka, dle jakých kritérií má být provedeno posouzení slučitelnosti předání osobních údajů do třetího státu na základě tzv. standardních smluvních doložek s unijním právem. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že na rozdíl od předání osobních údajů na základě rozhodnutí o odpovídající úrovni ochrany, nevyžaduje předání na základě

standardních smluvních doložek posuzování úrovně ochrany osobních údajů ve třetím státě.

C-511/18 a C-512/18 *La Quadrature du Net a další*

Předmětem sporu je francouzská právní úprava, jež stanoví mj. povinnost poskytovatelů služeb zavést automatizované procesy odhalující komunikaci, která by mohla ukazovat na hrozbu terorismu; opatření pro lokalizaci jednotlivců a shromažďování údajů v reálném čase či opatření spočívající v shromažďování a uchovávání údajů o osobách, jež přispěly k vytváření obsahu poskytovaných služeb. Předkládající soud se táže, zda je dotčená vnitrostátní právní úprava v souladu s unijním právem, a to zejména s ohledem na závěry Soudního dvora v rozsudku ve věci C-203/15 a C-698/15 *Tele 2 Sverige a Watson a další*. Ve spolupráci s MV, MPO a ČTÚ bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření hájící možnost plošného uchovávání takových údajů za současného dodržení přísných podmínek přístupu k těmto údajům.

C-520/18 *Ordre des barreaux francophones et germanophone a další*

Předmětem sporu je belgická právní úprava, jež ukládá provozovatelům elektronických komunikací plošnou povinnost uchovávat po určitou dobu provozní a lokalizační údaje uživatelů a jež stanoví režim přístupu soudních orgánů a zpravodajských a bezpečnostních služeb k těmto údajům. Předkládající soud se táže, zda je dotčená vnitrostátní právní úprava v souladu s unijním právem, zejména s ohledem na závěry Soudního dvora v rozsudku ve věci C-203/15 a C-698/15 *Tele 2 Sverige a Watson a další*. Ve spolupráci s MV, MPO a ČTÚ bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření hájící možnost plošného uchovávání takových údajů za současného dodržení přísných podmínek přístupu k těmto údajům.

7. Veřejné zakázky

20 zahájených řízení (postup při zadávání veřejných zakázek a přezkumné řízení);
ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-264/18 *P. M.*

Sporná je platnost ustanovení čl. 10 písm. c) a d) směrnice 2014/24 o zadávání veřejných zakázek, která vylučují z působnosti směrnice právní služby spojené s řízením rozhodčím, smířčím i soudním. Ve spolupráci s MMR a MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření, jímž byla namítnuta nepřipustnost

předběžné otázky a současně obhajována platnost tohoto ustanovení zejména na základě specifické povahy daných právních služeb.

8. Státní podpory

5 zahájených řízení (státní podpora v jednotlivých sektorech a definice státní podpory);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

9. Hospodářská soutěž

6 zahájených řízení (kartelové dohody atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

10. Daně a finanční trh

76 zahájených řízení (DPH, pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel, spotřební daň, zdanění mateřských a dceřiných společností, zdanění při fúzích a převodech aktiv, kolektivní investování, platební služby na vnitřním trhu atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v šestnácti věcech.

C-414/17 AREX CZ

Jádrem sporu je otázka, jak z hlediska osvobození od DPH posoudit nákup pohonných hmot, které stěžovatelka (česká obchodní společnost) nakoupila od českých dodavatelů jako jeden z článků řetězové transakce s několika kupujícími, na jejímž počátku byl rakouský prodejce, a to za situace, kdy tyto pohonné hmoty byly ve skutečnosti v Rakousku dodány rovnou stěžovateli, která si sama zajišťovala jejich přepravu. Na jednání konaném 13. června 2018 byl v návaznosti na předchozí písemné vyjádření nadále zastáván názor, že za intrakomunitární plnění osvobozené od DPH je potřeba považovat jen jedno dodání v rámci řetězové transakce, a to takové, které je spojeno s faktickou přepravou přes hranice, přičemž na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že je zboží přepravováno v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně.

C-567/17 Bene Factum

Jádrem sporu je otázka, zda mají být na základě směrnice 92/83 o spotřebních daních od spotřební daně osvobozeny kosmetické výrobky, které sice byly vyrobeny z lihu denaturovaného v souladu s požadavky členského státu výroby, avšak dovozce je do jiného členského státu dováží s vědomím, že tyto výrobky budou běžně

konzumovány jako alkoholické nápoje, čemuž záměrně přizpůsobuje proces výroby i distribuce. Ve spolupráci s MF a GŘC bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že tyto výrobky nemohou být osvobozeny od spotřební daně, jelikož nejsou dostatečně denaturovány a jsou ve skutečnosti určeny k lidské konzumaci.

C-639/17 KPMG Baltics

Jádrem sporu je otázka, zda příkaz k provedení platby uskutečněný klientem banky těsně předtím, než tato banka vstoupila do insolvence, lze považovat za příkaz, který „vstoupil do systému“ ve smyslu čl. 3 směrnice 98/26 o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech. Ve spolupráci s MF a ČNB bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že nikoliv, jelikož se směrnice týká toliko vztahu mezi provozovatelem platebního systému a jeho účastníky, nikoliv vztahu mezi úvěrovou institucí a jejími klienty. Na dotčený platební příkaz se tudíž směrnice vůbec neuplatní.

C-667/17 Cadeddu

Spornou se stala otázka slučitelnosti vnitrostátní úpravy, podle které je studijní stipendium poskytnuté fyzické osobě z evropského strukturálního fondu považováno za rovnocenné s příjmy ze závislé činnosti, a tudíž zdaněno. Ve spolupráci s MF a MMR bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takové stipendium podléhá dani z příjmu fyzických osob, jelikož taková osoba není „příjemcem“ ve smyslu čl. 2 odst. 4 nařízení č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, a dále proto, že odvod daně z příjmu nelze považovat za „zvláštní poplatky či jiné poplatky s rovnocenným účinkem“, jejichž vymáhání je v souladu s čl. 80 nařízení zakázáno.

C-75/18 Vodafone Magyarország

Jádrem sporu je otázka, zda čl. 49, 54, 107 a 108 SFEU a čl. 401 směrnice 2006/112 o DPH brání sektorové telekomunikační dani, jejímž předmětem je obrat a jejíž sazba je progresivní, za situace, kdy z důvodu struktury vnitrostátního trhu jsou touto daní více zasaženy společnosti, jejichž vlastníkem je zahraniční subjekt. Ve spolupráci s ČTÚ, MPO a MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že sporná daň nepředstavuje překážku svobody usazování ani zakázanou státní podporu.

C-127/18 A-PACK CZ

Navrhovatelka je obchodní společností, které nebyly ze strany jejího obchodního partnera, který se následně ocitl v insolvenčním řízení, uhrazeny faktury za dodání zboží a poskytnutí služeb. Český zákon o DPH sice umožňuje v takových případech snížení základu daně na straně plátce daně (věřitele), ovšem pouze za podmínky, že jeho dlužník nepřestane být plátcem daně. Jádrem sporu je otázka, zda je taková podmínka v souladu s čl. 90 odst. 2 směrnice 2006/112 o DPH a základními zásadami systému DPH. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice dotčené vnitrostátní úpravě nebrání.

C-245/18 *Fallimento TECNOSERVICE INT.*

Jádrem sporu je otázka, zda čl. 74 a 75 směrnice 2007/64 o platebních službách zbavují banku příjemce odpovědnosti za nesprávné uvedení účtu IBAN odesílatelem platby. Ve spolupráci s ČNB a MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že banka příjemce není dle směrnice odpovědná za to, že plátcem uvedený IBAN neodpovídá jménu příjemce.

C-273/18 *Kuršu zeme*

Jádrem sporu je otázka, jak z hlediska nároku na odpočet DPH posoudit situaci, kdy navrhovatelka (lotyšská společnost) nakupovala zboží v rámci řetězové transakce, na jejímž začátku stál litevský prodejce, za situace, kdy ostatní články řetězce mezi litevským prodejcem a navrhovatelkou nevykonávaly ve skutečnosti žádnou ekonomickou činnost a transakce mezi nimi probíhaly toliko „na papíře“. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že dotčenou transakci je třeba posoudit tak, že navrhovatelka pořídila zboží z jiného členského státu, a nemůže jí tedy být přiznán nárok na odpočet DPH odpovídající čistě vnitrostátnímu pořízení zboží.

C-275/18 *Vinš*

Žalobce dodával prostřednictvím poštovních služeb drobné militarie do třetích zemí, přičemž měl za to, že tato dodání byla osvobozena od DPH. Správce daně však následně žalobci doměřil DPH, a to z toho důvodu, že vnitrostátní právní úprava podmiňuje osvobození od DPH prokázáním, že došlo k propuštění zboží do některého z celních režimů, což žalobce neučinil. Jádrem sporu je otázka, zda směrnice o DPH brání takové vnitrostátní právní úpravě. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice o DPH dotčené vnitrostátní úpravě nebrání.

C-276/18 *KrakVet Marek Batko*

Žalobkyně je polská společnost provozující internetový obchod, z něhož si objednávají zboží mj. i zákazníci z Maďarska, kterým je následně zboží dopravováno prostřednictvím spediční společnosti. Internetové stránky žalobkyně umožňují jednoduché uzavření smlouvy s dopravcem, se kterým žalobkyně spolupracuje, ovšem přímo nevylučují volbu jiného dopravce ze strany zákazníka. Z tohoto důvodu je žalobkyně přesvědčena, že dopravu si zákazníci organizují sami na svůj účet, a daná transakce má být tedy daněna v Polsku, jelikož se nejedná o prodej zboží na dálku ve smyslu čl. 33 směrnice o DPH. S tímto hodnocením se ztotožnily i polské orgány. Maďarský správce daně s tímto hodnocením ovšem nesouhlasí a žalobkyni vyměřil daň. Jádrem sporu je tedy otázka, v jakém státě má být odvedena DPH a do jaké míry jsou maďarské daňové orgány vázány hodnocením transakce ze strany polských orgánů. Ve spolupráci s MF a GŘ bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že dotčené dodání zboží spadá pod čl. 33 směrnice o DPH a maďarské orgány nemohou být vázány předchozím posouzením dané věci ze strany polských orgánů.

C-355/18 až C-357/18 *Rust-Hackner a další*

Podstatou sporu je otázka, zda poučení o právu odstoupit od smlouvy o životním pojištění, které v rozporu s vnitrostátním právem uvádí požadavek písemné formy odstoupení, má za následek časově neomezené právo pojistníka na odstoupení od smlouvy. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření se záporným stanoviskem, jelikož takto nesprávné poučení nijak nebrání v efektivním výkonu práva pojistníka odstoupit od smlouvy, resp. je zachován užitečný účinek tohoto práva podle druhé a třetí směrnice o životním pojištění.

C-401/18 *Herst*

Případ se, obdobně jako věc C-414/17 *AREX CZ*, týká otázky, jak z hlediska nároku na odpočet DPH posoudit nákup pohonných hmot, které žalobkyně (česká obchodní společnost) nakoupila od českých dodavatelů jakožto jeden z článků řetězové transakce s několika kupujícími, na jejímž počátku byl prodejce z jiného členského státu. To vše za situace, kdy tyto pohonné hmoty byly ve skutečnosti v tomto jiném členském státě dodány rovnou žalobkyni, která si sama zajišťovala jejich přepravu. Ve spolupráci s MF a GŘ bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že právě žalobkyně učinila pořízení zboží z jiného členského státu.

C-405/18 AURES Holdings

Žalobkyně (obchodní společnost, jež měla v rozhodné době sídlo v Nizozemsku) přemístila v roce 2009 místo svého faktického vedení (a tudíž i daňové rezidence) do České republiky. V této souvislosti chtěla žalobkyně odečíst od svého základu daně v České republice daňovou ztrátu vyměřenou v Nizozemsku za rok 2007, což ji však české právo neumožnilo. Jádrem sporu je otázka, zda čl. 49, 52 a 54 SFEU brání české vnitrostátní právní úpravě, jež neumožňuje snížení základu daně za situace, kdy osoba povinná k dani 1) vygenerovala v Nizozemsku daňovou ztrátu, 2) poté se stala daňovým rezidentem v České republice, přičemž 3) však nadále měla oficiální sídlo dle zakládajících dokumentů v Nizozemsku a její vnitřní poměry se nadále řídily nizozemským právem. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že unijní právo dotčené vnitrostátní právní úpravě nebrání.

C-446/18 AGROBET CZ

Žalobce je obchodníkem s řepkovým olejem a v této souvislosti vykázal za zdaňovací období prosinec 2015 nadměrný odpočet DPH. Vzhledem k tomu, že některé obchody žalobce považoval správce daně za podezřelé z hlediska možného podvodu na DPH, zahájil u žalobce daňovou kontrolu, což vedlo k zadržení vyplacení nadměrného odpočtu. Jelikož vnitrostátní právní úprava nezná institut částečného vyměření daně, došlo k zadržení nadměrného odpočtu vzhledem ke všem zdanitelným plněním v daném zdaňovacím období, nikoliv pouze vzhledem k těm plněním a nárokům, u kterých existuje pochybnost o jejich oprávněnosti. Předkládající soud se táže, zda je taková vnitrostátní právní úprava a praxe v souladu se směrnicí o DPH, zejména s ohledem na zásady daňové neutrality a proporcionality. Ve spolupráci s MF a GFŘ bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že unijní právo dotčené vnitrostátní právní úpravě nebrání.

C-479/18 UNIQA Österreich Versicherungen e.a.

Podobně jako v případech C-355/18 až C-357/18 *Rust-Hackner* je podstatou tohoto sporu otázka, zda poučení o právu odstoupit od smlouvy o životním pojištění, kdy je vyžadována písemná forma odstoupení od smlouvy, ačkoli vnitrostátní právo pro tento úkon žádnou formu nepředepisuje, má za následek, že lhůta pro výkon práva na odstoupení od smlouvy nezačne běžet. Ve spolupráci s MF a ČNB bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že takto nesprávné poučení nijak nebrání v efektivním výkonu práva pojistníka odstoupit od smlouvy, resp. je zachován užitečný účinek tohoto práva podle příslušných směrnic upravujících životní pojištění, a tudíž nemá za následek jakýkoli odklad počátku

běhu lhůty pro toto odstoupení na základě těchto směrnic. Slučitelná je rovněž vnitrostátní úprava, podle které tato lhůta začne běžet od okamžiku, kdy se pojistník jakýmkoli způsobem o tomto právu dozví.

C-480/18 *PrivatBank*

Podstatou sporu je otázka, zda je vnitrostátní orgán oprávněn vykonávat dohled nad poskytovatelem platebních služeb a uložit mu sankci i v případě služeb, které nebyly provedeny v eurech či měně členského státu mimo eurozónu, případně zda je oprávněn rozhodnout související spor mezi poskytovatelem platebních služeb a uživatelem těchto služeb nebo zda je v tomto ohledu povinen zohlednit rozhodnutí rozhodčího soudu vydané v takovém sporu. Ve spolupráci s MF a ČNB bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že směrnice 2007/64 o platebních službách na vnitřním trhu nebrání tomu, aby příslušný orgán vykonával dohled a ukládal sankce i ve vztahu k platebním službám, které se neprovádí v eurech nebo v měně členského státu mimo eurozónu. Rozhodování o stížnostech dle směrnice nicméně není možné zaměňovat s rozhodováním sporů mezi plátcem a poskytovatelem platebních služeb, příslušné orgány tak ani nemohou být nuceny při výkonu své činnosti zohledňovat rozhodčí nálezy v takových sporech.

11. Volný pohyb služeb a svoboda usazování

16 zahájených řízení (služby na vnitřním trhu, sektor loterií a hazardních her, koncesní smlouvy, služby sdílené ekonomiky uznávání kvalifikací atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-33/17 *Čepelnik*

Spor se týká rakouské úpravy, která ukládá pozastavit platby a zaplacení jistoty ve výši neuhrazených odměn za práci vykonanou pro rakouského zákazníka, přičemž toto pozastavení plateb a jistota slouží pouze k pokrytí možné pokuty uložené poskytovateli služeb pocházejícího z jiného členského státu. Na ústním jednání dne 26. února 2018 byl zastáván názor hájený již v písemné fázi, že tato vnitrostátní úprava je v rozporu s volným pohybem služeb.

C-16/18 *Dobersberger*

Jádrem sporu je otázka, zda do rozsahu působnosti směrnice 96/71 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb spadají z hlediska jejich povahy i služby palubního servisu poskytovaného v mezinárodních vlakových spojích. Sporná

je rovněž otázka, zda jde o vyslání ve smyslu směrnice, pokud podnik poskytující služby se sídlem ve vysílajícím členském státu neposkytuje tyto služby v rámci plnění smlouvy s železniční společností se sídlem v hostitelském členském státu (příjemce služeb), ale na základě smlouvy s dalším podnikem se sídlem ve vysílajícím členském státu, který má smluvní vztah s železniční společností (taktéž v rámci subdodavatelského řetězce). V neposlední řadě bylo otázkou, zda jsou vnitrostátní požadavky na hlášení zaměstnání vyslaných pracovníků a předložení mzdových a pracovních dokladů poskytovatelem služby v místě výkonu práce slučitelné s volným pohybem služeb. Ve spolupráci s MPSV a MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že uvedené služby nespadají do působnosti směrnice, jelikož se jedná o služby v oblasti dopravy, které mohou být regulovány pouze předpisy přijatými na základě ustanovení SFEU o dopravě, a že předmětné vnitrostátní požadavky týkající se předložení dokladů jsou nepřiměřené.

C-50/18, C-64/18, C-140/18, C-146/18 a C-148/18 *Mestrovich a další*

Stěžovatelům jakožto statutárním orgánům chorvatských společností a rakouské společnosti podílejících se na stavebních pracích v Rakousku byla uložena pokuta, jelikož orgánům finanční policie nepředložili příslušné mzdové a pracovní podklady (navíc v německém jazyce) týkající se všech vyslaných pracovníků. Dle rakouské právní úpravy je pak sice stanovení výše konečného trestu na uvážení soudce, nicméně vzhledem k tomu, že úprava obsahuje minimální výši trestů a zároveň striktně stanovuje kumulační sankce podle počtu pracovníků, jichž se neposkytnuté podklady týkají, jsou konečné peněžité sankce pro stíhané společnosti, resp. jejich zástupce, zpravidla likvidační, a to i za situace, kdyby soud uznal za vhodné sankce snížit na nejnižší možné. Ve spolupráci s MPO a MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že předmětná vnitrostátní úprava je v rozporu s volným pohybem služeb, zejména se zásadou přiměřenosti, jakož i s Listinou.

C-390/18 *AIRBNB Ireland*

Podstatou položených otázek je, zda jsou služby Airbnb Ireland službami informační společnosti ve smyslu směrnice 2000/31 o elektronickém obchodu a zda lze poskytované služby regulovat ve smyslu uvedené směrnice. Ve spolupráci s MMR a MPO bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že služba poskytovaná Airbnb Ireland prostřednictvím elektronické platformy představuje službu informační společnosti, ubytovací služby sjednané prostřednictvím platformy

Airbnb však nejsou službami informační společnosti a řídí se obecným unijním režimem pro služby stanoveným směrnicí 2006/123 o službách na vnitřním trh.

C-482/18 *Google Ireland*

Předmětem sporu je maďarská právní úprava stanovující velmi přísné sankce za porušení povinnosti registrace k dani z reklamy, kterého se však v praxi mohou dopustit pouze zahraniční společnosti. Ve spolupráci s MPO, MF a GŘ bylo Soudnímu dvoru zasláno vyjádření v tom smyslu, že čl. 56 SFEU brání vnitrostátní právní úpravě, která pro účely sankcionování porušení povinnosti registrace k vnitrostátní dani rozlišuje mezi domácími a zahraničními společnostmi co do výše sankce, způsobu ukládání této sankce a povahy opravných prostředků proti této sankci.

12. Volný pohyb zboží a duševní vlastnictví

25 zahájených řízení (ochranné známky, dodatková ochranná osvědčení, autorské právo a půjčování elektronických knih, kolektivní správa autorských práv, léčivé přípravky, ochranné známky, zdravotnické prostředky a zemědělské produkty atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila ve třech věcech.

C-683/17 *Cofemel*

Společnost G-Star Raw v původním sporu žalovala společnost Cofemel pro porušení autorských práv, kterého se Cofemel měla dopustit tím, že na veletrhu Bread & Butter vystavovala a prodávala oděvy stejného designu jako oděvy G-STAR, a to navíc ve stánku, jehož znaky byly natolik podobné designu stánku G-STAR, že mohlo dojít k jejich záměně. Podstatou položených otázek je, zda pro poskytnutí autorskoprávní ochrany dílům užitého umění vyplývají ze směrnice 2001/29 o harmonizaci autorského práva konkrétní kritéria, která musí členské státy aplikovat. Ve spolupráci s MK bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že stanovení konkrétních kritérií pro poskytnutí ochrany náleží do působnosti členských států. Stejný názor byl hájen na ústním jednání konaném dne 12. prosince 2018.

C-263/18 *Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers*

V původním řízení jde o obchod s elektronickými knihami na internetu. Tom Kabinet provozuje internetové stránky, na nichž nabízí k opětovnému zakoupení předtím legálně nabyté elektronické knihy jako „použité knihy“. Tom Kabinet knihy původně

nabízel uzavřenému okruhu členů čtenářského klubu, přičemž se jednalo jak o knihy nakoupené v rámci obchodní činnosti, tak o knihy „zpětně odkoupené“ nebo přeprodané od členů čtenářského klubu. Rozhodující otázkou je, zda Tom Kabinet smí prodávat legálně zakoupené exempláře elektronických knih členům uzavřeného čtenářského klubu, aniž by tak porušoval autorská práva. Předmětem sporu je dále rozmnožování elektronických knih. Žalobci Nederlands Uitgeversverbond a Groep Algemene Uitgevers jakožto svazy pro zastupování zájmů nizozemských nakladatelů navrhuje, aby bylo konstatováno, že Tom Kabinet tímto šířením a rozmnožováním porušuje autorská práva vydavatelů a autorů, jež jsou členy svazů. Ve spolupráci s MK bylo Soudnímu soudu zasláno písemné vyjádření s tím, že se právo autora na rozšiřování děl vztahuje pouze na hmotné předměty, ve vztahu k elektronickým knihám se tedy neuplatní.

C-387/18 *Delfarma*

Bylo sporné, zda čl. 34 a 36 SFEU brání tomu, aby bylo vydání povolení k paralelnímu dovozu léčivého přípravku odmítnuto již na základě skutečnosti, že se jedná o generikum referenčního léčivého přípravku. Ve spolupráci s MZd bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že unijní právo nebrání tomu, aby v této situaci povolení nebylo vydáno. Zjednodušený postup pro registraci generik je navíc obsažen přímo v čl. 10 směrnice 2001/83.

13. Volný pohyb kapitálu

2 zahájená řízení (technické a obchodní požadavky pro úhrady a inkasa v eurech, volný pohyb kapitálu);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

14. Ochrana spotřebitele

26 zahájených řízení (spotřebitelský úvěr, odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku, nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách, nekalé obchodní praktiky, záruka na spotřební zboží atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve dvou věcech.

C-419/18 a C-483/18 *Profi Credit Polska*

Profi Credit Polska se domáhá zaplacení dluhu ze spotřebitelského úvěru vzniklého z nesplacení splátek spotřebitelského úvěru na základě blankosměnky podepsané spotřebitelem při uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru. Vystala otázka,

zda ve světle směrnic 93/13 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách a 2008/48 o smlouvách o spotřebitelském úvěru je přípustné zajištění spotřebitelského úvěru vlastní blankosměnkou, a dále jaký je rozsah přezkoumné pravomoci soudu v případě, kdy věřitel uplatňuje nároky ze spotřebitelského úvěru výhradně na základě směnk. Ve spolupráci s MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že povinnost vnitrostátního soudu přezkoumat z moci úřední případnou povahu zneužívajících smluvních klauzulí se týká rovněž situací, kdy je nárok původně dokazován pouze směnkou.

C-500/18 Reliantco Investments et Reliantco Investments Limassol Sucursala București

Podstatou sporu je otázka, za jakých okolností má být z hlediska určení mezinárodní příslušnosti za spotřebitele považována osoba, která na základě smlouvy s investičním podnikem obchoduje s finančními nástroji ve smyslu směrnice 2004/39 o trzích finančních nástrojů. Ve spolupráci s MF, MSp a ČNB bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že rozhodným pro přiznání postavení spotřebitele takovéto osobě je, zda se skutečný účel uzavření smlouvy investičním podnikem netýká profesionální nebo podnikatelské činnosti této osoby. Skutečnost, že je daná osoba neprofesionálním klientem ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 12 směrnice 2004/39, není v tomto ohledu podstatná. Vedle toho, pro založení příslušnosti ve věcech spotřebitelských smluv postačí, že se daná věc spotřebitelské smlouvy týká.

15. Volný pohyb osob

29 zahájených řízení (navracení nelegálních migrantů, přemístění žadatele o azyl, zamítnutí žádosti o azyl, kvalifikační směrnice, nárok na dávky a sociální pomoc, vyhoštění, povinnost členského státu udělit vízum atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v šesti věcech.

C-391/16 M

Spor se týká platnosti čl. 14 odst. 4 a 6 směrnice 2011/95 (kvalifikační směrnice), podle nichž lze postavení uprchlíka odejmout osobě odsouzené za zvlášť závažný trestný čin. Předkládající soud si není jist, zda tato ustanovení kvalifikační směrnice nejsou nepřipustným rozšířením tzv. cesační klauzule uvedené v čl. 1 písm. C. Ženevské úmluvy, v souladu s níž je třeba vykládat příslušná ustanovení primárního práva. Na ústním jednání konaném 5. března 2018 byl nadále zastáván názor,

že ustanovení kvalifikační směrnice jsou v souladu se Ženevskou úmluvou i s primárním právem EU.

C-680/17 *Vethanayagam*

Podstatou sporu je otázka, zda na základě nařízení č. 810/2009 (vízový kodex) má referenční osoba právo podat vlastním jménem odvolání proti zamítavé žádosti o udělení víza, a dále, jaký rozsah pravomocí lze převést na zastupující členský stát dle čl. 8 odst. 4 vízového kodexu, zejména v souvislosti s vedením řízení o udělení víza a přijetím konečného rozhodnutí s ohledem na čl. 47 Listiny. Ve spolupráci s MZV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že zaprvé, vízový kodex nepředpokládá, aby odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení víza mohla podat jiná osoba než žadatel a zadruhé, že zastupující členský stát dle čl. 8 odst. 4 písm. d) vízového kodexu rozhoduje také o odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení víza. Čl. 47 Listiny takovému výkladu nijak nebrání. Stejný názor byl hájen i na ústním jednání dne 6. prosince 2018.

C-704/17 *D.H.*

V návaznosti na podání žádosti o mezinárodní ochranu byl žalobce zajištěn. Žalobce toto rozhodnutí napadl s tvrzením, že je jeho zajištění v rozporu s právem. Během řízení ve věci přezkumu zajištění vzal žalobce svou žádost o azyl zpět a vycestoval zpět do země původu. Dle českého práva je ukončení zajištění důvodem pro zastavení soudního řízení ve věci přezkumu zajištění žadatele o mezinárodní ochranu. V posuzovaném případě vyvstala otázka, zda je možné zastavit řízení před Nejvyšším správním soudem ve věci přezkumu zákonnosti zajištění žadatele o mezinárodní ochranu jen proto, že zajištění již skončilo. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření, v němž je zastáván názor, že směrnice 2013/33, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, takové vnitrostátní úpravě nebrání.

C-93/18 *Bajratari*

Státní příslušnice třetí země přijela do Severního Irsku, kde nyní žije, bez jakéhokoliv povolení se svým manželem, který zde pracuje ilegálně. Manželskému páru se v Severním Irsku narodilo dítě, kterému bylo uděleno potvrzení o státním občanství Irské republiky. Odvolatelka na základě státního občanství EU svého dítěte nárokuje odvozené právo pobytu ve Spojeném království. Podstatou sporu je otázka, zda lze za „dostatečné prostředky“ ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. b) pobytové směrnice 2004/38, považovat příjem z nelegálního zaměstnání, které je navíc z důvodu své

nelegální povahy považováno za nejisté. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru zasláno připraveno písemné vyjádření v tom smyslu, že příjem státního příslušníka třetí země, který na území členského státu nemá pobytové ani pracovní povolení a jeho příjem je tak nelegální povahy, nelze považovat za „dostatečné prostředky“ nezletilého občana Unie a jeho rodinného příslušníka, a odvolatele tak odvozené právo ze směrnice nenáleží.

C-129/18 SM

Občanům Unie bylo svěřeno dítě alžírské státní příslušnosti na základě institutu „kafala“. Nebiologický otec dítěte se z pracovních důvodů rozhodl vrátit do Spojeného království, jemu svěřenému dítěti však byla zamítnuta žádost o vízum a odepřen vstup na území Spojeného království. Pokud jde o institut „kafala“, jedná se o formu náhradní péče o dítě využívanou v zemích, jejichž právní systémy jsou založeny na právu šaría, přičemž se tento institut liší od forem náhradní péče o dítě běžně užívaných v kontinentálním právu a právu common law. Podstatou položených otázek je, zda lze dítě svěřené na základě institutu „kafala“ považovat za potomka v přímé linii ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. c) směrnice 2004/38 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, v důsledku čehož by takové dítě mělo automatické právo následovat svého nebiologického otce na území Unie. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že je vždy třeba důsledně zkoumat, zda v konkrétních případech existují skutečné a dostatečně intenzivní vazby mezi dítětem a dotčeným občanem Unie, které odůvodňují použití čl. 2 odst. 2 písm. c) směrnice.

C-302/18 X

Je sporné, zda má být čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/109 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, vykládán v tom smyslu, že stálé a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění výživy dotčeného státního příslušníka třetí země a výživy jeho rodinných příslušníků, lze prokázat pomocí příslibu financování od jiné osoby. V projednávaném případě se jednalo konkrétně o závazek bratra dotčeného státního příslušníka třetí země k převzetí nákladů. Ve spolupráci s MV bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření, v němž je zastáván názor, že směrnice nepředpokládá, že by za takové příjmy měly být považovány příjmy od jiné osoby. Za stálé a pravidelné příjmy mají být považovány pouze příjmy z vlastní ekonomické aktivity dotčeného státního příslušníka třetí země.

16. Sociální politika

35 zahájených řízení (rovné zacházení v zaměstnání a povolání, hromadné propouštění, pracovní poměry na dobu určitou, úprava pracovní doby, převody podniků, pracovní doba atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-55/18 CCOO

Spornou se stala otázka, zda z unijního práva vyplývá povinnost členských států zakotvit povinnost zaměstnavatele vést evidenci skutečně odpracované běžné pracovní doby svých zaměstnanců, která by umožňovala ověřit dodržování sjednané pracovní doby. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že z unijního práva takováto obecná povinnost ve vztahu ke všem pracovníkům bez ohledu na jejich povolání či pracovní činnost nevyplývá, přičemž se nejedná o nezbytné opatření zajišťující dodržování minimální doby odpočinku a maximální doby pracovní doby stanovené směrnicí 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby.

17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

12 zahájených řízení (určení příslušného členského státu, závaznost osvědčení A1/E101, souběh výdělečných činností, nárok na dávky sociálního zabezpečení a jejich výpočet atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve čtyřech věcech.

C-370/17 a C-37/18 CRNPAC a další

Ve sporu jde o to, zda dle nařízení č. 1408/71 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení může soud hostitelského členského státu odhlédnout od osvědčení E101 vydaného příslušnou institucí jiného členského státu za situace, kdy jiný soud hostitelského členského státu již rozhodl o tom, že toto osvědčení bylo získáno či uplatněno podvodem, ale příslušné instituci členského státu, která toto osvědčení E101 vydala, nebyla dána možnost přezkoumat opodstatněnost jeho vydání. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že za těchto okolností nemůže soud hostitelského členského státu od osvědčení E101 odhlédnout.

C-32/18 Moser

Spor v původním řízení se týká nároku na rodičovský příspěvek z Rakouska pro otce výdělečně činného v Německu za situace, kdy je Rakousko sekundárně příslušné pro výplatu rodinných dávek z titulu výdělečné činnosti matky a matka

již rodičovský příspěvek z Rakouska dočerpala. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že otec může rodičovský příspěvek z Rakouska čerpat a že při hodnocení vzniku nároku na tuto příjmově testovanou rodinnou dávku je třeba vycházet z hypotetického příjmu otce, kterého by srovnatelná osoba dosáhla v Rakousku, pokud by v něm vykonávala srovnatelnou výdělečnou činnost, jakou vykonávala v jiném členském státě.

C-95/18 a C-96/18 *van den Berg a Giesen*

Otázky se týkají toho, zda unijní právo brání členskému státu bydliště vyloučit z účasti na pojištění v systému sociálního zabezpečení osobu, která na základě výdělečné činnosti podléhá právním předpisům jiného členského státu, kde však vykonávaná výdělečná činnost není předmětem pojištění, v důsledku čehož tato osoba nemá nárok na pojistné dávky sociálního zabezpečení v členském státě bydliště ani v členském státě výkonu výdělečné činnosti. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že unijní právo vyloučení z pojištění členského státu bydliště u těchto osob nebrání.

C-447/18 *Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava a ďalší*

Spor se týká příspěvku sportovnímu reprezentantovi ke starobnímu důchodu, jehož přiznání podmiňuje vnitrostátní úprava slovenským občanstvím. Ve spolupráci s MPSV bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že podmínka státní příslušnosti je neslučitelná se základním principem rovnosti mezi občany členských států a zákazem diskriminace na základě státní příslušnosti, které jsou vyjádřené v čl. 18 SFEU a čl. 4 nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

18. Vnější vztahy

Žádné zahájené řízení;

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

19. Celní unie

5 zahájených řízení (tranzit zboží, osvědčení původu zboží, celní prohlášení na vývoz zboží atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

20. Společný celní sazebník

7 zahájených řízení (celní zařazení zboží);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-306/18 KORADO

Jádrem sporu je otázka, do jaké podpoložky KN má být zařazen ocelový svařovaný díl sloužící propojení jednotlivých desek pro ústřední topení. Ve spolupráci s GŘC bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření v tom smyslu, že v souladu s prováděcím nařízením Komise 2015/23 musí být dotčený díl považován za příslušenství pro trouby a trubky, a tudíž zařazen do podpoložky 7 307 93 19 KN.

21. Justice a vnitřní věci

53 zahájených řízení (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, rozhodné právo pro smluvní a mimosmluvní závazkové vztahy, doručování soudních a mimosoudních písemností, evropské dědické osvědčení, vydání k trestnímu stíhání či k výkonu trestu odnětí svobody atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v patnácti věcech.

C-287/17 Česká pojišťovna

Jedná se o spor o zaplacení částky ve výši 1.160,- Kč za dlužné pojistné podle pojistné smlouvy, s tím spojených zákonných úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky. Vedle toho se žalobkyně domáhá, aby jí žalovaná nahradila náklady soudního řízení. Předkládající soud má pochybnosti ohledně výkladu čl. 6 směrnice 2011/7 o postupu proti opožděným platbám, a to konkrétně ohledně skutečnosti, zda vedle paušální náhrady nákladů na vymáhání pohledávky podle čl. 6 směrnice má být žalobkyni přiznána ještě náhrada nákladů upomínání podle českých procesních předpisů. Ve spolupráci s MSp byla odeslána odpověď na dodatečné otázky položené Soudním dvorem s tím, že ze směrnice vyplývá mechanismus, podle něhož věřitel může požadovat úhradu paušální částky ve výši 40,- EUR za náklady vzniklé s vymáháním opožděné platby, aniž by musel vynaložení těchto nákladů prokazovat. Pokud požaduje věřitel úhradu přesahující výši paušálně stanovené částky, musí vynaložení nákladů prokázat.

C-510/17 ML

ML je stíhán pro spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby omamných a psychotropních látek. Po zadržení mu nebylo umožněno nahlédnout do spisu, neboť toto právo má dle slovenské úpravy zadržená osoba až poté, co proti ní bylo vzneseno obvinění. Orgány činné v trestním řízení ML o této skutečnosti nepoučily ani jej nepoučily o právu napadnout neposkytnutí informací. Předkládající soud se táže, zda neposkytnutí informací ve smyslu čl. 4 směrnice 2012/13 o právu na informace v trestní řízení má vliv na zákonnost samotného zadržení. Dále se předkládající soud táže, zda jsou sazby stanovené vnitrostátní úpravou (konkrétně se spodní hranicí minimálně 15 let a s horní hranicí 20 let) za drogový trestný čin v souladu s čl. 49 odst. 3 Listiny, který zakotvuje právo na přiměřený trest. Přeje si rovněž objasnit, zda taková konstrukce trestní sazby odpovídá rámcovému rozhodnutí 2004/755. Na ústním jednání dne 7. listopadu 2018 bylo hájeno stanovisko, že se unijní právo na stanovení dolních hranic trestních sazeb v důsledku minimální harmonizace nevztahuje a určení její výše tak náleží plně do pravomoci členských států.

C-579/17 *Gradbeništvo Korana*

Žalobkyně, Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse (pojišťovna pro nároky stavebních dělníků na dovolenou a odstupné, dále jen „BUAK“), je korporací veřejného práva zřízená podle rakouského práva, které přísluší vybírání prostředků pro uspokojování nároků podle rakouského zákona o dovolené a odstupném stavebních dělníků. Žalobou podanou u vídeňského pracovního soudu se BUAK domáhá po slovinské společnosti Gradbeništvo Korana zaplacení částky téměř 38.500,- EUR s příslušenstvím za příplatky za vyslání zaměstnanců do Rakouska. Je sporné, zda toto řízení spadá do působnosti nařízení č. 1215/2012 Brusel I bis. Obzvláště vyvstává otázka, zda čl. 1 nařízení je třeba vykládat tak, že řízení jako to původní řízení jsou řízeními, jejichž předmětem jsou „občanské a obchodní věci“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 nařízení. Ve spolupráci s MSp a MPSV bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se působnost nařízení na předmětná řízení nevztahuje. Stejný názor byl hájen na ústním jednání konaném dne 12. července 2018.

C-38/18 *Gambino a Hyka*

Gambino a Hyka jsou obviněni ze spáchání trestných činů praní špinavých peněz a podvodu. V průběhu soudního řízení došlo ke změně ve složení trestního senátu z důvodu převedení jednoho ze soudců k jinému soudu. Obhájce žalovaných proto požádal, aby došlo opětovně k výsledku všech svědků, kteří již byli do dne

výměny soudců vyslechnuti, a to včetně obětí podvodu. Je sporné, zda je takový postup v souladu se směrnicí 2012/29 o ochraně obětí trestného činu. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření s tím, že směrnice nebrání tomu, aby byl poškozený opětovně podroben výslechu před novým soudcem.

C-208/18 *Petruchová*

Spornou se stala otázka, zda může být fyzická osoba, která na základě vlastních aktivních příkazů prováděných podnikatelem uskutečňuje transakce na mezinárodním devizovém trhu, považována za spotřebitele ve smyslu nařízení Brusel I bis. Ve spolupráci s MSp a MF bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že taková osoba může být spotřebitelem ve smyslu nařízení za předpokladu, že skutečný účel uzavření smlouvy s podnikatelem se netýká její profesionální nebo podnikatelské činnosti, nýbrž je jím uspokojení soukromé potřeby, přičemž míra aktivního jednání dané osoby nemá v tomto ohledu relevanci.

C-215/18 *Primera Air Scandinavia*

Předmětem sporu je náhrada škody za zpoždění letu, který byl součástí zájezdu na základě smlouvy uzavřené s cestovní kanceláří. Při určení mezinárodní příslušnosti se stala spornou otázka, zda mezi cestujícím a dopravcem existuje smluvní vztah ve smyslu nařízení č. 44/2001 Brusel I a pokud ano, zda se jedná o vztah spotřebitelský, anebo je dopravce pasivně legitimován na základě nařízení č. 261/2004 o náhradách v letecké dopravě. Ve spolupráci s MSp a MMR bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření s tím, že se úprava soudní příslušnosti u spotřebitelských smluv na vymáhání náhrady škody po leteckém dopravci neuplatní, neboť jsou přepravní smlouvy z této úpravy výslovně vyňaty. Naproti tomu je dána pasivní legitimace leteckého dopravce dle nařízení č. 261/2004, neboť byl let zpožděn v důsledku překážek vzniklých na straně tohoto dopravce.

C-234/18 *AGRO IN 2001*

Původní věc se dotýká trestního stíhání několika osob ze zpronevěry finančních prostředků. V důsledku toho byla nařízena konfiskace nezákonně nabytého majetku, a to v rámci samostatného občanskoprávního řízení, jehož základem je (dnes zrušený) bulharský zákon o konfiskaci nezákonně nabytého majetku ve prospěch státu. Tento zákon obsahuje výslovné ustanovení o tom, že řízení o konfiskaci majetku před civilním soudem není závislé na trestním řízení vedenému proti prověřované osobě. Směrnice 2014/42 o konfiskaci výnosů z trestné činnosti však stanoví, že konfiskaci podléhá jen majetek pravomocně odsouzeného. Podstatou položených otázek bylo, zda byla bulharská úprava umožňující konfiskaci

majetku, aniž by bylo třeba odsuzujícího rozsudku, v souladu s unijním právem. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření namítající nepřípustnost položených otázek, neboť se směrnice vztahuje pouze na konfiskace majetku v trestních věcech a nikoliv na konfiskace prováděné v rámci občanskoprávního řízení.

C-325/18 C-375/18 PPU C. E. a N. E. a další

Spor se týká odebrání dětí z péče rodičů za situace, kdy děti, s nimiž rodiče v návaznosti na rozhodnutí britského soudu o umístění dětí do dočasné péče utekli ze Spojeného království do Irska, byly po nařízení výkonu rozhodnutí britského soudu předány ještě týž den z Irska zpět do Spojeného království, přičemž toto rozhodnutí o výkonu bylo rodičům doručeno až následující den, čímž jim byla odňata možnost žádat o odklad výkonu v rámci opravného prostředku. Lhůtu pro podání odvolání vyplývající z čl. 33 odst. 5 nařízení č. 2201/2003 Brusel II bis navíc rodiče zmeškali o pouhé dva dny. Na jednání dne 13. července 2018 byla rozebírána otázka nutnosti zabránit tomu, aby v situacích týkajících se odebrání dětí z péče rodičů docházelo k výkonu rozhodnutí před uplynutím lhůty pro podání opravného prostředku. Byl hájen názor, že ani tato výjimečná situace nemůže vést k prominutí drobného zmeškání lhůty pro podání opravného prostředku.

C-347/18 *Salvoni*

V daném případě došlo k vydání platební rozkazu v rozporu s pravidly o mezinárodní příslušnosti soudu podle nařízení č. 1215/2012 Brusel I bis. Spornou se stala otázka, zda vnitrostátní soud může v rámci řízení o vydání osvědčení pro účely uznání a výkonu rozhodnutí v jiném členském státě informovat z moci úřední spotřebitele o možnosti navrhnout odepření uznání tohoto rozhodnutí v dožádaném členském státě pro porušení stanovených pravidel o příslušnosti. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že vydání osvědčení dle nařízení Brusel I bis je třeba považovat za ryze formální krok, v rámci něhož soud nemá vykonávat další nalézací činnost, nýbrž pouze ověřit, zda jsou dány podmínky pro vydání osvědčení.

C-361/18 *Weil*

Předkládající soud se v daném případě dotázal, zda je v návaznosti na žádost o vydání osvědčení o rozhodnutí podle čl. 53 nařízení Brusel I bis povinen ověřit, zda předmětné rozhodnutí bylo vydáno ve věci, jež spadá do oblasti působnosti tohoto nařízení. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné

vyjádření o tom, že tuto povinnost má vnitrostátní soud vždy a osvědčení může vydat pouze tehdy, spadá-li věc, ve které bylo rozhodnutí vydáno, do oblasti působnosti tohoto nařízení.

C-393/18 PPU UD

Britský občan odcestoval s manželkou, bangladéšskou občankou, ze Spojeného království do Bangladéše. Manželé spolu před odjezdem několik měsíců pobývali ve Spojeném království. Manželka v tu dobu byla v pokročilém stádiu těhotenství. Podle jejího tvrzení ji manžel do Bangladéše vylákal lstí, pak jí odebral veškeré cestovní doklady, zanechal ji v Bangladéši a sám se vrátil do Spojeného království. Jejich společné dítě se tedy narodilo v Bangladéši, kde žije dodnes, tudíž nikdy nebylo fyzicky přítomno ve Spojeném království. Přesto se manželka a matka dítěte obrátila na britské soudy s návrhem stran péče o dítě a žádostí o umožnění návratu do Spojeného království. Jádrem předběžné otázky je, zda je pro potřeby určení obvyklého bydliště dle nařízení č. 2201/2003 Brusel II bis nezbytná fyzická přítomnost dítěte ve členském státě a jaký vliv má na určení obvyklého bydliště nedobrovolnost setrvávání mimo Spojené království ze strany matky dítěte. Ve spolupráci s MSp bylo na ústním jednání předneseno stanovisko zastávající flexibilní výklad pojmu obvyklé bydliště, který nelze omezit podmínkou fyzické přítomnosti dítěte v daném státě.

C-467/18 Rajonna prokuratura Lom

EP, trpící paranoidní schizofrenií, podezřelý ze spáchání vraždy své matky, byl v srpnu 2015 na základě své výpovědi rozhodnutím okresního soudu hospitalizován v psychiatrické léčebně. Trestní řízení ohledně vraždy matky EP bylo v průběhu let 2015-2018 dvakrát zastaveno, jelikož dle příslušného státního zástupce proti EP nebylo možné v důsledku jeho nepřičetnosti vést trestní řízení. Podstatou položených otázek je, zda bulharské státní zastupitelství porušilo práva osoby podezřelé ze spáchání trestného činu zaručená směrnicí 2012/13 o právu na informace v trestním řízení, směrnicí 2013/48 o právu na obhajobu a směrnicí 2016/343 o presumpci nevin, když EP z důvodu duševní poruchy nebyl dle vnitrostátního práva považován za „podezřelého“ ani „obviněného“, nebyl v průběhu vyšetřování ani jednou vyslechnut, nebyl informován o zahájení ani zastavení trestního řízení, nebyl mu ustanoven právní zástupce *ex officio* a neměl možnost zpochybnit skutková nebo právní zjištění státního zástupce. Ve spolupráci s MSp bylo odesláno písemné vyjádření v tom smyslu, že se dotčené unijní směrnice na situaci v projednávané věci nevztahují.

C-492/18 PPU TC

Proti TC byl vydán evropský zatýkácí rozkaz (EZR) s tím, že má být vydán do Velké Británie k trestnímu stíhání za účast na organizované zločinecké skupině, kde mu hrozí trest odnětí svobody na doživotí. TC byl zadržen v Nizozemsku, přičemž nizozemský soud využil možnosti dle čl. 17 rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkáčím rozkazu a prodloužil lhůtu pro rozhodnutí o výkonu rozkazu na 90 dnů. Dále se však rozhodl řízení přerušit až do okamžiku vydání rozsudku Soudního dvora ve věci C-327/18 PPU RO. V důsledku čekání na rozsudek Soudního dvora došlo k uplynutí 90denní lhůty k přijetí rozhodnutí o výkonu rozkazu. Z nizozemské judikatury nicméně vyplývá, že se tato lhůta stanovená v rámcovém rozhodnutí přerušuje v případě, kdy se příslušný soud rozhodne podat předběžnou otázku k Soudnímu dvoru, nebo se rozhodne vyčkat vydání rozsudku o předběžné otázce v jiném řízení relevantním pro projednávanou věc, nebo se rozhodne odložit rozhodnutí o vydání z důvodu existence rizika nelidského a ponižujícího zacházení. Vzhledem k přerušení lhůty pak justiční orgány nemusí přistoupit k propuštění zadrženého z vazby, jak by jinak prikazovala vnitrostátní úprava. Je sporné, zda je takový soudní výklad v souladu s čl. 6 Listiny. Na jednání dne 4. října 2018 byl hájen názor, že z rámcového rozhodnutí nevyplývá povinnost členského státu propustit po uplynutí 90denní lhůty z vazby osobu, která má být na základě EZR.

C-518/18 RD

RD žádá o potvrzení rozsudku pro uznání jako evropského exekučního titulu dle nařízení č. 805/2004 o evropském exekučním titulu ve sporu, kdy se proti žalované domáhá zaplacení dlužného nájemného a žalovaná tento nárok písemně uznala, nicméně během soudního řízení byla žalovaná osobou neznámého pobytu a byl jí ustanoven opatrovník. Předkládající soud má pochybnosti o tom, zda lze předmětný nárok považovat za nesporný ve smyslu nařízení a zda tedy lze rozsudek jako evropský exekuční titul potvrdit. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření s tím, že za situace, kdy se žalovaná řízení nemohla osobně účastnit, se nemůže jednat o nesporný nárok a rozhodnutí v původní věci tak nelze evropským exekučním titulem potvrdit.

C-548/18 BGL BNP Paribas

Žalující banka se sídlem v Německu a žalovaná banka se sídlem v Lucembursku žádají vzájemně uvolnění peněžní částky uložené v Německu. Dlužnice v úpadku, lucemburská státní příslušnice, v rámci úvěrové smlouvy postoupila žalobkyni, německé bance, obstatitelnou část svých současných a budoucích pohledávek

ze mzdy a platu, včetně penzijních nároků. Dlužnice dále uzavřela další úvěrovou smlouvu s žalovanou lucemburskou bankou, a zároveň o postoupení týchž mzdových a penzijních nároků. Obě banky uplatnily v rámci úpadkového řízení právo na oddělené uspokojení svých nároků. Předkládající soud žádá v této souvislosti o výklad čl. 14 nařízení č. 593/2008 Řím I, konkrétně se táže, jak určit rozhodné právo v případě vícenásobného postoupení. Ve spolupráci s MSp bylo Soudnímu dvoru odesláno písemné vyjádření s tím, že se nařízení Řím I v této situaci vůbec nepoužije, neboť se jeho působnost na účinky postoupení vůči třetím stranám nevztahuje.

22. Právo institucí a jejich zaměstnanců

Žádné zahájené řízení;

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Žádné zahájené řízení;

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

24. Principiální a průřezové otázky

13 zahájených řízení (právní stát, brexit, platy soudců atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

Zajímavé rozsudky vynesené v řízení o předběžné otázce v roce 2018

Následuje přehled z pohledu VLZ nejzajímavějších rozsudků vydaných v průběhu roku 2018 v řízení o předběžné otázce. Primárně byly v rámci jednotlivých tematických okruhů vybrány rozsudky, v nichž se ČR vyjadřovala, nebo rozsudky, o kterých bylo informováno na zasedáních výboru VLZ.⁵ Účelem tohoto přehledu není poskytnutí vyčerpávajících informací o každém z uvedených rozsudků, spíše na rozsudky a jejich závěry stručně upozornit. Plná znění všech rozsudků jsou dostupná na webových stránkách Soudního dvora (<http://curia.europa.eu>).

1. Zemědělství

11 rozsudků (označování a bezpečnost potravin, společná pravidla pro režim přímých podpor, veterinární léčivé přípravky atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-667/16 *Nooren* (rozsudek prvního senátu ze dne 6. června 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Pan Nooren byl producentem mléka a choval ve svém hospodářství rovněž skot. Pro předmětný rok požádal o přímé podpory ve formě jednotné platby na zemědělský podnik, nicméně kontroly zjistily, že nesplnil některé povinnosti v oblasti ochrany zvířat. Následně pak došlo k různým snížením zemědělských dotací, přičemž rozhodnutí o snížení byla několikrát měněna (v rozmezí od 15 % do 100 %). Žalobci se domnívají, že šlo o opakované porušení v téže oblasti podmíněnosti, a tudíž nelze sčítat procentní snížení dotací. Soudní dvůr došel ale k opačnému názoru, jelikož unijní právo (nařízení č. 1122/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 73/2009, pokud jde o podmíněnost, modulaci a integrovaný administrativní a kontrolní systém v rámci režimů přímých podpor pro zemědělce, a k nařízení č. 1234/2007, pokud jde o podmíněnost v rámci režimu přímé podpory pro odvětví vína, a nařízení č. 73/2009 kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky) za situace, kdy bylo zjištěno vícero případů porušení ze stejné oblasti podmíněnosti, vyžaduje sčítání snížení celkové výše přímých plateb.

⁵ V rámci jednotlivých oblastí jsou rozsudky řazeny podle data jejich vynesení.

C-266/16 *Western Sahara Campaign* (rozsudek velkého senátu ze dne 27. února 2018, GA Wathelet)

Historicky poprvé došlo ke zpochybnění platnosti mezinárodní dohody uzavřené Unií (dohody o partnerství v odvětví rybolovu a souvisejícím protokolu o rybolovných právech mezi EU a Marokem) v rámci řízení o předběžné otázce. Soudní dvůr nejprve upřesnil, že předběžnou otázku zpochybňující platnost mezinárodní dohody je třeba chápat tak, že se týká aktu, jímž Unie mezinárodní dohodu uzavřela. Přezkum takového aktu však může zahrnovat posouzení samotného obsahu mezinárodní dohody z hlediska slučitelnosti se Smlouvami včetně čl. 3 odst. 5 SEU. Následně vyšel ze svých závěrů v rozsudku C-104/16 *Rada v. Front Polisario* a konstatoval (v rozporu s názorem generálního advokáta), že předmětná dohoda o partnerství v odvětví rybolovu a související protokol se nevztahují na vody přiléhající k Západní Sahaře. Vzhledem k tomu pak neshledal ani dotčení platnosti unijních aktů souvisejících s jejich uzavřením.

C-59/17 *Château du Grand bois* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 7. srpna 2018, GA Bobek)

Žádost provozovatelky zemědělského podniku o poskytnutí podpory na restrukturalizaci a přeměnu vinic byla zamítnuta z důvodu, že při kontrolách na místě, které byly provedeny bez souhlasu žadatelky, bylo zjištěno nesplnění požadavků pro udělení podpory. Nařízení č. 555/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína, však dle Soudního dvora neumožňuje zaměstnancům, kteří provádějí kontrolu na místě, vstoupit na pozemky zemědělského podniku, aniž by obdrželi souhlas provozovatele tohoto podniku. Povinnost, kterou ukládá nařízení č. 555/2008 členským státům, a to zavést systém kontrol bez ohlášení, totiž nezakládá sama o sobě právo kontrolních pracovníků vstoupit na místa kontroly bez souhlasu pěstitelů. Nicméně v takovém případě lze jako důsledek nesouhlasu ke vstupu na pozemku zamítnout žádost o podporu.

C-120/17 *Ministru kabinets* (rozsudek osmého senátu ze dne 7. srpna 2018, GA Mengozzi)

Podle Soudního dvora sice nařízení č. 1257/1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu brání tomu, aby členské státy přijaly opatření umožňující dědický přechod podpory při předčasném odchodu zemědělců do důchodu, nicméně vzhledem k tomu, že vnitrostátní norma stanovující dědický přechod podpory při předčasném odchodu do důchodu

(která byla navíc Komisí schválena jakožto slučitelná s nařízením), vzbudila u dědiců zemědělců, kteří byli příjemci takové podpory, legitimní očekávání na přiznání této podpory, může být do dědictví zahrnuta.

2. Životní prostředí

19 rozsudků (posuzování vlivů na životní prostředí, účast veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně, ochrana přírodních stanovišť, systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, nakládání s odpady atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-117/17 *Comune di Castelbellino* (rozsudek šestého senátu ze dne 28. února 2018, GA Kokott)

Italská společnost 4 C provedla práce za účelem zvýšení výkonu zařízení na výrobu elektrické energie z bioplynu na základě povolení, které ale bylo později zrušeno (mj. z důvodu, že uplatněné italské předpisy byly v rozporu se směrnicí 2011/92 o posuzování vlivů na životní prostředí). Italské orgány v návaznosti na to přijaly nové předpisy, na jejichž základě potvrdily, že tyto práce nepodléhají procesu EIA, a vydaly nové povolení. Toto povolení však bylo napadeno s argumentem, že právní řád EU neupravuje institut dodatečného posouzení vlivů. Vyvstala tak otázka, zda jsou za určitých okolností odůvodnitelné odchylky od obecné zásady, podle které má posouzení vlivů na životní prostředí povahu předběžného posouzení. Soudní dvůr konstatoval, že to je možné za podmínky, že dodatečná legalizace v daném právním prostředí nedává příležitost k obcházení pravidel unijního práva. Zároveň je nutné zohlednit veškeré vlivy na životní prostředí, které záměr vyvolal již od okamžiku jeho realizace. Vnitrostátní orgány mohou na základě platných ustanovení vnitrostátního práva rozhodnout, že EIA není nutná, pokud jsou tato ustanovení slučitelná s uvedenou směrnicí.

C-302/17 *PPC Power* (rozsudek šestého senátu ze dne 12. dubna 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Slovensko zavedlo v roce 2011 daň z emisních povolenek, která se uplatnila na bezplatně přidělené povolenky na emise skleníkových plynů, které podniky podléhající systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů prodaly nebo nevyužily. Výše daně činila 80 % hodnoty dotčených povolenek. V roce 2012 byla daň zrušena. Soudní dvůr konstatoval, že uvalení takové daně v takové výši je v rozporu se směrnicí 2003/87 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství, neboť potlačuje zásadu

bezplatnosti přidělování povolenek na emise skleníkových plynů, která má dotčené subjekty motivovat k investování do opatření ke snižování emisí.

C-323/17 *People Over Wind a Sweetman* (rozsudek sedmého senátu ze dne 12. dubna 2018, GA Kokott)

Společnost Coillte požádala irské orgány o povolení pro výstavbu větrné elektrárny a související práce, tato žádost nicméně nezahrnovala její připojení k distribuční soustavě. V rámci předběžného screeningu pro účely čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 o stanovištích bylo zjištěno, že navrhovaná výstavba by mohla mít významný vliv na dvě lokality v rámci sítě Natura 2000. Společnost Coillte tvrdila, že provedení posouzení dle čl. 6 odst. 3 směrnice pro práce na připojení k distribuční soustavě není nutné vzhledem k ochranným opatřením, která byla přijata s cílem zabránit škodlivým účinkům uvedeného projektu. Soudní dvůr se ovšem s tímto názorem neztotožnil a konstatoval, že pro účely určení, zda je nezbytné provést dodatečné posouzení důsledků projektu pro dotčenou lokalitu, nelze ve fázi předběžného screeningu takováto ochranná opatření zohlednit.

C-671/16 *Inter-Environnement Bruxelles* (rozsudek druhého senátu ze dne 7. června 2018, GA Kokott)

Předmětem původního sporu se stala belgická vyhláška schvalující návrh pásmového nařízení, které stanoví určité požadavky pro realizaci stavebních projektů. Žalobci napadli vyhlášku z důvodu, že nebylo provedeno posouzení jejích vlivů na životní prostředí v souladu se směrnicí 2001/42 (SEA). Pásmové nařízení obsahuje ustanovení týkající se zejména počtu, uspořádání a velikosti budov, volných stavebních ploch, stokových soustav pro srážkové vody, projektování budov ve vztahu k jejich potenciálnímu využití a životnosti atp. Podle Soudního dvora pásmové nařízení přispívá svým obsahem a cílem k provádění záměrů uvedených v příloze směrnice a podmínky jím stanovené mohou mít významný vliv na životní prostředí v městských oblastech. Soudní dvůr proto konstatoval, že dotčené pásmové nařízení spadá pod pojem „plány a programy“, které mohou mít významný vliv na životní prostředí ve smyslu směrnice, a tudíž musí být podrobeno posouzení vlivů na životní prostředí.

C-160/17 *Thybaut* (rozsudek druhého senátu ze dne 7. června 2018, GA Kokott)

Předmětem původního sporu se stala belgická vyhláška, kterou byl vymezen obvod městských pozemkových úprav. K návrhu bylo připojeno posouzení vlivů na životní prostředí, o kterém ovšem žalobci v původním řízení tvrdí, že nesplňuje požadavky

směrnice 2001/42 (SEA). Sporné bylo, zda vyhláška, která pouze vymezuje zeměpisnou oblast, v jejímž rámci bude moci být uskutečněn urbanistický záměr týkající se přeměny a rozvoje městských funkcí, spadá mezi „plány a programy“, které mohou mít významný vliv na životní prostředí ve smyslu směrnice, a vyžaduje tak řádné posouzení vlivů na životní prostředí. Soudní dvůr konstatoval, že ano, a to zejména s ohledem na to, že vyhláška zahrnuje změnu referenčního právního rámce tím, že umožňuje bez omezení odchýlit se od pravidel územního plánování u všech záměrů prováděných následně v dotčené zeměpisné oblasti.

C-164/17 *Grace a Sweetman* (rozsudek druhého senátu ze dne 25. července 2018, GA Tančev)

Předmětem řízení bylo povolení pro výstavbu větrné elektrárny na zvláště chráněném území (ZCHO). V rámci výstavby měla být realizována určitá opatření ke zmírnění případných účinků větrné farmy na danou oblast, povolení tak bylo vydáno na základě závěru dle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 o stanovištích, že záměr nebude mít nepříznivý účinek na celistvost ZCHO. Podle žalobců nicméně dotčený záměr zahrnoval nejen zmírňující opatření, ale i kompenzační opatření, u kterých musí být navíc zohledněna kritéria stanovená v čl. 6 odst. 4 směrnice (mj. naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu). Soudní dvůr konstatoval, že je-li následkem konkrétního záměru, že některé části dotčené lokality dočasně či trvale již nebudou s to poskytnout stanoviště vhodné pro chráněné druhy, přičemž tento záměr zahrnuje opatření, jejichž cílem je zajistit, aby část uvedené lokality, která může v praxi poskytnout náhradní vhodné stanoviště, nebyla zmenšena, nepostačuje podrobit dotčený záměr pouze odpovídajícímu posouzení dle čl. 6 odst. 3 směrnice, nýbrž je nutné zohlednit též kritéria uvedená v čl. 6 odst. 4 směrnice.

C-329/17 *Prenninger* (rozsudek osmého senátu ze dne 7. srpna 2018, GA Mengozzi)

Předmětem původního sporu se stala otázka, zda musí být záměr na zřízení nadzemního elektrického vedení, který zahrnoval provedení lesního průseku, podroben posouzení vlivů na životní prostředí. Soudní dvůr rozhodl, že dotyčná půda je v rámci uvedeného záměru fakticky vyčleněna k novému využití, záměr proto spadá pod pojem „odlesňování za účelem změny způsobu využívání půdy“ ve smyslu ustanovení přílohy II směrnice 2011/92 (EIA), a tudíž musí proběhnout posouzení vlivů na životní prostředí.

C-461/17 *Holohan* (rozsudek druhého senátu ze dne 7. listopadu 2018, GA Kokott)

Původní spor se týkal plánované výstavby silnice, která měla protínat řadu chráněných přírodních oblastí podle směrnice 92/43 o stanovištích a směrnice 2009/147 o ptácích. Žalobci napadli rozhodnutí irských orgánů o schválení výstavby zejména z důvodu, že příslušná posouzení dle směrnice 92/43 a směrnice 2001/92 o posuzování vlivů na životní prostředí byla provedena nedostatečně. Soudní dvůr konstatoval, že odpovídající posouzení dle čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 musí posoudit vlivy navrhovaného projektu nejen na chráněné druhy, pro které byla daná lokalita vyhlášena, nýbrž i na všechny ostatní druhy vyskytující se v této lokalitě i mimo ni, pokud tyto vlivy mohou ovlivnit cíle ochrany dané lokality. Oznamovatel záměru dále musí poskytnout informace o vlivech na životní prostředí u zvoleného řešení i u každého z hlavních alternativních řešení, které zkoumal, a to i v případě, že takové alternativní řešení bylo odmítnuto již v počáteční fázi.

3. Dopravní politika

16 rozsudků (náhrady a pomoc cestujícím v letecké dopravě při zrušení či zpoždění letu, silniční doprava, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-274/16 *flightright* (rozsudek třetího senátu ze dne 7. března 2018, GA Bobek)

Cestující si rezervovali let z Ibizy do Düsseldorfu s přestupem v Palma de Mallorca, přičemž každý z letů provozovala jiná letecká společnost. V důsledku zpoždění prvního letu, který byl provozován žalovanou společností flightright, pak nestihli navazující let do Německa. Soudní dvůr se měl vyjádřit k otázce, kde v takovém případě, kdy je letecká přeprava provozována více dopravci, dochází ke splnění závazku z přepravní smlouvy, aby bylo možné určit příslušný soud ve smyslu nařízení č. 1215/2012 Brusel Ibis. Konkrétně, zda je za toto místo třeba považovat místo přestupu anebo konečnou destinaci. Soudní dvůr rozhodl, že pravidlo uvedené v rozsudku C-204/08 *Rehder* o tom, že za místo plnění je v případě přímého letu třeba považovat jak místo odletu, tak příletu, je třeba vztáhnout i na případ letu složeného, jako tomu bylo v projednávaném případě, bez ohledu na to, zda je provozován stejným dopravcem či odlišnými.

C-258/16 *Finnair* (rozsudek třetího senátu ze dne 12. dubna 2018, GA Sharpston)

Kristiina Mäkelä-Dermedesiotis cestovala letecky se společností Finnair z Malagy do Finska, přičemž následně zjistila, že v zavazadle, které podala k přepravě, chyběly některé věci. Tuto skutečnost telefonicky oznámila na zákaznické lince, o čemž jí bylo

ze strany Finnair poskytnuto potvrzení. Pojišťovna, u níž byla cestující pojištěna, nyní soudně uplatňuje regresní nárok vůči Finnair za náhradu hodnoty ztracených věcí. Ta se náhradě škody brání s tím, že nárok je podle Montrealské úmluvy vyloučen, neboť poškozená nepodala do sedmi dnů proti společnosti stížnost písemně, tak jak to Montrealská úmluva vyžaduje, ale jen skutečnost oznámila telefonicky. Podle Soudního dvora sice skutečně musí být stížnost ve smyslu Montrealské úmluvy podána písemně, avšak dotčená stížnost, která byla zaznamenána v informatizovaném systému leteckého dopravce, požadavek písemné formy splňuje.

C-195/17 *Krüsemann a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 17. dubna 2018, GA Tančev)

V důsledku restrukturalizačních změn došlo po jejich oznámení u letecké společnosti TUIfly k výraznému nárůstu absencí zaměstnanců (z důvodu nemoci apod.). Z důvodu této „divoké stávky“ (stávky, která nebyla oficiálně zahájena odbory) byl velký počet letů společnosti TUIfly zrušen nebo lety vykázaly na příletu zpoždění o tři hodiny nebo více. Společnost TUIfly, která měla za to, že jde o „mimořádné okolnosti“ ve smyslu nařízení č. 261/2004 o leteckých náhradách, odmítla vyplatit dotčeným cestujícím náhradu škody. Podle Soudního dvora však taková stávka není mimořádnou okolností, neboť stávka měla jednak původ v běžném opatření při správě podniku, jakým je restrukturalizace, a jednak se podle Soudního dvora nevymykala účinné kontrole letecké společnosti, když ji následně bylo možné dohodou s odbory ukončit. Skutečnost, že se jednalo o nelegální stávku dle vnitrostátních předpisů, není podle Soudního dvora rozhodná, neboť v opačném případě by právo na náhradu škody cestujících záviselo na právních předpisech v sociální oblasti členských států a byl by tím narušen cíl nařízení.

C-532/17 *Wirth a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 4. července 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Spornou se stala otázka, zda je za „provozujícího leteckého dopravce“ ve smyslu nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě, považován rovněž letecký dopravce, který pronajme jinému leteckému dopravci letadlo i s posádkou a dalšími službami, ovšem nenese provozní odpovědnost za lety, ačkoli v potvrzení o rezervaci vydaném cestujícímu je uvedeno, že let zajišťuje právě tento dopravce. Soudní dvůr rozhodl, že za provozujícího leteckého dopravce musí být nehledě na to, co je uvedeno na rezervaci pro cestujícího, považována nikoli letecká společnost, která pronajala letadlo

a posádku, nýbrž ta společnost, která v rámci činnosti přepravy cestujících rozhodne o uskutečnění konkrétního letu, včetně stanovení jeho trasy.

C-88/17 *Zurich Insurance a Metso Minerals* (rozsudek třetího senátu ze dne 11. července 2018, GA Tančev)

Sporná byla otázka mezinárodní příslušnosti v rámci žaloby na náhradu škody vzniklé ztrátou nákladu, jehož přeprava na základě smlouvy sestávala z několika úseků a byla uskutečňována prostřednictvím různých dopravních prostředků. Soudní dvůr ve vztahu k takovéto smlouvě o přepravě zboží rozhodl, že příslušnost soudu lze v souladu s čl. 5 bodem 1 písm. b) druhou odrážkou nařízení Brusel I založit jak v místě dodání zboží, tak v místě jeho odeslání, které je rovněž místem poskytování služeb, které zaručí úzký vztah mezi smlouvou o přepravě a příslušným soudem.

C-601/17 *Harms* (rozsudek osmého senátu ze dne 12. září 2018, GA Bot)

Podstatou položených otázek bylo, zda se do pořizovací ceny letenky v případě vzniku nároku na její náhradu dle nařízení č. 261/2004 o leteckých náhradách započítává pouze samotná cena letenky, anebo i provize zprostředkovateli, přes nějž cestující letenku pořídil. Podle Soudního dvora je třeba cestujícímu nahradit plnou částku, kterou za letenku zaplatil. Tedy i provizi zprostředkovateli. Zahrnutí provize nelze provádět paušálně, nýbrž pouze v případech, kdy byl prodej letenky za cenu navýšenou o provizi zprostředkovatele leteckým dopravcem schválen.

C-513/17 *Baumgartner* (rozsudek sedmého senátu ze dne 26. září 2018, GA Bobek)

Při silniční kontrole na německém území bylo zkontrolováno vozidlo společnosti se sídlem v Rakousku. V rámci kontroly bylo zjištěno, že dopravce překročil lhůtu pro stažení údajů z karty řidiče uvedenou v nařízení č. 561/2006 o harmonizaci některých předpisů v sociální oblasti týkajících se silniční dopravy, německé úřady proto dopravci vyměřily pokutu. Dopravce nicméně argumentuje, že uvedené porušení nespadá do územní působnosti německé právní úpravy (a tudíž i německých úřadů), neboť povinnost společnosti stahovat údaje na kartě řidiče je vázána k místu sídla společnosti v Rakousku. Soudní dvůr konstatoval, že nařízení č. 561/2006 je nutné vykládat v tom smyslu, že je-li na území určitého členského státu zjištěno porušení uvedeného nařízení, jsou příslušné orgány tohoto členského státu oprávněny uložit dopravci sankci i v případě, kdy k danému porušení technicky došlo na území jiného členského státu, ve kterém má tento

dopravce sídlo (za předpokladu, že na území státu sídla dopravce toto porušení doposud nebylo sankcionováno).

C-330/17 *Verbraucherzentrale Baden-Württemberg* (rozsudek pátého senátu ze dne 15. listopadu 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

V roce 2014 si zákazník v Německu zarezervoval na internetové stránce provozované leteckou společností Germanwings let z Londýna do Stuttgartu. Na internetové stránce a následně i na faktuře byla cena letu uvedena jen v britských librách. Spotřebitelské sdružení Verbraucherzentrale podalo proti společnosti Germanwings žalobu s tím, že se jedná o nekalé jednání a že by ceny měly být uvedeny v eurech. V průběhu sporu pak vyvstala otázka ohledně možností leteckých dopravců vyjadřovat ceny v různých měnách s ohledem na čl. 23 odst. 1 nařízení č. 1008/2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství. Soudní dvůr konstatoval, že při uvádění cen letenek uvnitř EU jsou letečtí dopravci, kteří nevyjádří tyto ceny v eurech, povinni si zvolit možnost uvádět je v národní měně, která objektivně souvisí s nabízenou službou, což je zejména měna, která je zákonným platidlem v členském státě, v němž se nachází místo odletu nebo příletu dotčeného letu. Postup společnosti Germanwings tak byl v souladu s unijním právem.

4. Energetická politika

7 rozsudků (pravidla pro vnitřní trh s elektřinou a plynem, podpora využívání energie z obnovitelných zdrojů, energetické štítky).

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

2 rozsudky (opakované použití informací veřejného sektoru, univerzální služba);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-215/17 *NKBM* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 14. listopadu 2018, GA Bobek)

Spornou se stala vnitrostátní úprava, která vyžaduje, aby banka zpřístupňovala údaje o poradenských smlouvách, smlouvách s advokáty, s autory a o smlouvách o poskytování jiných intelektuálních služeb uzavřených v době, kdy byla pod dominantním vlivem veřejnoprávního subjektu, aniž je připuštěna výjimka z důvodu zachování obchodního tajemství této banky. Soudní dvůr shledal, že předmětná žádost o přístup k daným informacím nespadá do působnosti směrnice 2003/98 o opakovaném použití informací veřejného sektoru (pravidla a postupy týkající se přístupu k informacím veřejného sektoru nespadají do její

působnosti) ani nařízení č. 575/2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky (nezakotvuje individuální právo na přístup k informacím). Tyto předpisy se proto na předmětnou vnitrostátní úpravu nevztahují, resp. jí nebrání.

6. Ochrana osobních údajů

3 rozsudky (odpovědnost správce internetové domény, zpracování osobních údajů, zpřístupnění osobních údajů policii);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-210/16 Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (rozsudek velkého senátu ze dne 5. června 2018, GA Bot)

Spor se týkal odpovědnosti správce tzv. fanouškovské stránky na sociální síti Facebook za porušení předpisů v oblasti ochrany osobních údajů touto sociální sítí. Soudní dvůr dospěl k závěru, že správce fanouškovské stránky za taková porušení odpovědný být může, jelikož se prostřednictvím nastavení parametrů, na základě kterých budou osobní údaje sbírány, podílí na zpracování osobních údajů. Dále Soudní dvůr rozhodl, že odpovědný orgán členského státu může proti společnosti Facebook zakročit i tehdy, má-li dotčená společnost v daném členském státě pobočku zabývající se pouze marketingem a nikoliv zpracováním osobních údajů. Soudní dvůr v neposlední řadě uvedl, že tento orgán může přijmout opatření zcela nezávisle na odpovědném orgánu členského státu, ve kterém má dotčená společnost hlavní provozovnu.

C-25/17 Jehovan todistajat (rozsudek velkého senátu ze dne 10. července 2018, GA Mengozzi)

Věc se týkala podomní evangelizační činnosti náboženské skupiny Svědci Jehovovi, v rámci které její členové vyhotovují záznamy o osobách, které při této činnosti navštívili (údaje o jejich bydlišti, majetkových poměrech, náboženském vyznání apod.). Jádrem sporu bylo, zda shromažďování těchto údajů představuje zpracování osobních údajů ve smyslu směrnice 95/46 o ochraně osobních údajů. Soudní dvůr rozhodl, že s ohledem na to, že je dotčená evangelizační činnost zaměřena vně této skupiny a přesahuje soukromou sféru zvěstovatele, nelze na ní aplikovat výjimku pro činnosti výlučně osobní a domácí povahy. S výhradou ověření předkládajícím soudem Soudní dvůr dále rozhodl, že zápisníky zvěstovatelů je třeba považovat za „rejstříky“ ve smyslu směrnice. Dle Soudního dvora je navíc za správce osobních údajů třeba považovat i samotnou náboženskou skupinu, jelikož tato organizuje

a koordinuje kazatelskou činnost svých členů mimo jiné rozdělením oblastí působení mezi jednotlivé zvěstovatele.

C-207/16 *Ministerio Fiscal* (rozsudek velkého senátu ze dne 2. října 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Předběžná otázka se týkala zpřístupnění určitých osobních údajů policii pro účely identifikace majitelů SIM karet vložených do mobilního telefonu odcizeného při násilné loupeži. Předkládající soud vycházel z předpokladu, že takový přístup je možný pouze v případě závažných trestných činů, a v této souvislosti se tázal, zda při posuzování kritéria závažnosti trestného činu lze vycházet pouze z výše trestu, který lze za daný čin dle národního práva uložit, či zda je vždy potřeba zohlednit další aspekty. Pro případ, že by Soudní dvůr shledal, že lze vycházet čistě z výše trestu, tázal se předkládající soud, zda je v souladu s unijním právem taková vnitrostátní úprava, která stanoví tento „práh závažnosti“ na tři roky odnětí svobody. Soudní dvůr nicméně rozhodl, že přístup policejních orgánů pouze k omezenému okruhu osobních údajů za účelem identifikace uživatelů odcizeného telefonu nepředstavuje příliš závažný zásah do práv vyplývajících z čl. 7 a 8 Listiny, tudíž může být odůvodněn i bojem proti méně závažné trestné činnosti.

7. Veřejné zakázky

14 rozsudků (postup při zadávání veřejných zakázek);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-9/17 *Tirkkonen* (rozsudek třetího senátu ze dne 1. března 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Spornou se stala otázka, zda lze kvalifikovat jako veřejnou zakázku ve smyslu směrnice 2004/18 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, takový zemědělský poradenský systém, v rámci něhož veřejný zadavatel vybral všechny poradce, kteří splnili požadavky na způsobilost uvedené ve výzvě k předkládání návrhů a úspěšně složili předepsanou zkoušku. Soudní dvůr zodpověděl otázku záporně vzhledem k tomu, že požadavky uvedené ve výzvě neumožňovaly porovnat a seřadit přípustné nabídky a učinit tak výběr nejvýhodnější z nich, nýbrž sloužily pouze k posouzení vhodnosti uchazečů, a tudíž nemohou představovat kritéria pro zadání veřejné zakázky.

C-531/16 *Specializuotas transportas* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 17. května 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Vyvstala otázka správného postupu v případě, že v rámci řízení o zadání veřejné zakázky předloží nabídky jednotlivě dva nebo více uchazečů, kteří jsou vzájemně propojeni, kdy vzniká riziko porušení unijních zásad rovného zacházení, transparentnosti či pravidel hospodářské soutěže. Konkrétně, zda jsou tito uchazeči povinni informovat o svém propojení veřejného zadavatele, a především jaké kroky má tento zadavatel samostatně učinit. Soudní dvůr dospěl k závěru, že nepožaduje-li to výslovně žádné ustanovení právního předpisu nebo zadávací dokumentace, propojení uchazeči nejsou povinni z vlastní iniciativy informovat veřejného zadavatele o vzájemných vazbách. Má-li však veřejný zadavatel pochybnosti (i na základě nepřímých důkazů) o samostatnosti a nezávislosti nabídek uchazečů, je povinen tuto podmínku ověřit i tak, že si vyžádá od těchto uchazečů dodatečné informace.

C-546/16 *Montte* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 20. září 2018, GA Szpunar)

Spornou se stala otázka, zda veřejní zadavatelé mohou v zadávací dokumentaci v otevřeném řízení stanovit dvoufázové posuzování nabídek, kdy ty nabídky, které v rámci technického hodnocení nesplní předem stanovené minimální technické požadavky (nedosáhnou min. počtu bodů), nepostupují do druhé fáze, ve které je hodnocen poměr kvality a ceny. Soudní dvůr shledal takovéto zadávání za slučitelné se směrnicí 2014/24 o zadávání veřejných zakázek, když veřejní zadavatelé mohou podle svých potřeb určit prahovou úroveň technické kvality. Takový postup nemá za cíl omezení počtu nabídek, jelikož všechny teoreticky mohou tyto minimální požadavky splňovat. Tento závěr se uplatní nehledě na počet zbylých uchazečů ve druhé fázi hodnocení.

C-518/17 *Rudigier* (rozsudek devátého senátu ze dne 20. září 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Spornou se stala otázka, zda je veřejný zadavatel povinen zveřejnit předběžné informace podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1370/2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici i v případě zakázek na veřejné služby v autobusové přepravě, jež jsou zadávány podle směrnice 2014/24 o zadávání veřejných zakázek nebo směrnice 2014/25 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb. Soudní dvůr odpověděl kladně s tím, že uvedené ustanovení se zde uplatní jakožto *lex specialis* ve vztahu k uvedeným směrnici. Nicméně porušení jím stanovené povinnosti nemá za následek zrušení následné výzvy k podávání nabídek, jestliže jsou dodrženy

zásady rovnocennosti, efektivity (hospodářským subjektům je poskytnut čas se na nabídkové řízení připravit) a rovného zacházení.

C-328/17 *Amt Azienda Trasporti e Mobilità a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 28. listopadu 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Různé podniky, které poskytovaly dopravní službu v regionu na území maximálně jedné provincie, napadly zadávací řízení na výběr poskytovatele této služby v rámci celého regionu, kterého se neúčastnily proto, že by v něm vzhledem k rozsahu územního vymezení zakázky zřejmě neuspěly. Spornou se stala vnitrostátní úprava, která možnost napadnout akty zadávacího řízení přiznávala pouze hospodářským subjektům, které požádaly o účast v zadávacím řízení. Soudní dvůr shledal tuto úpravu slučitelnou s unijním právem vzhledem k jejímu výkladu, dle kterého je přezkumné řízení dostupné neúčastnícím se subjektům mimo jiné i tehdy, jsou-li napadána ustanovení obsažená v dokumentech týkajících se zadávacího řízení, jež ukládají zjevně iracionální nebo zcela nepřiměřené povinnosti nebo znemožňují samotné podání nabídky. Přitom nelze považovat za nepřiměřené, je-li od dotčeného subjektu vyžadováno, aby toto prokázal. Je ovšem na vnitrostátním soudu, aby zevrubně a při zohlednění všech relevantních skutečností, jimiž se vyznačuje kontext věci, posoudil, zda tím není dotčeno právo dotčeného subjektu na účinnou soudní ochranu.

C-216/17 *Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato - Antitrust a Coopservice* (rozsudek osmého senátu ze dne 19. prosince 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Spornou se stala rámcová dohoda o poskytování služeb mezi veřejným zadavatelem a dodavatelem, která obsahuje seznam dalších veřejných zadavatelů, kteří mohou tuto dohodu využívat a následně zakázky zadávat, aniž by byli přímou smluvní stranou této dohody a aniž by byl v dohodě předem specifikován rozsah služeb, které mohou tito zadavatelé následně po dodavateli požadovat. Soudní dvůr konstatoval, že lze uzavřít takovou rámcovou dohodu, kdy veřejný zadavatel jedná na vlastní účet a na účet jiných veřejných zadavatelů, jsou-li tito další zadavatelé v dohodě (nebo jiném dokumentu, jako např. ustanovení o rozšíření v zadávací dokumentaci) výslovně jasně označeni, tedy jsou-li splněny požadavky týkající se zveřejnění a právní jistoty (transparentnosti). Je ovšem vyloučeno, aby v dohodě nebyl určen objem plnění, resp. aby tito další zadavatelé neurčili množství následně požadovaných služeb v rámci plnění uvedené rámcové dohody, nebo aby toto množství určili odkazem na své běžné potřeby.

8. Státní podpory

6 rozsudků (státní podpora v jednotlivých sektorech a definice státní podpory);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-234/16 a C-235/16 *ANGED* (rozsudek prvního senátu ze dne 26. dubna 2018, GA Kokott)

Spornou z hlediska svobody usazování a hospodářské soutěže se stala regionální daň z provozu velkoplošných maloobchodních prodejen, jejímž cílem bylo kompenzovat negativní dopady koncentrace těchto prodejen na území, místní obchod a životní prostředí, přičemž osvobozeny od daně byly jednak prodejny s veřejně přístupnou plochou menší než 4.000 m² a dále prodejny působící výhradně v oboru zahradnictví, prodeje vozidel, stavebních materiálů, strojů a potřeb pro průmysl s plochou menší než 10.000 m². Soudní dvůr konstatoval, že takováto daň není přímou diskriminací a je v souladu s čl. 49 a 54 SFEU. Pokud jde o osvobození na základě velikosti prodejní plochy, vede k rozlišování kategorií prodejen, které se z hlediska sledovaných cílů nacházejí ve srovnatelné pozici, a nepředstavuje tak státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Ke stejnému závěru dospěl i v případě osvobození na základě oboru činnosti, ovšem za podmínky, že vliv takto osvobozených prodejen na životní prostředí a územní plánování není tak velký jako u ostatních, což ověří předkládající soud.

C-135/16 *Georgsmarienhütte a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 25. července 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Sporným se stalo rozhodnutí Komise, jímž označila za neslučitelnou státní podporu německý režim podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů spočívající v přenesení nákladu dodavatelů elektřiny na kupující a konečné spotřebitele elektřiny v podobě příplatku a v omezení tohoto příplatku u spotřebitelů s vysokou spotřebou energie. Soudní dvůr shledal žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ohledně platnosti sporného rozhodnutí Komise za nepřípustnou z toho důvodu, že příjemci podpory nenapadli toto rozhodnutí na základě článku 263 SFEU. Jejich aktivní legitimace k podání žaloby na neplatnost unijního aktu je dána tím, že se jich daný akt bezprostředně a osobně dotýká, přestože je určen členskému státu.

C-510/16 *Carrefour Hypermarchés a další* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 20. září 2018, GA Wahl)

V důsledku reformy daně došlo k výraznému nárůstu výnosu z daní, ze kterého byly financovány příslušným vnitrostátním orgánem režimy podpor schválené Komisí.

Sporným se stalo, zda takový nárůst představuje změnu existující podpory, kterou je potřeba Komisi oznámit, ačkoli se částka poskytovaných podpor nezvýšila a přebytek z výnosu z daní směřoval do rezervního fondu daného orgánu. Soudní dvůr konstatoval, že předmětné zvýšení výnosu z daní lze považovat za změnu původního rozpočtu, jímž disponuje pověřený orgán, a tudíž za změnu stávající podpory, ledaže by toto zvýšení nepřesáhlo 20 %, přičemž tuto prahovou hodnotu ve smyslu čl. 4 odst. 1 nařízení č. 794/2004, kterým se provádí nařízení 2015/1589, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 SFEU, je zapotřebí zkoumat ve vztahu k příjmům určeným pro dotčené režimy podpor a nikoli ve vztahu ke skutečně vyplaceným podporám.

C-492/17 *Rittinger a další* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 13. prosince 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

V rámci režimu financování veřejnoprávního vysílání v Německu byl koncesionářský audiovizuální poplatek vztahující se k držbě přijímacího zařízení nahrazen audiovizuálním příspěvkem vztahujícím se k užívání obydlí nebo provozovny (kdy je povinen jej hradit majitel bytu, za kterého se považuje každá plnoletá osoba bydlící v tomto bytě). Spornou se stala otázka, zda taková změna režimu financování veřejnoprávního vysílání členského státu představuje změnu stávající podpory, která musí být oznámena Komisi podle čl. 108 odst. 3 SFEU. Soudní dvůr odpověděl, že nikoliv, nejedná se o podstatnou změnu, jelikož mj. nedošlo ke změně cíle sledovaného daným režimem financování, ani okruhu příjemců tohoto režimu. Problematickým neshledal ani to, že je veřejnoprávní vysílací organizace dle vnitrostátní úpravy oprávněna dát sama podnět k exekuci nesplacených pohledávek týkajících se audiovizuálního příspěvku.

C-374/17 *A-Brauerei* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. prosince 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Spornou se stala vnitrostátní úprava, podle které je od daně z nabytí nemovitých věcí osvobozen převod vlastnického práva k nemovité věci z přeměny (fúze), které se účastnily výhradně společnosti téže skupiny propojené vztahem držby nejméně 95 % podílu nepřetržitě po dobu minimálně pěti let před uvedeným jednáním a pět let po jeho uskutečnění. Soudní dvůr dospěl k závěru, že ačkoliv uvedené osvobození od daně zavedlo rozlišování mezi podniky, které se nacházejí s ohledem na cíl dotčené právní úpravy ve srovnatelné skutkové a právní situaci, toto rozlišování je odůvodněné vzhledem k tomu, že jeho cílem je zabránit dvojímu zdanění a v tomto rozsahu vyplývá z povahy nebo uspořádání

dané soustavy. Takové opatření tudíž není zakázanou státní podporou ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

9. Hospodářská soutěž

7 rozsudků (kartelové dohody, zneužití dominantního postavení, omezení hospodářské soutěže atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-525/16 *Meo - Serviços de Comunicações e Multimédia* (rozsudek druhého senátu ze dne 19. dubna 2018, GA Wahl)

Sdružení kolektivní správy práv výkonných umělců jakožto jediný k tomu vnitrostátně pověřený subjekt uplatňovalo vůči svým obchodním partnerům (poskytovatelům služeb v oblasti přenosu televizního signálu) rozdílné ceny. Spornou se tak stala otázka, zda se nejedná o zneužití dominantního postavení. Soudní dvůr uvedl, že při posouzení, zda došlo ke „znevýhodnění v hospodářské soutěži“ ve smyslu čl. 102 druhého pododstavce písm. c) SFEU, je potřeba brát v potaz všechny relevantní okolnosti daného případu, mj. vyjednávací sílu obchodních partnerů, dobu uplatňování cen a jejich výši, případnou existenci záměru vyloučit jednoho z těchto partnerů z trhu. Nelze se tedy opírat pouze o důkaz zhoršení soutěžního postavení jednoho z těchto partnerů.

C-179/16 *F. Hoffmann-La Roche a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 23. ledna 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Předmětem sporu se stala otázka, zda účelně omezuje hospodářskou soutěž (ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU) taková dohoda mezi dvěma podniky uvádějícími na trh dva konkurenční léčivé přípravky, která má za cíl snížení konkurenčního tlaku na jeden z těchto přípravků, a to na základě šíření vědecky nepodložených informací o nežádoucích účincích druhého z těchto přípravků a vytvoření umělého rozlišování mezi těmito přípravky, resp. poklesu prodeje druhého z přípravků. Soudní dvůr zaprvé potvrdil, že konkurenčními výrobky v rámci daného trhu mohou být kromě léčiv povolených k léčbě předmětných onemocnění i další léčiva, jejichž registrace se na tuto léčbu nevztahuje, která se však k tomuto účelu používají. Zadruhé konstatoval, že předmětná kartelová dohoda představuje účelové omezení hospodářské soutěže, přičemž na tom nemění nic fakt, že se jednalo o jednání vedlejší k licenční smlouvě týkající se využívání léčivého přípravku, jelikož toto jednání nebylo objektivně nezbytné k provádění této licenční smlouvy.

C-633/16 *Ernst&Young* (rozsudek pátého senátu ze dne 31. května 2018, GA Wahl)

Sporným se stalo spojení auditorských společností skupin Ernst&Young a KPMG působících v Dánsku. Spojení jako takové bylo oznámeno příslušnému vnitrostátnímu orgánu (úřad) a jím rovněž schváleno. Současně však KPMG z důvodu tohoto spojení vypověděla dohodu o spolupráci uzavřenou se sítí KPMG International, aniž by toto vypovězení oznámila. Úřad proto následně konstatoval porušení zákazu předčasného uskutečnění spojení, jelikož k tomuto vypovězení došlo před schválením spojení. Vystala tak otázka, zda lze podle čl. 7 odst. 1 nařízení č. 139/2004 o kontrole spojování podniků považovat vypovězení takovéto dohody o spolupráci za vedoucí k uskutečnění spojení a zda jsou v tomto ohledu relevantní případné účinky tohoto vypovězení na trh. Soudní dvůr s ohledem na definici spojení podle čl. 3 nařízení konstatoval, že ke spojení dojde v okamžiku, kdy strany spojení skuteční operace přispívající k trvalé změně kontroly cílového podniku. Předmětné vypovězení dřívější dohody o spolupráci není takovouto operací, nemá funkční vazbu na uskutečnění spojení, tedy nemůže narušit účinnost kontroly spojení, přičemž existence jeho účinků na trh zde není relevantním kritériem.

10. Daně a finanční trh

81 rozsudků (DPH, diskriminační přiznání slevy na dani, vrácení daně, pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel, spotřební daň, platební služby na vnitřním trhu, dvojí zdanění atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-676/16 *CORPORATE COMPANIES* (rozsudek prvního senátu ze dne 17. ledna 2018, GA Bot)

Předmětem sporu byla otázka, zda činnost spočívající v prodeji tzv. ready-made společností (společností již zapsaných do obchodního rejstříku, založených výlučně za účelem prodeje), spadá do působnosti směrnice 2005/60 o předcházení zneužití finančního systému, a zda prodejce takových společností musí plnit povinnosti vyplývající z této směrnice (např. vést dokumentaci o svých klientech apod.). Soudní dvůr konstatoval, že pokud by prodejce těchto společností tyto povinnosti neměl, bylo by možné zastírat původ a účel majetkových převodů. Z těchto důvodů Soudní dvůr dospěl k závěru, že se na dotčenou činnost směrnice použije.

C-628/16 *Kreuzmayr* (rozsudek devátého senátu ze dne 21. února 2018, GA Wathelet)

Jádrem sporu bylo určení místa dodání v případě řetězových dodávek zboží. Soudní dvůr s odkazem na svou předchozí judikaturu konstatoval, že v případě řetězových transakcí zakládajících toliko jednu přepravu zboží uvnitř Společenství může být tato přeprava přičtena pouze jednomu z obou dodání, které musí být určeno na základě zhodnocení veškerých relevantních okolností případu. V této souvislosti dospěl Soudní dvůr k závěru, že v případech, kdy se druhý převod vlastnického práva uskuteční před tím, než dojde k přepravě uvnitř Společenství, nelze tuto přepravu přičítat prvnímu dodání. Soudní dvůr dále doplnil, že v obdobných případech musí být zásada ochrany legitimního očekávání vykládána v tom smyslu, že si konečný pořizovatel, který nesprávně uplatnil nárok na odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu, nemůže odpočítat DPH pouze na základě faktur předložených zprostředkujícím subjektem, který nesprávně kvalifikoval své dodání.

C-182/17 *Nagyszénás Településszolgáltatási Nonprofit Kft.* (rozsudek sedmého senátu ze dne 22. února 2018, GA Wathelet)

Jádrem sporu byla otázka, zda činnost soukromoprávní právnické osoby, kterou za účelem správy majetku, údržby komunikací a dalších podobných činností založila obec, představuje poskytování služeb obci za úplatu ve smyslu směrnice 2006/112 o DPH. Soudní dvůr rozhodl, s výhradou ověření skutkových okolností předkládajícím soudem, že činnost, kterou dotčená právnická osoba vykonává, má navzdory některým svým specifikům ekonomickou povahu, a tudíž představuje poskytování služeb za úplatu dle směrnice. Vzhledem k tomu, že dotčená právnická osoba není veřejnoprávním subjektem a v rámci dotčené činnosti nejedná jako orgán veřejné moci, nemůže být ani vyňata z povinnosti platit DPH dle čl. 13 odst. 1 směrnice.

C-387/16 *Nidera* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 28. února 2018, GA Szpunar)

Jádrem sporu byla otázka, zda směrnice 2006/112 o DPH či zásada daňové neutrality brání vnitrostátní právní úpravě, dle které lze v určitých případech snížit částku úroků obvykle vyplatitelných z důvodu pozdního navrácení nadměrného odpočtu DPH, pokud k takovému snížení dojde z důvodů nezávislých na vůli osoby povinné k dani, např. z důvodu, že se v konkrétním případě výše těchto úroků jeví jako příliš vysoká vzhledem ke skutečné ztrátě, kterou osoba povinná k dani utrpěla. Soudní dvůr dospěl k závěru, že dotčená právní úprava znemožňuje osobě povinné k dani předvídat okolnosti, za kterých může očekávat výplatu úroků z prodlení.

Dle Soudního dvora je taková právní úprava v rozporu se zásadou daňové neutrality, jelikož neumožňuje osobě povinné k dani dosáhnout za vhodných podmínek uspokojení celé pohledávky vzniklé z nadměrného odpočtu DPH bez jakéhokoli finančního rizika.

C-31/17 *Cristal Union* (rozsudek prvního senátu ze dne 7. března 2018, GA Tančev)

Jádrem sporu byla otázka, zda musí být čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96 o zdanění energetických produktů a elektřiny vykládán v tom smyslu, že se povinné osvobození od daně vztahuje i na zemní plyn použitý pro provoz kogeneračních zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny. Soudní dvůr na základě účelu a systematiky směrnice dospěl k závěru, že ano, jelikož opačný výklad by vystavoval dotčené produkty riziku dvojího zdanění, které v daném případě není odůvodněno potřebou chránit životní prostředí.

C-533/16 *Volkswagen* (rozsudek druhého senátu ze dne 21. března 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Daný spor vycházel ze situace, kdy společnosti se sídlem na Slovensku po dobu několika let dodávaly společnosti Volkswagen zboží, u kterého měly za to, že nepodléhá DPH. Poté, co slovenští dodavatelé zjistili, že jejich postup nebyl v souladu se slovenským právem, podali dodatečná daňová přiznání a odvedli DPH. V návaznosti na to požádal Volkswagen o vrácení DPH za tato dodání, ovšem jeho žádost byla odmítnuta z důvodu uplynutí prekluzivní lhůty, jež začala běžet již dnem dodání předmětného zboží. Podstatou sporu tedy byla otázka, zda unijní právo brání právní úpravě, která takové odmítnutí umožňuje. Soudní dvůr dospěl k závěru, že základní zásady systému DPH brání tomu, aby byl nárok osoby povinné k dani na vrácení DPH odmítnut, přestože jej dotčená osoba objektivně nemohla uplatnit. Dotčenou vnitrostátní úpravu tedy shledal v rozporu s unijním právem.

C-574/15 *Scialdone* (rozsudek velkého senátu ze dne 2. května 2018, GA Bobek)

Předmětem sporu byla otázka, zda unijní právo brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že přiznání a následné neodvedení DPH představuje trestný čin, za který je možné uložit trest odnětí svobody, jen tehdy, pokud výše nezaplacené DPH překročí 250 000 EUR, přičemž v případě neodvedení srážkové daně z příjmů stanoví tuto hranici na pouhých 150 000 EUR. Soudní dvůr ve světle své ustálené judikatury konstatoval, že ačkoliv sankce, které členské státy zavedou pro boj proti porušování pravidel v oblasti DPH, spadají do jejich procesní a institucionální

autonomie, je tato autonomie omezená zásadami proporcionality, rovnocennosti a efektivity. Dále Soudní dvůr rozhodl, že z hlediska trestání je třeba rozlišovat mezi podvody v oblasti DPH a pouhým neodvedením daně, jelikož tyto skutky obecně nemají stejný stupeň závažnosti. Soudní dvůr dále neshledal, že by v posuzovaném případě došlo k porušení některých výše uvedených zásad, mj. z toho důvodu, že se trestné činy v oblasti DPH a trestné činy v oblasti srážkové daně liší natolik, že členský stát není povinen stanovit stejný režim pro tyto dvě kategorie.

C-542/16 *Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag a další* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 31. května 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Spor se týkal použitelnosti směrnice 2002/92 o zprostředkování pojištění na zprostředkování investičního životního pojištění. Soudní dvůr s ohledem na znění i cíl směrnice 2002/92 rozhodl, že se tato směrnice použije ve všech případech, kdy jsou naplněny objektivní znaky zprostředkování pojištění (včetně tzv. přípravných prací), bez ohledu na úmysl zprostředkovatele žádné pojištění nezprostředkovat a přijaté prostředky zpronevěřit. Soudní dvůr dále, s ohledem na znění a systematiku směrnice 2004/39 o trzích finančních nástrojů a legislativní vývoj v této oblasti, rozhodl, že v rozhodné době dopadala na zprostředkování pojištění pouze pravidla směrnice 2002/92, nikoliv pravidla směrnice 2004/39.

C-660/16 a C-661/16 *Kollroß a Wirtl* (rozsudek pátého senátu ze dne 31. května 2018, GA Wahl)

Spor se týkal otázky odpočtu DPH v případě zálohové platby za situace, kdy nakonec nedošlo k dodání zboží z důvodu podvodu na straně dodavatele. Soudní dvůr rozhodl, že nárok kupujícího na odpočet DPH může být odepřen pouze tehdy, pokud v okamžiku zálohové platby věděl nebo nemohl rozumně nevědět, že uskutečnění tohoto dodání zboží je nejisté. Soudní dvůr nicméně také konstatoval, že unijní právo nebrání vnitrostátním právním předpisům nebo praktikám, které podřizují opravu DPH související se zálohovou platbou vrácením této zálohy dodavatelem.

C-34/17 *Donnellan* (rozsudek druhého senátu ze dne 26. dubna 2018, GA Tančev)

Jádrem sporu byla otázka, zda čl. 14 odst. 1 a 2 směrnice 2010/274 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření brání tomu, aby orgán členského státu odmítl vymáhat pohledávky z peněžité sankce uložené v jiném členském státě z důvodů souvisejících s právem sankcionované

osoby na účinnou soudní ochranu. Soudní dvůr nejprve konstatoval, že směrnice, mj. založená na zásadě vzájemné důvěry mezi členskými státy, nedává orgánům dožádaného státu pravomoc přezkoumat dokumenty dožadujícího státu, a proto opravný prostředek nemůže vést k přezkumu legality dané pohledávky, a to ani ve světle čl. 47 Listiny. Následně však Soudní dvůr připustil, že ve výjimečných případech může orgán dožádaného státu odmítnout vymáhání pohledávky, zejména tehdy, pokud by vymáhání narušilo veřejný pořádek tohoto členského státu. Uvedl, že situace v dotčeném řízení, kdy rozhodnutí o uložení sankce nebylo panu Donnellanovi řádně doručeno, a tedy neměl možnost se proti němu řádně bránit, je takovým výjimečným případem zejm. s ohledem na to, že v Irsku je vymáhání peněžité sankce, která nebyla dotčené osobě řádně oznámena, v rozporu s veřejným pořádkem. Navíc podle Soudního dvora vzájemná pomoc při vymáhání pohledávek předpokládá, že dožadující orgán vytvoří podmínky, za kterých může dožádaný orgán účinně a v souladu se základními zásadami unijního práva tuto pomoc poskytnout.

C-650/16 *Bevola a Jens W. Trock* (rozsudek velkého senátu ze dne 12. června 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Podstatou položené otázky bylo, zda je v rozporu s čl. 49 SFEU vnitrostátní úprava, která vylučuje, aby si společnost-rezident, která si nezvolila režim mezinárodního společného zdanění, odpočítala od svého zdanitelného zisku ztráty vzniklé její stálé provozovně v jiném členském státě. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 49 SFEU takové úpravě brání. Vycházel přitom z toho, že situace, v nichž se nachází společnosti s provozovnami v jiném členském státě a ty, jejichž provozovny se nacházejí v Dánsku, jsou v daném případě srovnatelné, neboť provozovna nacházející se v jiném členském státě ukončila svoji činnost a její ztráty již nelze odpočítat v režimu tohoto jiného členského státu. Pokud jde o odůvodnění omezení, mohla by být dle Soudního dvora dotčená úprava odůvodněna požadavkem na vyvážené rozdělení zdaňovací pravomoci mezi členské státy a soudržností daňového systému. To však neplatí v tomto případě, kdy nehrozí riziko dvojího odpočtu ztrát, neboť provozovna v jiném členském státě již svoji činnosti ukončila a její ztráty jsou konečné (o tom však musí společnost-rezident podat důkaz). V tomto ohledu tedy i s odkazem na dřívější rozsudek ve věci C-446/03 *Marks & Spencer* shledal Soudní dvůr dotčenou úpravu jako nepřiměřenou.

C-15/16 *Baumeister* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. června 2018, GA Bot)

Soudní dvůr vyložil pojem „důvěrné informace“ ve smyslu čl. 54 směrnice 2004/39 o trzích finančních nástrojů tak, že tento pojem bezpodmínečně nezahrnuje všechny

informace týkající se podniku, nad nímž je vykonáván dohled, které tento podnik sdělil příslušnému orgánu, ani všechna vyjádření obsažená ve spisu o dohledu, včetně korespondence mezi orgány, a automaticky se na ně tedy nevztahuje povinnost zachovávat služební tajemství. Pod tuto kvalifikaci naopak spadají informace, které mají v držení příslušné orgány a které (i) nejsou veřejné a (ii) jejichž zpřístupněním by mohly být narušeny zájmy fyzické nebo právnické osoby, jež je poskytla, nebo třetí osoby nebo by mohlo být narušeno řádné fungování systému dohledu nad činnostmi investičních podniků. Soudní dvůr vycházel z toho, že čl. 54 směrnice neplní účel co nejširšího přístupu veřejnosti k informacím. Důvěrnost informací má být přitom posuzována k okamžiku zkoumání žádosti o jejich zpřístupnění, nikoliv s ohledem na okamžik jejich sdělení orgánům. Závěrem Soudní dvůr zopakoval, že informace, které mohly být obchodním tajemství, ale jsou starší pěti let, jsou považovány za historické a bez tajné povahy, ledaže výjimečně účastník prokáže, že i po uplynutí této doby mají význam pro jeho obchodní postavení či postavení dotčených třetích osob.

C-459/17 a C-460/17 SGI (rozsudek šestého senátu ze dne 27. června 2018, GA Mengozzi)

Podstatou sporu byla otázka, zda musí být článek 17 směrnice 77/388 o DPH vykládán v tom smyslu, že k odepření nároku na odpočet DPH osobě povinné k dani stačí, aby daňová správa prokázala, že fakturovaná plnění se ve skutečnosti neuskutečnila, nebo zda je nutné, aby daňová správa prokázala rovněž nedostatek dobré víry osoby povinné k dani. Soudní dvůr s odkazem na svou ustálenou judikaturu a základní zásady systému DPH konstatoval, že existence nároku na odpočet DPH podléhá podmínce, že příslušná plnění se opravdu uskutečnila. Nedošlo-li k plnění, nemůže nárok na odpočet vzniknout. Z těchto důvodů nemusí daňová správa prokazovat nedostatek dobré víry osoby povinné k dani.

C-544/16 Marcandi (rozsudek šestého senátu ze dne 5. července 2018, GA Tančev)

Předmětem sporu bylo určení plnění pro účely DPH v případě online obchodu, v rámci kterého uživatelé za skutečné peníze nejprve nakupují tzv. „kredity“, za které mohou následně v tomto internetovém obchodě nakoupit zboží prostřednictvím aukce či běžného nákupu. Britský správce daně považoval již samotný nákup kreditů za poskytnutí služby za úplatu podléhající DPH. Německý správce daně se naopak rozhodl zdanit až dodání zakoupeného výrobku jako dodání zboží. Soudní dvůr dospěl k závěru, že za úplatné poskytnutí služby je třeba považovat již nákup kreditů, a dodal, že pro předkládající soud nemůže být určující, jakým způsobem byla dotčená transakce posouzena v jiném členském státě,

jelikož taková skutečnost nemůže sama o sobě zapříčinit, že ustanovení směrnice 2006/112 o DPH bude vyloženo nesprávným způsobem.

C-320/17 *Marle Participations* (rozsudek sedmého senátu ze dne 5. července 2018, GA Mengozzi)

Podstatou sporu byla otázka, zda směrnice 2006/112 o DPH musí být vykládána v tom smyslu, že pronájem nemovitosti holdingovou společností její dceřiné společnosti představuje zasahování do řízení této společnosti, jež musí být považováno za ekonomickou činnost, která zakládá nárok na odpočet DPH v souvislosti s nabytím podílu v této dceřiné společnosti. Soudní dvůr konstatoval, že ano, ovšem za podmínky, že tento pronájem není osvobozen od daně a že existuje přímá souvislost mezi službou poskytnutou mateřskou společností a protihodnotou získanou od dceřiné společnosti.

C-80/17 *Juliana* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. září 2018, GA Bobek)

Jádrem sporu byla otázka, zda se povinnost pojistit vozidlo vyplývající ze směrnice 72/166 o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel vztahuje i na vozidlo, které již jeho vlastník nemá v úmyslu řídit, a z tohoto důvodu jej znehybnil na svém soukromém pozemku. Soudní dvůr rozhodl, že povinnost sjednat pojištění se nijak neodvíjí od úmyslu vlastníka tohoto vozidla jej provozovat, a je ji tedy třeba posoudit na základě objektivních okolností. Soudní dvůr tudíž dospěl k závěru, že sjednání pojištění je povinné vždy, pokud je dotyčné vozidlo v členském státě zaregistrováno a je provozuschopné, a to i přesto, že jej jeho majitel neplánuje řídit.

C-191/17 *ING-DiBa Direktbank Austria* (rozsudek pátého senátu ze dne 4. října 2018, GA Tančev)

Podstatou otázky předkládajícího soudu bylo, zda čl. 4 bod 14 směrnice 2007/64 o platebních službách musí být vykládán v tom smyslu, že pod pojem „platební účet“ spadá spořicí účet, z něhož lze vklady a výběry provádět pouze prostřednictvím běžného účtu, nazvaného „referenční účet“. S ohledem na absenci definice platebního účtu ve směrnici o platebních službách Soudní dvůr konstatoval, že je v dané věci třeba zohlednit širší legislativní kontext, zejména směrnici 2014/92 o platebních účtech. Na základě rozboru jejích ustanovení dospěl Soudní dvůr k závěru, že základním znakem pojmu platební účet je možnost provádět z účtu platební transakce ve prospěch třetí strany nebo být příjemcem takových transakcí od třetí strany. Z tohoto důvodu Soudní dvůr rozhodl, že za platební účet nelze

považovat spořicí účet, který umožňuje vklady a výběry provádět pouze prostřednictvím běžného účtu.

C-495/17 *Cartrans Spedition* (rozsudek sedmého senátu ze dne 8. listopadu 2018, GA Sharpston)

Jádrem sporu byla otázka, zda směrnice 2006/112 o DPH brání daňové praxi členského státu, dle které je osvobození od DPH pro poskytování přepravních služeb přímo vázaných na vývoz zboží odmítnuto, neprokáže-li osoba povinná k dani vývoz dotčeného zboží výhradně prostřednictvím celního prohlášení. Soudní dvůr dospěl k závěru, že přestože členské státy mohou vyžadovat, aby byl vývoz zboží mimo území Unie uspokojivě prokázán, nemohou požadovat, aby jej dopravce prokázal výhradně celním prohlášením, jsou-li k dispozici i jiné možné důkazy s požadovanou mírou přesvědčivosti.

C-648/17 *BTA Baltic Insurance Company* (rozsudek šestého senátu ze dne 15. listopadu 2018, GA Bot)

Soudní dvůr s odkazem na svou ustálenou judikaturu v oblasti povinného ručení rozhodl, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2009/103 o občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel musí být vykládán v tom smyslu, že se pojem „provoz vozidel“ vztahuje i na situaci, v níž cestující ve vozidle stojícím na parkovišti při otevírání dveří poškodí vedle stojící vozidlo.

C-295/17 *Meo - Serviços de Comunicações e Multimédia* (rozsudek pátého senátu ze dne 22. listopadu 2018, GA Kokott)

Případ se týkal toho, zda smluvní pokuta účtovaná zákazníkům, kteří předčasně ukončí smlouvu o poskytování telekomunikačních služeb, má být považována za odměnu za poskytnutí služby pro účely směrnice 2006/112 o DPH, a to za situace, kdy tato smluvní pokuta v zásadě odpovídá částce, kterou by zákazník poskytovateli služby uhradil, pokud by k ukončení smlouvy nedošlo. Dle Soudního dvora je dotčenou částku třeba považovat za nedílnou součást celkové ceny zaplacené za poskytnutí služeb, která je okamžitě splatná při nesplnění platební povinnosti, a tedy za odměnu za poskytnutí služby podléhající DPH.

C-672/17 *Tratave* (rozsudek šestého senátu ze dne 6. prosince 2018, GA Wathelet)

Soudní dvůr rozhodl, že čl. 90 směrnice 2006/112 o DPH a zásada neutrality DPH nebrání vnitrostátní právní úpravě, jež podmiňuje snížení základu daně u dodavatele v případě nezaplacení ceny z důvodu insolvence pořizovatele tím,

že dodavatel nejprve oznámil pořizovateli svůj úmysl anulovat část nebo celou DPH zboží nebo služby. Dle Soudního dvora takový požadavek není pro osobu povinnou k dani nadměrně zatěžující, přičemž umožňuje informovat dlužníka o tom, že má opravit výši DPH, a zároveň umožňuje daňovým orgánům členského státu jednat v rámci insolvenčního řízení ve vhodnou chvíli, aby mohla být získána zpět DPH, která mohla být tímž dlužníkem odpočtena na vstupu.

C-493/17 Weiss a další (rozsudek velkého senátu ze dne 11. prosince 2018, GA Wathelet)

Předmětem sporu byla platnost rozhodnutí ECB 2015/774 o programu nákupu aktiv veřejného sektoru na sekundárních trzích (PSPP). Soudní dvůr se nejprve zabýval odůvodněním dotčeného rozhodnutí, přičemž dospěl k závěru, že je spolu s doprovodnými ekonomickými analýzami dostatečně odůvodněno. Dále Soudní dvůr konstatoval, že ECB měla pravomoc dotčené rozhodnutí přijmout, jelikož jím zaváděná opatření spadají pod měnovou politiku, a že toto rozhodnutí není nepřiměřené. Soudní dvůr dále rozhodl, že zaváděná opatření nepředstavují opatření s rovnocenným účinkem k přímému nákupu státních dluhopisů, a to zejména s ohledem na řadu záruk, které dotčené rozhodnutí obsahuje určených k omezení dopadů PSPP na motivaci členských států k vedení zdravé rozpočtové politiky.

C-219/17 Berlusconi a Fininvest (rozsudek velkého senátu ze dne 19. prosince 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Na základě nesplnění požadavku bezúhonnosti ECB svým rozhodnutím vyslovila nesouhlas s tím, aby navrhovatelé nabyli kvalifikovanou účast ve společnosti SpA Banca Mediolanum. Zmíněné rozhodnutí ECB bylo přijato na základě postupu dle čl. 86 nařízení č. 468/2014, dle kterého posouzení provádí nejprve příslušný vnitrostátní orgán, který následně připraví návrh rozhodnutí o nesouhlasu nebo souhlasu s nabytím a předá ho ECB ke konečnému rozhodnutí. Jádrem sporu je otázka, zda lze napadnout žalobou dle vnitrostátního práva přípravné akty vnitrostátního orgánu, které byly podkladem pro konečné rozhodnutí ECB, či zda lze v daném případě napadnout pouze konečné rozhodnutí ECB žalobou k Tribunálu. Soudní dvůr konstatoval, že vnitrostátní soudy nemohou vykonávat přezkum legality aktů přijatých unijními orgány. Případné zapojení vnitrostátních orgánů do procesu přijetí takových aktů nemůže podle Soudního dvora zpochybnit jejich kvalifikaci jako aktů unijních, pokud akty přijaté vnitrostátními orgány představují jednu fázi postupu, v němž unijní orgán jako jediný vykonává pravomoc k přijetí konečného rozhodnutí, aniž je vázán přípravnými akty nebo návrhy vnitrostátních

orgánů. Dotčené přípravné akty tedy nemohou být přezkoumávány soudy členských států.

C-414/17 AREX CZ (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 19. prosince 2018, GA Kokott)

Jádrem sporu byla otázka, jak z hlediska DPH posoudit nákup pohonných hmot, které česká společnost AREX nakoupila od českých dodavatelů jako jeden z článků řetězové transakce, na jejímž počátku byl rakouský prodejce, a to za situace, kdy tyto pohonné hmoty byly ve skutečnosti v Rakousku převzaty přímo společností AREX, která si následně sama zajišťovala jejich přepravu. Společnost AREX si přitom nárokovala odpočet DPH z vnitrostátního pořízení zboží, podle české finanční správy na něj však neměla nárok, jelikož realizovala pořízení zboží z jiného členského státu. Soudní dvůr ve svém rozsudku plně podpořil správnost postupu české finanční správy. V první řadě přitom odmítl, že by určení přeshraničního dodání pro účely DPH jakkoliv souviselo s režimem spotřební daně. S výhradou ověření skutkových okolností předkládajícím soudem Soudní dvůr uvedl, že jelikož k přepravě zboží došlo po převodu práva nakládat se zbožím jako vlastník na společnost AREX, právě tato společnost pořídila zboží z jiného členského státu.

C-667/17 Cadeddu (rozsudek desátého senátu ze dne 19. prosince 2018, GA Szpunar)

Spornou se stala vnitrostátní úprava, podle které studijní stipendium poskytnuté z Evropského sociálního fondu podléhá dani z příjmu fyzické osoby. Soudní dvůr shledal takovou úpravu slučitelnou s unijním právem, jelikož příjemcem přidělené částky ve smyslu čl. 2 bodu 4 nařízení č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o EFRZ, ESF a Fondu soudržnosti, který má podle čl. 80 tohoto nařízení obdržet tuto částku v plné výši, není fyzická osoba, která dané stipendium obdrží, nýbrž veřejnoprávní subjekt, který toto stipendium přiděluje a který je odpovědný za provádění programu financovaného ze strukturálních fondů.

11. Volný pohyb služeb a usazování

17 rozsudků (směrnice o službách na vnitřním trhu, vysílání pracovníků, služby informační společnosti, uznávání kvalifikace atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-360/15 a C-31/16 X (rozsudek velkého senátu ze dne 30. ledna 2018, GA Szpunar)

V rámci první věci se spor týkal toho, zda jsou poplatky, které stavitel má hradit při výstavbě optické sítě na území obce, slučitelné se směrnicí 2006/123 o službách

na vnitřním trhu, a to zejména v situaci, kdy daná obec nemůže výstavbu zakázat, ale jen určit čas, místo a způsob provádění výkopových prací v souvislosti s pokládkou dané optické sítě. V této souvislosti se Soudní dvůr omezil na konstatování, že se směrnice nepoužije na předmětné poplatky. V rámci druhé věci se spor týkal toho, zda je omezení (zákaz) provozu maloobchodní prodejny v průmyslové zóně za účelem zamezení odchodu maloobchodníků z centra obce slučitelné se směrnicí. V této souvislosti Soudní dvůr nejdříve konstatoval, že činnost maloobchodního prodeje výrobků představuje „službu“ ve smyslu směrnice. Následně upřesnil, že se směrnice použije rovněž v situaci, v níž se veškeré relevantní prvky nacházejí pouze uvnitř jednoho členského státu. Na závěr shledal, že směrnice nebrání tomu, aby pravidla obsažená v územním plánu obce zakazovala činnost maloobchodního prodeje v zeměpisných oblastech nacházejících se mimo střed této obce, pokud jsou splněny veškeré podmínky, jež jsou uvedeny v čl. 15 odst. 3 směrnice, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

C-320/16 *Uber France* (rozsudek velkého senátu ze dne 10. dubna 2018, GA Szpunar)

Podstatou sporu byla otázka, zda vnitrostátní právní úprava, která sankcionuje organizování systému zprostředkování kontaktu mezi zákazníky a řidiči společnosti Uber France, kteří však nemají povolení k silniční přepravě osob dle vnitrostátního práva, představuje předpis pro služby informační společnosti ve smyslu směrnice 98/34 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů, nebo zda se taková úprava týká služeb v oblasti dopravy, které jsou vyloučeny z působnosti směrnice 2006/123 o službách na vnitřním trhu. Soudní dvůr odkázal na svoji předchozí judikaturu ve věci C-434/15 *Asociación Profesional Elite Taxi* a rozhodl, že zprostředkovatelská služba poskytovaná pomocí mobilní aplikace sice v zásadě naplňuje znaky služby informační společnosti, nicméně se neomezuje na pouhé zprostředkování kontaktu. Naopak tato služba je nezbytnou podmínkou poskytování vlastní přepravní služby, resp. je neodmyslitelně spojena s nabídkou služeb dopravy, a musí tedy být jako nedílná součást komplexní služby poskytované společností Uber France považována za službu v oblasti dopravy.

C-33/17 *Čepelnik* (rozsudek velkého senátu ze dne 13. listopadu 2018, GA Wahl)

Předmětem sporu byla otázka, zda je s unijním právem slučitelná rakouská právní úprava, jež ukládá objednateli služby, aby pozastavil platby poskytovateli služeb z jiného členského státu a namísto toho správním orgánům zaplatil jistinu, která má sloužit k pokrytí možné budoucí pokuty uložené poskytovateli služeb za porušení rakouských pracovněprávních předpisů. To vše za situace, kdy v dané

chvíli ještě neexistuje rozhodnutí o tom, že skutečně k porušení rakouských pracovněprávních předpisů došlo, za situace, kdy zahraniční poskytovatel služby není účastníkem řízení, ve kterém se povinnost zaplatit jistinu ukládá, a v neposlední řadě aniž by docházelo k individuálnímu posouzení každého jednotlivého případu. Soudní dvůr s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že ačkoliv ochrana pracovníků a boj proti podvodům v sociální oblasti představuje legitimní cíl pro omezení volného pohybu služeb, rakouská vnitrostátní právní úprava překračuje meze toho, co je nezbytné pro jeho dosažení. Soudní dvůr tedy rozhodl, že taková právní úprava je v rozporu s unijním právem.

C-18/17 *Danieli & C. Officine Meccaniche a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 13. listopadu 2018, GA Wahl)

Předmětem sporu byla otázka, zda je Rakousko oprávněno požadovat, aby pracovníci vyslaní do italského podniku za účelem realizace zakázky v Rakousku měli v tomto členském státě pracovní povolení v případě, že a) uvedení pracovníci jsou chorvatskými státními příslušníky zaměstnanými chorvatským podnikem nebo že b) uvedení pracovníci jsou státními příslušníky třetí země legálně zaměstnanými jiným italským podnikem. U první zmíněné situace dospěl Soudní dvůr s ohledem na existenci přechodných opatření souvisejících s přistoupením Chorvatska k závěru, že dotčený požadavek je v souladu s čl. 56 SFEU. Co se týče druhé situace, Soudní dvůr uznal, že snaha zabránit narušování pracovního trhu představuje legitimní cíl omezení volného pohybu služeb. Tohoto cíle nicméně dle Soudního dvora mohlo být dosaženo mírnějšími prostředky, např. požadavkem na poskytnutí dokladů, které by rakouským orgánům umožnily ověřit legalitu působení občanů třetích zemí v Itálii. Dotčenou úpravu tedy Soudní dvůr shledal za nepřiměřenou.

C-342/17 *Memoria a Dall'Antonia* (rozsudek třetího senátu ze dne 14. listopadu 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Dle Soudního dvora brání čl. 49 SFEU takové vnitrostátní právní úpravě, jež osobě, které byla předána pohřební urna, zakazuje – a to i navzdory výslovné vůli zesnulého – svěřit urnu do úschovy třetí osobě, ukládá jí uchovávat urnu ve svém obydlí, neuloží-li ji na obecním hřbitově, a nadto zakazuje jakoukoliv činnost vykonávanou za účelem dosažení zisku, jejímž předmětem, i když nikoliv výlučným, je úschova pohřebních uren z jakéhokoliv titulu a na jakkoliv dlouhou dobu.

12. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)

27 rozsudků (odškodnění za porušení práv duševního vlastnictví, ochranné známky, dodatková ochranná osvědčení, léčivé přípravky, ochranné známky, atd.)

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-267/16 *Buhagiar a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 23. ledna 2018, GA Mengozzi)

Předmětem sporu byla otázka použitelnosti ustanovení směrnice 91/477 o kontrole držení a nabývání zbraní týkajících se evropského zbrojního pasu na území Gibraltaru, a to v souvislosti s tím, že se na Gibraltar nevztahují ustanovení primárního práva o volném pohybu zboží. Soudní dvůr na základě analýzy cílů směrnice dospěl k závěru, že hlavním cílem dotčené úpravy je sblížit předpisy členských států za účelem volného pohybu zbraní při současném zachování potřebných bezpečnostních záruk. Soudní dvůr na základě této analýzy rozhodl, že se ustanovení směrnice týkající se evropského zbrojního pasu na Gibraltar nepoužijí, a to i přesto, že se tato konkrétní ustanovení nevztahují na samotné obchodní transakce týkající se střelných zbraní.

C-642/16 *Junek Europ-Vertrieb* (rozsudek pátého senátu ze dne 17. května 2018, GA Bobek)

Společnost Lohmann & Rauscher International (dále jen „Lohmann & Rauscher“) je majitelkou ochranné známky EU *Debrisoft* pro vybrané zdravotnické prostředky a obvazový materiál. Junek Europ-Vertrieb uváděla na německý trh formou paralelního dovozu zdravotní prostředky a obvazový materiál vyrobené jmenovanou společností Lohmann & Rauscher. Před prodejem v lékárně opatřila Junek Europ-Vertrieb krabičku výrobku nálepkou s informacemi o dovozců umístěnou na nepotištěnou část krabice a nezakrývající ochrannou známku Lohmann & Rauscher. Junek-Europ předem Lohmann & Rauscher neinformovala o zpětném dovozu, ani jí neposkytla nové přeznačené balení výrobku, v čemž Lohmann & Rauscher spatřuje porušení jejích práv z ochranné známky ve smyslu nařízení č. 207/2009 o ochranné známce EU. Soudní dvůr v takovém jednání porušení práv z ochranné známky nespatriil, neboť označení na obalu doplněné ze strany Junek Europ-Vertrieb svou formou a obsahem nepředstavuje nebezpečí pro záruku původu předmětných zdravotnických prostředků.

C-163/16 Louboutin (rozsudek velkého senátu ze dne 12. června 2018, GA Szpunar)

Christian Louboutin je známá značka dámských společenských bot na vysokém podpatku, jejichž charakteristickým znakem je sytě červená podrážka. Louboutin tuto červenou podrážku registroval jako ochrannou známku (známka je registrována jako „červená barva aplikovaná na podrážku bot“). Směrnice 2008/95 o ochranných známkách však stanoví řadu důvodů, pro které může být zápis ochranné známky zamítnut nebo prohlášen za neplatný, a to zejména u označení, která jsou tvořena výlučně tvarem, který dává výrobku podstatnou hodnotu. Podle rozsudku Soudního dvora se však tato výjimka v případě Louboutinových bot neuplatní, neboť ochranná známka nemá v daném případě chránit samotný tvar podrážky, ale použití červené barvy na tuto specifickou část výrobku. Z toho důvodu červená podrážka bot značky Louboutin požívá nadále práv plynoucích z ochranné známky.

C-121/17 Teva UK (rozsudek velkého senátu ze dne 25. července 2018, GA Wathelet)

Podstatou položených otázek bylo, zda lze dodatkovým ochranným osvědčením (DOO) dle nařízení č. 469/2009 o DOO chránit výrobek, který je složen z kombinace dvou účinných látek, když v rámci patentového nároku byla výslovně uvedena pouze jedna z látek, přičemž druhou by bylo možno zařadit pouze do obecné kategorie „další léčivé látky“ uvedené v nároku. Podle Soudního dvora lze ochranu poskytnout pouze výrobku, který je buďto výslovně v patentových nárocích uveden nebo se jej tyto nároky nutně a specifickým způsobem týkají. Vnitrostátní soud proto musí posoudit, zda z pohledu odborníka vyplývá kombinace účinných látek, z nichž je složen výrobek v projednávané věci, nezbytně z vynálezu, na který se vztahuje tento patent, a zda lze každou z těchto účinných látek konkrétně určit.

C-161/17 Renckhoff (rozsudek druhého senátu ze dne 7. srpna 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Dirk Renckhoff udělil provozovatelům internetových stránek věnovaných cestování svolení ke zveřejnění jeho fotografií. Jednu z těchto fotografií pak využila žákyně školy ve Spolkové zemi Severní Porýní-Vestfálsko jako ilustraci ve svém referátu. Tento referát, včetně fotografie, byl pak zveřejněn na webu školy. Renckhoff se proti zveřejnění fotografie na webu školy bránil s tím, že k němu neposkytl souhlas. Soudní dvůr dal v tomto ohledu fotografovi za pravdu, neboť umístěním fotografie na web školy došlo ke zpřístupnění a sdělení díla nové veřejnosti ve smyslu směrnice 2001/29 o autorském právu, k čemuž bylo třeba mít souhlas autora. Takové zpřístupnění je zároveň nutné odlišit od zpřístupnění chráněných děl prostřednictvím hypertextového odkazu na jiné stránky, neboť odkazy přispívají

k řádnému fungování internetu, zatímco zpřístupnění díla online na nových internetových stránkách bez svolení nositele autorských práv takovému cíli nepřispívá.

C-521/17 SNB-REACT (rozsudek třetího senátu ze dne 7. srpna 2018, GA Wathelet)

SNB-REACT zajišťuje kolektivní zastupování majitelů ochranných známek. Ve sporu v původním řízení se domáhala ukončení porušování práv několika jejích členů spočívajícího v pronajímání IP adresy osobám, které názvy domén a internetové stránky používaly k prodeji padělků. Podstatou položených otázek bylo, zda je poskytovatel IP adres za takové porušování práv z ochranné známky odpovědný dle směrnice 2000/31 o službách informační společnosti. Podle Soudního dvora je třeba poskytovatele IP adres považovat za odpovědného za takové porušení pouze v případě, kdy sám vyvíjí aktivní činnost, která spočívá v pomoci osobám, které IP adresy využívají k prodeji padělků, nebo v optimalizování jejich online prodeje.

C-149/17 Bastei Lübbe (rozsudek třetího senátu ze dne 18. října 2018, GA Szpunar)

Bastei Lübbe je nositelkou práv výrobce zvukových záznamů k audioknize díla „Ztracený symbol“ Dana Browna. Žalovaný v původní věci byl majitelem internetového připojení a IP adresy, jejímž prostřednictvím byla audiokniha po určitý časový úsek nabízena neomezenému počtu uživatelů internetových stránek zprostředkovávajících vzájemnou výměnu souborů. Žalovaný se proti nařčení za porušení autorských práv bránil s tím, že autorská práva neporušoval osobně, protože IP adresu sdílel rovněž se svými rodiči, kteří však dle jeho zpráv neměli v dotčenou dobu PC zapnuto, dílo neznají a ve svém PC jej nevlastní. Podle německé právní úpravy majitel připojení není odpovědný v důsledku blíže neurčeného sdílení zařízení s rodinnými příslušníky. Soudní dvůr se měl vyjádřit k tomu, zda je taková úprava v souladu s požadavkem na dostatečně účinnou ochranu autorského práva vyplývající ze směrnice 2001/29 o autorském právu. Podle Soudního dvora takový systém nezajišťuje dostatečně účinnou ochranu vyžadovanou směrnicí, neboť *de facto* znemožňuje prokázání tvrzeného porušení autorského práva a identifikaci pachatele.

C-310/17 Levola Hengelo (rozsudek velkého senátu ze dne 13. listopadu 2018, GA Wathelet)

Podstatou položených otázek bylo, zda lze chuť výrobku považovat za autorské dílo ve smyslu směrnice 2001/29 o harmonizaci autorského práva, a tudíž mu přiznat autorskoprávní ochranu. Soudní dvůr připomněl, že pojem „dílo“ obsažený

ve směrnici vyžaduje, aby byl předmět ochrany vyjádřen přesně a byl objektivně identifikovatelný. Chuť výrobku podle Soudního dvora tyto požadavky nesplňuje, neboť identifikace chuti je ryze subjektivní a závisí na faktorech spjatých s osobou, která daný výrobek ochutnává. Protože technické prostředky, které by umožnily přesnou a objektivní identifikaci chuti výrobku, v tuto chvíli neexistují, nelze chuť kvalifikovat jako dílo ve smyslu směrnice a poskytnout ji autorskoprávní ochranu.

C-29/17 *Novartis Farma* (rozsudek prvního senátu ze dne 21. listopadu 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

V roce 2014 byla v Itálii zavedena možnost úhrady léků tzv. „off label“, tedy pro léčebnou indikaci odlišnou od té, pro kterou byly léky původně na trhu registrovány. Podstatou položených otázek bylo, zda je tato praxe v souladu se směrnicí 2001/83 o humánních léčivých přípravcích. Soudní dvůr rozhodl, že unijní úprava v oblasti farmaceutických výrobků nezakazuje předepisování léčivého přípravku pro účely mimo původní registraci ani jeho přebalování za tímto účelem. Přípravek však stále musí splňovat podmínky stanovené unijním právem, tedy vlastnit registraci a povolení k výrobě přípravku, a zároveň musí být užití mimo registraci předepsáno lékařem prostřednictvím individuálního lékařského předpisu a přípravek podán pacientovi v nemocničním prostředí. Soudní dvůr zároveň uvedl, že opatření členského státu spočívající v monitoringu off-label užití léčivého přípravku a v případě potřeby zajištění ochrany bezpečnosti pacientů není v rozporu s unijním právem, jelikož tím členský stát nezasahuje do výlučné pravomoci Evropské agentury pro léčivé přípravky.

C-572/17 *Syed* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 19. prosince 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Imrad Syed ve svém obchodě prodával oblečení a doplňky s motivy rockové hudby. Vyobrazení na některých oděvech však byla totožná s určitými zapsanými ochrannými známkami Evropské unie, k jejichž šíření I. Syed neměl oprávnění. Proti I. Syedovi bylo proto vedeno trestní řízení za trestný čin porušení práv z ochranné známky, neboť zboží porušující práva z ochranné známky jednak nabízel k prodeji ve svém obchodě, jednak je zčásti uchovával ve skladu přímo napojeném na obchod a zčásti ve vzdáleném skladu. Při trestním řízení vznikly pochybnosti o tom, zda lze trestný čin vztahovat i na případ, kdy je zboží pouze umístěno ve skladu a kdy není zjevné, že bylo i toto zboží nabízeno k prodeji. Soudní dvůr rozhodl, že ačkoliv uskutečnění prodeje není nezbytným prvkem charakterizujícím porušení práva z ochranné známky, musí být v případě uskladnění zboží porušujícího tato práva prokázán záměr, že je toto zboží skutečně určeno k prodeji veřejnosti.

Toto posouzení musí provést příslušný vnitrostátní soud, přičemž vzdálenost skladu zboží od prodejního místa nemůže být sama o sobě důkazem záměru zboží prodat či nikoliv, avšak může být zohledněna při konkrétní analýze všech skutečností.

13. Volný pohyb kapitálu

2 rozsudky (omezení volného pohybu kapitálu);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-52/16 a C-113/16 *SEGRO a Horváth* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. března 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Podstatou položených otázek bylo, zda je v souladu s čl. 49 a 63 SFEU vnitrostátní právní úprava, dle které *ex lege* k určitému datu zanikají smluvně zřízená poživací práva k zemědělským a lesním pozemkům, pokud nebyl doložen příbuzenský vztah mezi vlastníkem a poživatelem. Soudní dvůr nejprve rozhodl, že právní úpravu je třeba zkoumat z hlediska volného pohybu kapitálu, jelikož případ souvisí s uskutečňováním investic do nemovitostí na území jiného členského státu a případná omezení svobody usazování jsou pouze důsledkem omezení volného pohybu kapitálu. Následně zkonstatoval, že daná úprava představuje zakázané omezení této svobody, jelikož může odradit nerezidenty od investování v jiném členském státě. Dotčená právní úprava nemůže být dle Soudního dvora ospravedlněna důvody obecného zájmu souvisejícími s obhospodařováním zemědělské půdy, jelikož požadavek na příbuzenský vztah není způsobilý zaručit, že poživatel, byť příbuzný vlastníka, nebude využívat půdu k čistě spekulativním účelům. V tomto případě ji nelze ospravedlnit důvody vycházejícími z porušování vnitrostátní úpravy v oblasti devizové kontroly a z boje proti obcházení vnitrostátní právní úpravy, dle které nemohou osoby bez maďarské státní příslušnosti nabývat zemědělské půdy, zřizováním poživacího práva.

14. Ochrana spotřebitele

16 rozsudků (spotřebitelský úvěr, nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách, nekalé obchodní praktiky atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-147/16 *Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen* (rozsudek pátého senátu ze dne 17. května 2018, GA Sharpston)

Karel de Grote (dále jen „KdG“) je veřejnou vzdělávací institucí, která po své studentce požadovala uhrazení poplatků za studium, obě strany se dohodly na splátkovém kalendáři. Protože studentka splátky nehradila, obrátila se KdG na soud. Předkládající soud měl pochybnosti, zda lze dohodu mezi vzdělávací institucí a studentkou považovat za spotřebitelskou smlouvu spadající do působnosti směrnice 93/13 o zneužívajících ujednáních. Zároveň se předkládající soud tázal, zda je povinen zkoumat povahu dané smlouvy i bez návrhu, jelikož se žalovaná studentka k řízení nedostavila a existenci spotřebitelského vztahu sama nenamítala. Soudní dvůr rozhodl, že i smlouva o splátkovém kalendáři uzavřená takovou veřejnou vzdělávací institucí, jako je KdG, spadá do působnosti směrnice 93/13, neboť se v případě poskytování možnosti splácení poplatků za studium jedná o plnění doplňkové k jeho primární vzdělávací činnosti. Soud, který rozhoduje v řízení o vydání rozsudků pro zmeškání, musí i bez návrhu danou smlouvu posoudit z hlediska působnosti směrnice 93/13 a případného zneužívajícího charakteru sporného ujednání.

C-483/16 *Sziber* (rozsudek druhého senátu ze dne 31. května 2018, GA Wahl)

Předmětem sporu je smlouva o hypotečním úvěru, jehož výše byla uvedena ve švýcarských francích a samotný úvěr byl poskytnut a splácen v maďarských forintech, přičemž smlouva obsahovala ujednání, která stanovila jednak rozpětí mezi směnným kurzem, který se použil na poskytnutí úvěru, a směnným kurzem, který se používal na jeho splácení, a jednak možnost jednostranného navýšení úroků a dalších poplatků. Taková ujednání byla již v minulosti označena za zneužívající ve smyslu směrnice 93/13 o zneužívajících klauzulích ve spotřebitelských smlouvách. Vzhledem k vysokému počtu takto uzavřených smluv v Maďarsku byly přijaty dva vnitrostátní předpisy, jejichž cílem bylo zjednodušení vymáhání nároků z těchto smluv. Předkládající soud však měl pochybnosti, zda taková úprava není v rozporu s unijním právem, když stanoví několik zvláštních procesních požadavků, které musí spotřebitelé při uplatňování svých nároků z těchto smluv dodržet. Soudní dvůr v rozsudku připomněl, že ochrana spotřebitele není absolutní a že s ohledem na účel

těchto předpisů, kterým je především ulehčit maďarským soudům při vypořádávání vysokého objemu podobných sporů, není tato úprava v rozporu s unijním právem.

C-339/17 *Verein für lauterer Wettbewerb* (rozsudek pátého senátu ze dne 5. července 2018, GA Wahl)

Jádrem položených otázek bylo, zda se povinnost označování podle materiálového složení vyplývající z nařízení č. 1007/2011 o názvech textilních vláken a označování materiálového složení textilních výrobků vztahuje i na tzv. čisté textilní výrobky a pokud ano, jak mají být tyto výrobky označeny. Dle Soudního dvora toto nařízení ukládá obecnou povinnost označování všech textilních výrobků, tedy i těch vyrobených výlučně ze stejných vláken, přičemž k jejich označení nemusí být použity výhradně výrazy „100%“, „čisté“ nebo „pouze z“ stanovené nařízením, pokud však budou použity, lze je použít i kumulativně. Naopak povinnost uvést na označení název a hmotnostní podíl všech druhů vláken se na čistý textilní výrobek nepoužije.

C-632/16 *Dyson* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 25. července 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Společnosti Dyson i BSH uvádějí na trh vysavače, které musí být dle nařízení č. 665/2013 o uvádění spotřeby energie označeny energetickým štítkem. BSH se podle společnosti Dyson měla dopustit nekalé obchodní praktiky, neboť označila své vysavače energetickou třídou A, přičemž zkoušky prováděné za účelem zařazení výrobku do příslušné třídy energetické účinnosti prováděla s prázdným sáčkem, což mohlo vést k jiným výsledkům spotřeby energie než při běžném používání. Podstatou položených otázek bylo, zda se BSH dopustila klamání spotřebitele, když na vysavačích neuvedla podmínky, za kterých byla jejich třída energetické účinnosti určena. Soudní dvůr nespatřuje v tomto jednání nekalou praktiku, neboť z unijního práva vyplývá povinnost používat jednotný energetický štítek, přičemž údaje o podmínkách určení energetické třídy výrobku nepatří mezi taxativně vymezené povinné informace, které na štítku musí být obsaženy. Nařízení navíc brání tomu, aby byly na energetický štítek doplněny jiné než předem taxativně stanovené údaje. Na výrobcích však nesmí být připojeny jiné štítky či symboly, které připomínají informace zmíněné v energetickém štítku, pokud by tyto jiné štítky mohly uvést spotřebitele v omyl.

C-176/17 *Profi Credit Polska* (rozsudek druhého senátu ze dne 13. září 2018, GA Kokott)

Předmětem sporu je smlouva o spotřebitelském úvěru, která dlužníkovi ukládala povinnost vystavit vlastní směnku k zajištění nároků z této smlouvy. Na základě této směnky pak začala úvěrová instituce v důsledku nesplacení úvěru jeho splacení vymáhat soudně návrhem na vydání platebního rozkazu. Polské právo přitom stanoví, že soud je povinen vydat platební rozkaz, pokud má k dispozici řádně vyplněnou směnku, aniž je relevantní obsah základního právního vztahu. Podstatou položené otázky bylo, zda může vnitrostátní soud vydat platební rozkaz na základě směnky tak, že pouze posoudí splnění jejích formálních náležitostí, aniž by však posoudil původní závazek z hlediska směrnice 93/13 o zneužívajících ujednání ve spotřebitelských smlouvách. Podle Soudního dvora musí vnitrostátní úprava umožnit vnitrostátnímu soudu, který má vydat platební rozkaz, provést přezkum případné zneužívající povahy ustanovení smlouvy, která byla původem závazku, a zajistit dodržování práv, která spotřebiteli směrnice přiznává.

C-109/17 *Bankia* (rozsudek pátého senátu ze dne 19. září 2018, GA Wahl)

Spornou se stala otázka, zda má vnitrostátní soud rozhodující v řízení o výkonu exekučního titulu týkajícího se nemovitosti zatížené hypotékou povinnost posoudit z moci úřední nebo na návrh platnost exekučního titulu z hlediska existence nekalých obchodních praktik, resp. zda je existence takových praktik důvodem pro vydání předběžného opatření o přerušení tohoto exekučního řízení. Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 2005/29 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu takové praktiky sice zakazuje, ale od členských států vyžaduje pouze to, aby zajistily vhodné a účinné prostředky zabraňující takovýmto praktikám. Skutečnost, že ke smluvnímu ujednání došlo na základě nekalé obchodní praktiky, nemůže mít pouze na základě této směrnice vliv na otázku platnosti dotčené smlouvy, resp. exekučního titulu. Soudní dvůr rovněž uvedl, že členské státy nejsou povinny ve vnitrostátním právu přiznat právní závaznost kodexu chování ve smyslu čl. 10 citované směrnice.

C-448/17 *EOS KSI Slovensko* (rozsudek osmého senátu ze dne 20. září 2018, GA Tančev)

Předmětem sporu v původním řízení byla smlouva o spotřebitelském úvěru, která neobsahovala údaj o RPSN, ale pouze vzorec, podle něhož si měl spotřebitel RPSN sám vypočítat, aniž by navíc ve smlouvě byly uvedeny veškeré potřebné údaje (např. úroková sazba či poplatek za pojištění). Podstatou položených otázek bylo, zda je takové ujednání třeba považovat za zneužívající ve smyslu směrnice 93/13

o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách. Soudní dvůr na tuto otázku odpověděl kladně. Neuvedení údaje o RPSN ve smlouvě o úvěru může totiž představovat rozhodující skutečnost při posouzení, zda je ujednání týkající se nákladů na úvěr sepsáno jasným a srozumitelným jazykem. Uvedení matematického vzorce pro výpočet RPSN bez doplnění nezbytnými údaji je přitom třeba klást na roveň neuvedení RPSN.

C-105/17 *Kamenova* (rozsudek pátého senátu ze dne 4. října 2018, GA Szpunar)

Podstatou položených otázek bylo, zda lze osobu, která prostřednictvím internetového portálu nabízí větší množství produktů, považovat za obchodníka ve smyslu směrnice 2005/29 o nekalých obchodních praktikách. Soudní dvůr uvedl, že k určení postavení osoby jakožto obchodníka je třeba posoudit řadu kritérií svědčících o tom, že tato osoba svou činnost vykonává skutečně odborně. Splnění pouze jednoho z kritérií pak podle Soudního dvora neurčuje samo o sobě, zda lze osobu jako obchodníka kvalifikovat. Pouhá skutečnost, že osoba prodává produkty na internetu, tedy sama o sobě nepostačuje a je třeba navíc posoudit charakter, promyšlenost a odbornost takového prodeje.

C-425/17 *Günter Hartmann Tabakvertrieb* (rozsudek šestého senátu ze dne 17. října 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Položenými otázkami se předkládající soud v zásadě tázal, jaké vlastnosti má mít tabákový výrobek určený ke žvýkání, který zmiňuje čl. 2 bod 8 směrnice 2014/40 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků. Soudní dvůr rozhodl, že jde o takové výrobky, které mohou být řádně spotřebovány jen žvýkáním, což ovšem přísluší určit vnitrostátnímu soudu na základě všech relevantních objektivních vlastností dotčených výrobků, jako je složení, konzistence, forma prezentace a případně jejich skutečné využití ze strany spotřebitelů.

C-462/17 *Tänzer & Trasper* (rozsudek devátého senátu ze dne 25. října 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Spor se týkal složení vaječného likéru v tom smyslu, zda je výčet složek v příloze II bodu 41 nařízení č. 110/2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin, vyčerpávající. Konkrétně šlo o to, zda lze do vaječného likéru přidávat mléko, i když tato přísada není uvedena v nařízení. Soudní dvůr rozhodl, že to možné není, jelikož opačný závěr by vedl k tomu,

že by bylo možné přidat nejen mléko, ale i jakýkoliv jiný produkt, což by narušovalo cíl zavést jasná kritéria pro výrobu, popis, obchodní úpravu a označování lihovin.

15. Volný pohyb osob

38 rozsudků (zajištění žadatelů o azyl, navrácení nelegálních migrantů, přemístění žadatele o azyl, zamítnutí žádosti o azyl, kvalifikační směrnice, vyhoštění atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-550/16 A. S. (rozsudek druhého senátu ze dne 12. dubna 2018, GA Bot)

Položená otázka se týkala výkladu čl. 2 písm. f) směrnice 2003/86 o právu na sloučení rodiny. Aby bylo možné kvalifikovat určitou osobu jako „nezletilou osobu bez doprovodu“ a dotčená osoba tak mohla požívat práva na sloučení rodiny ve smyslu čl. 10 odst. 3 písm. a) směrnice, nebyl si předkládající soud jist, zda je určující pro vznik tohoto práva den vstupu dotyčné osoby na území dotčeného členského státu, nebo zda přísluší členským státům, aby definovaly relevantní okamžik, např. den podání žádosti o sloučení rodiny. Soudní dvůr došel k závěru, že pro určení, zda je osoba „nezletilou osobu bez doprovodu“ je rozhodující okamžik vstupu na území členského státu. I když dotčená osoba v průběhu azylového řízení dosáhla plnoletosti a následně jí bylo přiznáno postavení uprchlíka, pokud v době vstupu na území EU byla mladší 18 let, má dotčená osoba nárok na uplatnění práva na sloučení rodiny.

C-316/16 a C-424/16 B (rozsudek velkého senátu ze dne 17. dubna 2018, GA Szpunar)

Položená otázka se týkala výkladu čl. 28 odst. 3 písm. a) pobytové směrnice 2004/38, který upravuje ochranu před vyhoštěním. Soudní dvůr došel k závěru, že přiznání ochrany před vyhoštěním podléhá podmínce, že dotčená osoba nabyla právo trvalého pobytu ve smyslu čl. 16 a čl. 28 odst. 2 směrnice. Soudní dvůr dále konstatoval, že v případě občana Unie, který vykonává trest odnětí svobody a proti kterému bylo vydáno rozhodnutí o vyhoštění, může být splněna podmínka čl. 28 odst. 3 písm. a) směrnice, jestliže posouzení situace dotyčné osoby vede k závěru, že navzdory uvedenému uvěznění nedošlo k přerušení integračních vazeb dotyčné osoby na hostitelský členský stát. Posouzení, zda byla tato podmínka splněna, musí být prováděno ke dni, kdy bylo přijato výchozí rozhodnutí o vyhoštění.

C-353/16 MP (rozsudek velkého senátu ze dne 24. dubna 2018, GA Bot)

Soudní dvůr konstatoval, že EÚLP, potažmo Listina, brání tomu, aby členský stát vyhostil státního příslušníka třetí země, pokud by toto vyhoštění v zásadě vedlo ke značnému a nevratnému zhoršení duševní poruchy, kterou dotyčná osoba trpí, zvláště v takovém případě, kdy by toto zhoršení ohrozilo samotný život dotčené osoby. Skutečnost, že EÚLP brání vyhoštění státního příslušníka třetí země ve výjimečných případech, však neznamená, že tomuto příslušníku musí být povolen pobyt ve členském státě z titulu podpůrné ochrany. I když příčina zdravotního stavu státního příslušníka třetí země, tj. dřívější mučení ze strany orgánů země původu, je relevantní skutečností, značné zhoršení zdravotního stavu dotčené osoby nemůže být jako takové považováno za nelidské nebo ponižující zacházení vůči této osobě v zemi původu. V této souvislosti Soudní dvůr rozhodl, že riziko zhoršení zdravotního stavu státního příslušníka třetí země nestačí k přiznání nároku na podpůrnou ochranu, pokud není zároveň péče odepírána úmyslně.

C-331/16 a C-366/16 K. a H. (rozsudek velkého senátu ze dne 2. května 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Jádrem sporu byla otázka, zda čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států musí být vykládán v tom smyslu, že pouhá skutečnost, že vůči určité osobě bylo v minulosti vydáno rozhodnutí o vyloučení z postavení uprchlíka na základě čl. 1 oddílu F Úmluvy o právním postavení uprchlíků z důvodu údajného spáchání závažného zločinu v zemi původu, může automaticky vést k závěru, že pouhá přítomnost dotyčné osoby na území hostitelského členského státu představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti ve smyslu směrnice. Soudní dvůr rozhodl, že nikoliv, jelikož opatření odůvodněná cílem ochrany veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti lze vždy přijmout pouze po konkrétním posouzení aktuálních okolností každého jednotlivého případu. Soudní dvůr však také uvedl, že neexistence rizika recidivy nemůže sama o sobě vyloučit, že dotčenou osobu bude přeci jen možné (např. s ohledem na závažnost činu spáchaného v minulosti) považovat za riziko pro veřejný pořádek a bezpečnost.

C-82/16 K. A. a další (rozsudek velkého senátu ze dne 8. května 2018, GA Sharpston)

Státní příslušníci třetích zemí poté, co jim belgické orgány nařídily opustit území a zakázaly vstup do Belgie, podali v Belgii žádost o povolení k pobytu

jakožto rodinní příslušníci občanů EU. Belgické orgány se těmito žádostmi z důvodu platných rozhodnutí o zákazu vstupu na belgické území nezabývaly. Soudní dvůr došel k závěru, že žádosti o sloučení rodiny musí být posouzeny i tehdy, pokud se na státního příslušníka třetí země, rodinného příslušníka občana EU, který nikdy nevyužil svobody pohybu, vztahuje zákaz vstupu na území EU. Dále Soudní dvůr konstatoval, že existenci vztahu závislosti mezi státním příslušníkem třetí země a občanem EU, jakož i existenci důvodu veřejného pořádku pro zákaz vstupu na území, je třeba posuzovat případ od případu.

C-673/16 *Coman a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. června 2018, GA Wathelet)

Soudní dvůr konstatoval, že pojem „manžel nebo manželka“ ve smyslu unijního práva zahrnuje i manžela nebo manželku stejného pohlaví. Členské státy tak mají povinnost uznat manželství uzavřené v jiném členském státě podle práva tohoto jiného členského státu pro účely přiznání odvozeného práva pobytu státnímu příslušníkovi třetí země. Soudní dvůr nicméně upřesnil, že osobní stav, pod který spadají normy upravující manželství, je oblastí, která je v pravomoci členských států, a unijní právo do této pravomoci nezasahuje, takže členské státy se mohou podle svého uvážení rozhodnout, zda manželství pro osoby stejného pohlaví upraví, či nikoli.

C-181/16 *Gnandi* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. června 2018, GA Mengozzi)

Podstatou položené otázky bylo, zda unijní právo brání tomu, aby orgány členského státu vydaly rozhodnutí o navrácení ve smyslu návratové směrnice 2008/115 vůči osobě, jejíž žádost o azyl byla v prvním stupni zamítnuta, když se toto rozhodnutí dosud nestalo konečným. Soudní dvůr konstatoval, že členské státy jsou oprávněny přijmout rozhodnutí o navrácení, jestliže je žádost o mezinárodní ochranu zamítnuta. To ovšem za předpokladu, že je řízení o navrácení pozastaveno do uplynutí lhůty pro podání opravného prostředku proti rozhodnutí o zamítavé žádosti o azyl, případně do doby rozhodnutí o opravném prostředku.

C-89/17 *Banger* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 12. července 2018, GA Bobek)

Zejména v kontextu rozsudku C-370/90 *Singh* se předkládající soud dotazoval, zda má členský stát na základě čl. 21 SFEU umožnit udělení povolení k pobytu osobě, která je občanem třetí země, nesezdaným partnerem občana EU a vykonala s tímto občanem EU pohyb z hostitelského členského státu do domovského členského státu. Soudní dvůr došel k závěru, že pokud státní příslušník třetí země

doloží trvalý vztah s občanem Unie ve smyslu čl. 3 odst. 2 pobytové směrnice 2004/38, má členský stát takovému partnerovi dle čl. 21 SFEU povinnost usnadnit udělení povolení k pobytu. Případné rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu musí být vydáno na základě pečlivého posouzení osobních poměrů žadatele a musí být odůvodněno. Soudní dvůr dále konstatoval, že i státní příslušníci třetích zemí, na něž se vztahuje ustanovení čl. 3 odst. 2 pobytové směrnice, musí mít k dispozici opravný prostředek proti rozhodnutí o odmítnutí udělit jim povolení k pobytu.

C-585/16 *Alheto* (rozsudek velkého senátu ze dne 25. července 2018, GA Mengozzi)

Bulharské orgány zamítly žadatelce žádost o mezinárodní ochranu a nepřiznaly jí status humanitární ochrany s odůvodněním, že byla registrovaná u UNRWA a nebyla nucena opustit Palestinu (pásmo Gazy) z důvodu skutečného nebezpečí a ohrožení. Soudní dvůr ve svém rozsudku dovodil určitá kritéria týkající se azylových žádostí podaných Palestinci. Soudní dvůr připomněl, že pokud je Palestinec registrován u UNRWA, nemůže získat azyl na území Unie po dobu, po kterou je pod ochranou uvedené agentury. Dotčené osobě může být azyl udělen pouze v případě, pokud je její osobní bezpečnost vážně ohrožena, neúspěšně žádala UNRWA o pomoc a byla donucena opustit prostor UNRWA. Podobně, taková osoba nemá nárok ani na doplňkovou ochranu, pokud je její bezpečnost v místě pobytu vážně ohrožena nebo pokud je Jordánsko připraveno takovou osobu převzít a poskytnout jí základní podmínky pro život. Dále Soudní dvůr konstatoval, že soud členského státu, který projednává v prvním stupni opravný prostředek proti rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu, musí posoudit jak skutkové a právní okolnosti, jako je použitelnost čl. 12 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice 2011/95 na situaci žadatele, které orgán, jenž toto rozhodnutí přijal, zohlednil nebo mohl zohlednit, tak okolnosti, které nastaly po přijetí uvedeného rozhodnutí. Požadavek úplného a *ex nunc* posouzení se může vztahovat rovněž na důvody nepřijatelnosti žádosti o mezinárodní ochranu uvedené v čl. 33 odst. 2 směrnice 2013/32 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, pokud to umožňuje vnitrostátní právo.

C-404/17 A (rozsudek prvního senátu ze dne 25. července 2018, GA Wathelet)

Švédský imigrační úřad zamítl panu A žádost o azyl, jelikož v jeho zemi původu byla k dispozici účinná ochrana, navíc žadatel neposkytl dostatečné informace pro účely odůvodnění poskytnutí mezinárodní ochrany. Dle Soudního dvora ze směrnice 2013/32 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany vyplývá, že členský stát nemůže považovat žádost o azyl za zjevně neodůvodněnou jen proto, že z informací týkajících se země původu

žadatele plyne, že mu v ní může být zaručena přijatelná ochrana, a dále proto, že prohlášení poskytnutá žadatelem jsou nedostatečná.

C-369/17 *Ahmed* (rozsudek druhého senátu ze dne 13. září 2018, GA Mengozzi)

Podstatou sporu v původním řízení je otázka, zda za jediné kritérium pro posouzení toho, zda se žadatel dopustil zločinu, který jej může dle čl. 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice 2011/95 vyloučit z nároku na doplňkovou ochranu, může být považován trest, resp. jeho výše, za konkrétní zločin, který je stanoven vnitrostátním právem. Soudní dvůr došel k závěru, že příslušný vnitrostátní orgán musí posoudit závažnost dotčeného trestného činu na základě úplného přezkoumání všech okolností daného případu, a tedy že osobu nelze vyloučit z nároku na doplňkovou ochranu pouze na základě výše trestu, kterou lze uložit podle práva dotyčného členského státu.

C-343/17 *Fremoluc* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 20. září 2018, GA Sharpston)

Ve sporu šlo o to, zda unijní právo, konkrétně čl. 21, 45, 49 a 63 SFEU a čl. 22 a 24 pobytové směrnice 2004/38 brání vnitrostátní právní úpravě stanovující předkupní právo k pozemkům pro veřejný orgán, který provádí politiku sociálního bydlení v oblasti pozemků a bytové výstavby. Soudní dvůr došel k závěru, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce není přípustná, jelikož se veškeré skutkové okolnosti sporu v původním řízení omezují na jediný členský stát.

C-175/17 *Belastingdienst v. Toeslagen* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 26. září 2018, GA Bot)

Podstatou sporu v původním řízení je stejná otázka jako ve věci C-180/17 *X a Y*, tedy zda má být unijní právo (směrnice 2005/85 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka a směrnice 2008/115 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka) vykládáno v tom smyslu, že podání opravného prostředku k vyšší instanci, který směřuje proti rozhodnutí veřejných orgánů o navrácení nebo proti zamítnutí žádosti o povolení k pobytu, musí mít automatický odkladný účinek. Soudní dvůr konstatoval, že čl. 39 směrnice 2005/85 a čl. 13 směrnice 2008/115, ve spojení s čl. 18, čl. 19 odst. 2 a čl. 47 Listiny, musí být vykládány tak, že nebrání vnitrostátní úpravě, která ačkoli stanoví odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, kterým se potvrzuje rozhodnutí, jímž se zamítá žádost o mezinárodní ochranu a ukládá se povinnost navrácení, nespojuje s tímto opravným

prostředkem automatický odkladný účinek, i když se dotčená osoba dovolává skutečnosti, že hrozí vážné porušení zásady nenavracení.

C-652/16 *Ahmedbekova* (rozsudek druhého senátu ze dne 4. října 2018, GA Mengozzi)

Předběžná otázka se týká výkladu kvalifikační směrnice 2011/95, a to v kontextu zamítnuté žádosti o mezinárodní ochranu, kterou žadatelka podala z důvodu hrozby pronásledování, kterému je vystaven její manžel, a může se tak dle ní vztahovat i na její osobu. Soudní dvůr došel mimo jiné k závěru, že dle čl. 4 kvalifikační směrnice je nutno v rámci individuálního posouzení žádosti o azyl přihlídnout k hrozbám pronásledování a vážné újmy, jimž je vystaven rodinný příslušník žadatele, aby bylo možné určit, zda je žadatel z důvodu rodinné vazby k dotčenému příslušníkovi sám takovým hrozbám vystaven. Dále Soudní dvůr konstatoval, že kvalifikační směrnice spolu s procedurální směrnicí 2013/32 sice nebrání tomu, aby v žádostech o azyl podaných samostatně příslušníky téže rodiny byla zohledněna spojitost, nicméně brání tomu, aby žádosti o mezinárodní ochranu podané samostatně příslušníky téže rodiny byly posuzovány společně, a rovněž brání tomu, aby posouzení jedné z žádostí bylo přerušeno do doby, než bude ukončeno řízení o posouzení další z těchto žádostí. Dle Soudního dvora kvalifikační směrnice v zásadě umožňuje členskému státu stanovit, že v případě přiznání azylu jednomu rodinnému příslušníkovi bude ochrana rozšířena i na další členy této rodiny.

C-47/17 a C-48/17 *X* (rozsudek velkého senátu ze dne 13. listopadu 2018, GA Wathelet)

Dle Soudního dvora je třeba čl. 5 odst. 2 nařízení Komise č. 1560/2003 vykládat v tom smyslu, že v rámci řízení o určení členského státu příslušného k vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu je členský stát, jemuž byla podána žádost o převzetí nebo o přijetí zpět podle čl. 21 nebo 23 nařízení č. 604/2013 (Dublin III), kterou po provedení nezbytných kontrol zamítl ve lhůtách stanovených v čl. 22 nebo 25 nařízení Dublin III, a jemuž byla následně podána žádost o nové posouzení podle shora uvedeného čl. 5 odst. 2, povinen vynasnažit se v duchu loajální spolupráce odpovědět na posledně uvedenou žádost ve lhůtě dvou týdnů. Neodpoví-li dožádaný členský stát na uvedenou žádost v této dvoutýdenní lhůtě, je dodatečný postup nového posouzení definitivně ukončen, takže dožadující členský stát musí být od uplynutí této lhůty považován za příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, ledaže má ještě k dispozici čas nezbytný k tomu, aby mohl

v závazných lhůtách k tomu stanovených v čl. 21 odst. 1 a čl. 23 odst. 2 nařízení Dublin III podat novou žádost o převzetí nebo o přijetí zpět.

C-714/17 *Ayubi* (rozsudek třetího senátu ze dne 21. listopadu 2018, GA Sharpston)

Dle Soudního dvora čl. 29 směrnice 2011/95 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že uprchlíkům, jež mají právo na dočasný pobyt v členském státě, jsou poskytovány nižší dávky sociální péče, než jsou dávky poskytované státním příslušníkům tohoto členského státu a uprchlíkům, kterým bylo uděleno právo na trvalý pobyt v uvedeném členském státě.

C-412/17 a C-474/17 *Touring Tours and Travel* (rozsudek druhého senátu ze dne 13. prosince 2018, GA Bot)

Německé právo ukládá přepravním autobusovým společnostem provádět pravidelné kontroly cestovních dokladů a povolení k pobytu státních příslušníků třetích států při překračování vnitřní hranice Německa. Aby tuto povinnost přepravní společnosti dodržovaly, mohou policejní orgány její splnění pod hrozbou zákazu činnosti a pokuty vymáhat. Soudní dvůr došel k závěru, že německá úprava je v rozporu se Schengenským hraničním kodexem a že takové kontroly mají účinek rovnocenný hraničním kontrolám a jsou z toho důvodu zakázány.

16. Sociální politika

32 rozsudků (rovné zacházení v zaměstnání a povolání, hromadné propouštění, pracovní poměry na dobu určitou, úprava pracovní doby, převody podniků atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-414/16 *Egenberger* (rozsudek velkého senátu ze dne 17. dubna 2018, GA Tančev)

Spor se týkal požadavku evangelického náboženského vyznání jakožto profesního požadavku ve smyslu směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, odrážející právo na autonomii církví. Soudní dvůr v tomto ohledu mimo jiné rozhodl, že v členském státě musí v souladu se směrnicí existovat účinný soudní přezkum, zda požadavek náboženského vyznání představuje podstatný, legitimní a odůvodněný profesní požadavek. Co se týče samotného posouzení, Soudní dvůr je názoru, že musí existovat objektivně ověřitelná přímá souvislost mezi profesním požadavkem stanoveným

zaměstnavatelem a pracovní činností. Taková souvislost může vyplývat buď z povahy této činnosti, například v případě, že tato činnost spočívá v účasti na určování etiky dotčené církve nebo organizace nebo přispívá k jejímu kazatelskému poslání, nebo z podmínek jejího výkonu, např. z potřeby zajistit důvěryhodné zastupování církve nebo organizace navenek. Soudní dvůr pak navázal na judikaturu týkající se přímého účinku zásady zákazu diskriminace (viz zejména věc C-144/04 *Mangold*) a dovedl, že vnitrostátní soud, který rozhoduje o sporu mezi dvěma jednotlivci, je povinen, pokud není možné, aby vyložil použitelné vnitrostátní právo v souladu se směrnicí, zajistit v rámci svých pravomocí soudní ochranu vyplývající pro jednotlivce z čl. 21 a 47 Listiny a plný účinek těchto ustanovení, přičemž v případě potřeby upustí od uplatnění jakéhokoli odporujícího vnitrostátního ustanovení.

C-574/16 *Grupo Norte Facility* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. června 2018, GA Kokott)

Podle Soudního dvora musí být rámcová dohoda o pracovních poměrech na dobu určitou uvedená v příloze směrnice 1999/70 vykládána v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, podle které je odstupné vyplácené zaměstnancům zaměstnaným na základě pracovních smluv uzavřených na dobu určitou s cílem pokrýt pracovní dobu uvolněnou zaměstnancem pobírajícím dílčí starobní důchod, po uplynutí doby, na kterou byly tyto smlouvy uzavřeny, nižší než odstupné přiznané zaměstnancům v pracovním poměru na dobu neurčitou v případě rozvázání pracovního poměru z objektivního důvodu.

C-677/16 *Montero Mateos* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. června 2018, GA Kokott)

Spor se týkal odstupného v situaci, kdy vnitrostátní úprava stanoví, že na něj není nárok při ukončení dočasné pracovní smlouvy uplynutím doby, na kterou byla tato smlouva uzavřena, kdežto stálý zaměstnanec při propuštění na základě objektivního důvodu odstupné dostane, přičemž se jedná o srovnatelné pracovní pozice. Podle Soudního dvora takovéto právní úpravě rámcová dohoda o pracovních poměrech na dobu určitou uvedená v příloze směrnice 1999/70 nebrání.

C-451/16 *MB* (rozsudek velkého senátu ze dne 26. června 2018, GA Bobek)

Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 97/7 o zásadě rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti sociálního zabezpečení brání vnitrostátní úpravě, která vyžaduje, aby osoby, které změnilly pohlaví, splňovaly pro získání nároku na starobní důchod

rovněž podmínku, že nejsou sezdány s osobou pohlaví, které nabyly v důsledku této změny. Taková úprava je totiž přímo diskriminující, neboť zachází méně příznivě s osobami, které změnilly pohlaví poté, co uzavřely manželství, než s osobami, které mají stále stejné pohlaví jako při narození a jsou sezdané. Srovnatelné jsou jejich situace proto, že poskytnutí dotčeného nároku je podmíněno pouze dosažením zákonného věku a přispíváním do důchodového systému, zatímco požadavek na zrušení manželství nijak nesouvisí se systémem starobních důchodů. Soudní dvůr však zdůraznil, že se i s ohledem na položenou otázku omezil na posouzení podmínek přiznání starobního důchodu a nezabýval se obecně právním uznáním změny pohlaví pod podmínkou zrušení manželství uzavřeného před uvedenou změnou.

C-68/17 IR (rozsudek velkého senátu ze dne 11. září 2018, GA Wathelet)

Spor se týkal výpovědi, kdy se zaměstnavatel zabývá realizací úkolů charity jako životního a bytostného projevu římskokatolické církve mj. provozem nemocnic, přičemž nesleduje v první řadě vlastní hospodářské cíle a podléhá doзору příslušného arcibiskupa. K výpovědi došlo poté, co se zaměstnavatel dozvěděl, že se pracovník rozvedl (první manželství bylo uzavřeno podle katolického ritu) a podruhé se oženil na matričním úřadě, čímž měl porušit víru a etiku církve. Soudní dvůr rozhodl, že v této situaci musí vnitrostátní soud posoudit, zda víra představuje profesní požadavek ve smyslu směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání, který je podstatný, legitimní a odůvodněný se zřetelem k etice dotčené církve. Zároveň došel k závěru, že vnitrostátní soud, který rozhoduje o sporu mezi dvěma soukromými subjekty, je povinen, pokud není možné, aby vyložil použitelné vnitrostátní právo v souladu se směrnicí, zajistit v rámci svých pravomocí právní ochranu, která pro jednotlivce vyplývá z obecných zásad unijního práva, jako je zásada zákazu diskriminace na základě náboženského vyznání nebo víry, jež je nyní zakotvena v čl. 21 Listiny, a zaručit plný účinek práv z nich vyplývajících tím, že případně nepoužije jakékoli odporující vnitrostátní ustanovení.

C-12/17 Dicu (rozsudek velkého senátu ze dne 4. října 2018, GA Mengozzi)

Spor se týkal toho, zda pro účely stanovení nároků na placenou dovolenou za kalendářní rok musí být doba trvání rodičovské dovolené postavena na roveň skutečně odpracovanému období. Soudní dvůr rozhodl, že nikoli, jelikož směrnice 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby nebrání vnitrostátní úpravě, která pro účely stanovení nároků na placenou dovolenou za kalendářní rok nepovažuje dobu trvání rodičovské dovolené čerpané v průběhu referenčního

období za skutečně odpracované období. Soudní dvůr se tak odchýlil od své dosavadní judikatury, dle které dovolená zaručená unijním právem nemůže ovlivnit nárok na jinou dovolenou zaručenou tímto právem, jejíž účel je odlišný od prvně uvedené dovolené, nicméně z toho nelze dle Soudního dvora dovodit, že členské státy jsou povinny mít za to, že doba rodičovské dovolené, kterou čerpal pracovník v průběhu referenčního období, odpovídá skutečně odpracovanému období pro účely určení jeho nároků na placenou dovolenou za kalendářní rok na základě směrnice. Na druhou stranu Soudní dvůr zdůraznil, že výše uvedený závěr se netýká pracovníka, který neplní pracovní povinnosti pro řádně odůvodněnou nemoc, jelikož v takovém případě členský stát nemůže vázat nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok na podmínku, že tento pracovník skutečně pracoval.

C-569/16 a C-570/16 *Bauer* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. listopadu 2018, GA Bot)

Spornou se stala otázka, zda lze dědici zemřelého pracovníka přiznat nárok na finanční náhradu za nevyčerpanou dovolenou tohoto pracovníka. Soudní dvůr připomenul, že nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok je základní zásadou kogentní povahy vyplývající z čl. 7 směrnice 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby, resp. z čl. 31 odst. 2 Listiny. Při ukončení pracovního poměru vzniká nárok na proplacení nevyčerpané dovolené nehledě na důvod ukončení tohoto poměru, a tedy v případě smrti pracovníka přechází na jeho dědice. Tento nárok lze uplatnit jak vůči zaměstnavateli, jenž je orgánem veřejné moci (na základě výše uvedených ustanovení), tak i vůči zaměstnavateli jednotlivci (na základě čl. 31 odst. 2 Listiny) a vnitrostátní soud je povinen nepoužít vnitrostátní úpravu, která by tomu zabráňovala.

C-619/16 *Kreuziger* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. listopadu 2018, GA Bot)

V této věci Soudní dvůr konstatoval, že při ukončení pracovního poměru pracovník nemůže přijít o nárok na finanční náhradu za nevyčerpanou placenou dovolenou za kalendářní rok automaticky z toho důvodu, že o čerpání placené dovolené předtím nepožádal. O tento nárok ovšem může přijít tehdy, kdy je prokázáno, že mu zaměstnavatel skutečně umožnil uplatnit jeho nárok na dovolenou před skončením pracovního poměru zejména tím, že ho včas informoval o důsledcích plynoucích z toho, když tak neučiní (tedy o možném zániku tohoto nároku). Důkazní břemeno v tomto ohledu nese zaměstnavatel.

C-684/16 *Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. listopadu 2018, GA Bot)

Podobně jako ve věci C-619/16 *Kreuziger* v této věci Soudní dvůr konstatoval, že pracovník nemůže přijít o dny placené dovolené za kalendářní rok, na které měl nárok, a v souvislosti s tím i o nárok na finanční náhradu za tuto nevyčerpanou placenou dovolenou za kalendářní rok v případě ukončení pracovního poměru automaticky z toho důvodu, že o placenou dovolenou během referenčního období nepožádal, ledaže zaměstnavatel jednal s náležitou péčí, aby tento pracovník skutečně tuto dovolenou mohl čerpat, zejména tím, že mu poskytl odpovídající informace. To platí i ve vztahu k zaměstnavateli s postavením jednotlivce (na základě čl. 31 odst. 2 Listiny).

C-457/17 *Maniero* (rozsudek třetího senátu ze dne 14. listopadu 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Dle Soudního dvora se pojem „vzdělání“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. g) směrnice 2000/43, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, vztahuje na stipendia udělovaná soukromou nadací a určená k podpoře výzkumných nebo studijních projektů v zahraničí, pokud existuje dostatečně úzká souvislost mezi poskytnutými finančními dávkami a účastí na těchto výzkumných nebo studijních projektech, které samy o sobě spadají pod pojem „vzdělání“. Tak tomu je zejména tehdy, jestliže jsou tyto finanční dávky spojené s účastí potenciálních uchazečů na takovém výzkumném nebo studijním projektu, jejichž cílem je zcela nebo zčásti odstranit možné finanční překážky této účasti a umožňují dosažení tohoto cíle. Skutečnost, že soukromá nadace usazená v členském státě vyhradí udělování stipendií určených k podpoře právních výzkumných nebo studijních projektů v zahraničí uchazečům, kteří v tomto členském státě úspěšně složili určitou zkoušku z práva, není nepřímou diskriminací na základě rasy nebo etnického původu ve smyslu tohoto ustanovení.

C-147/17 *Sindicatul Familia Constanța a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 20. listopadu 2018, GA Wahl)

Sporným se stal nárok pěstounů (pověřených veřejným orgánem na základě zvláštní pracovní smlouvy za odměnu pečovat nepřetržitě o dítě) na doplatek platu z důvodu práce vykonané během dnů odpočinku či dovolené, během nichž nebyli od dítěte odloučeni. Soudní dvůr sice označil takové osoby za „pracovníky“ ve smyslu směrnice 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby, zároveň ovšem shledal, že jejich činnost spočívající v péči a začlenění dítěte do pěstounovy domácnosti a v tom, že je soustavně zajišťován harmonický rozvoj a vzdělávání,

představuje úkol obecného zájmu, který spadá pod základní funkce státu, resp. činnost veřejné služby, a tudíž nespadá do působnosti směrnice. Omezení práva dotčených pěstounů na odpočinek, jakož i na každoroční placenou dovolenou, jsou nezbytná ke splnění cíle obecného zájmu uznaného Unií, kterým je ochrana nejlepších zájmů dítěte.

C-245/17 *Viejobueno Ibáñez a de la Vara González* (rozsudek prvního senátu ze dne 21. listopadu 2018, GA Kokott)

Spornou se stala otázka, zda se jedná o diskriminační zacházení v případě, kdy zaměstnavatel skončí ke dni ukončení výuky pracovní poměr na dobu určitou učitelů zaměstnaných na jeden školní rok jako dočasní zaměstnanci, a to z důvodu, že podmínky potřeby a naléhavosti, kterými bylo podmíněno jejich zaměstnání, k tomuto datu již nebyly splněny, zatímco pracovní poměr na dobu neurčitou s učiteli, kteří mají postavení úředníků, nadále trvá. Soudní dvůr odpověděl záporně s tím, že taková okolnost představuje podstatnou vlastnost, která odlišuje pracovní poměr na dobu určitou od pracovního poměru na dobu neurčitou, přičemž dotčené osoby dostanou finanční náhradu namísto placené dovolené za kalendářní rok, kterou nemohly vyčerpat.

C-378/17 *The Minister for Justice and Equality a Commissioner of the Garda Síochána* (rozsudek velkého senátu ze dne 4. prosince 2018, GA Wahl)

Spor se týkal stížnosti v souvislosti s maximálním věkem pro nábor do národních policejních sborů. V této souvislosti se předkládající soud tázal, zda z unijního práva vyplývají konkrétní pravomoci vnitrostátního orgánu, který je podle vnitrostátního práva nadán obecnou pravomocí zajišťovat prosazování unijního práva v určité oblasti, konkrétně v kontextu směrnice 2000/78, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání. Podle Soudního dvora unijní právo brání vnitrostátní úpravě, podle níž orgán zřízený zákonem k zajištění uplatňování unijního práva v určité oblasti nemá pravomoc rozhodnout o tom, že nepoužije pravidlo vnitrostátního práva odporující unijnímu právu.

17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

9 rozsudků (určení příslušného členského státu, nárok na dávky sociálního zabezpečení, výpočet dávek, závaznost určení použitelných právních předpisů, atd.); Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-359/16 *Altun* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. února 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Jádro sporu spočívalo v tom, zda může soud jiného členského státu, než je vysílající členský stát, rozhodnout o neplatnosti potvrzení E101, pokud bylo potvrzení získáno podvodem. Soudní dvůr rozhodl, že to možné je. Vnitrostátní soud totiž v rámci řízení vedeného proti osobám podezřelým z využívání vyslaných pracovníků za použití potvrzení může od těchto potvrzení odhlédnout, jestliže na základě těchto důkazů a při dodržení záruk neoddělitelně spjatých s právem na spravedlivý proces, jež musí být těmto osobám přiznány, konstatuje, že k takovému podvodu došlo.

C-551/16 *Klein Schiphorst* (rozsudek pátého senátu ze dne 22. března 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Předběžné otázky se v zásadě týkaly toho, jakým způsobem má být uplatňována pravomoc prodloužit dobu exportu dávek v nezaměstnanosti osobě hledající si zaměstnání na území jiného členského státu. Konkrétně šlo o to, zda členské státy mohou odmítnout uplatnit pravomoc prodloužit vývoz dávek či zda ji mohou uplatňovat pouze v konkrétních případech za zvláštních okolností. Podle Soudního dvora umožňuje nařízení č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, aby příslušná instituce ze zásady zamítla jakoukoliv žádost o prodloužení doby vývozu dávek nad tři měsíce, pokud se nedomnívá, že zamítnutí žádosti by vedlo k nepřiměřenému výsledku.

C-679/16 *A* (rozsudek pátého senátu ze dne 25. července 2018, GA Mengozzi)

Spor v původním řízení se týká výplaty dávky osobní asistence za situace, kdy se osoba nachází v jiném členském státě. Podle Soudního dvora se nejedná o dávku v nemoci ve smyslu nařízení č. 883/2004 o koordinaci systému sociálního zabezpečení, i když se zohlednění individuálních potřeb netýká vzniku nároku na tuto dávku, ale způsobů poskytování této dávky, která musí být poskytnuta, pokud je žadatelem osoba těžce zdravotně postižená, nicméně dávka samotná nesměřuje ke zlepšení zdravotního stavu a životních podmínek. Nepřiznání dávky osobě, která se přechodně nachází určitý počet dní v týdnu v jiném členském státě, však představuje neodůvodněné omezení volného pohybu osob.

C-527/16 *Alpenrind* (rozsudek pátého senátu ze dne 6. září 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Spor se týkal zejména závaznosti osvědčení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení. Otázkou bylo, zda musí závazný účinek tohoto potvrzení platit pro soudy hostitelského členského státu i v situaci, kdy Správní komise v rámci dohodovacího řízení dojde k závěru, že potvrzení bylo vydáno nesprávně, ale instituce, které toto potvrzení vydala, závěr Správní komise nerespektuje. Předkládající soud se ptal i na to, zda se zákaz nahrazování vyslaného pracovníka jiným vyslaným pracovníkem ve smyslu čl. 12 odst. 1 nařízení č. 883/2004 o koordinaci systému sociálního zabezpečení vztahuje i na situaci, kdy byli pracovníci vysláni podniky se sídlem v různých členských státech. Podle Soudního dvora osvědčení A1 váže nejen instituce členského státu, v němž je činnost vykonávána, ale rovněž soudy tohoto členského státu, pokud nebylo zrušeno ani prohlášeno za neplatné v členském státě, ve kterém bylo vydáno, ačkoliv příslušné orgány posledně uvedeného členského státu a členského státu, v němž je činnost vykonávána, předložily věc Správní komisi a ta dospěla k závěru, že osvědčení bylo vydáno nesprávně a mělo by být zrušeno, a to případně i se zpětnou účinností, i přesto, že toto osvědčení bylo vydáno až poté, co tento členský stát rozhodl, že se na dotyčného pracovníka uplatní povinné pojištění podle jeho právních předpisů. Co se týče zákazu vyslání, rozhodl Soudní dvůr v tom smyslu, že skutečnost, že zaměstnavatelé obou dotčených pracovníků mají sídlo ve stejném členském státě, nebo skutečnost, že případně mají osobní nebo organizační vazby, nejsou v tomto ohledu relevantní.

18. Vnější vztahy

Žádný rozsudek.

19. Celní unie

3 rozsudky (antidumpingové clo, zákaz dovozního a vývozního cla a poplatků s rovnocenným účinkem).

20. Společný celní sazebník

7 rozsudků (celní zařazení zboží).

21. Justice a vnitřní věci

49 rozsudků (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, rozhodné právo pro smluvní a mimosmluvní závazkové vztahy, doručování soudních a mimosoudních písemností, vydání k trestnímu stíhání či k výkonu trestu odnětí svobody atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-367/16 *Piotrowski* (rozsudek velkého senátu ze dne 23. ledna 2018, GA Bot)

Dawid Piotrowski byl v Polsku odsouzen za krádež spáchanou, když mu bylo 17 let. Byl vydán evropský zatýkací rozkaz. Jelikož belgická vnitrostátní úprava připouští trestní odpovědnost od dovršení věku 18 let, výkon zatýkacího rozkazu byl soudní mocí odmítnut. Nicméně v některých případech a při dodržení zákonem stanovených podmínek belgická vnitrostátní úprava připouští trestní zodpovědnost u osob od dovršení věku 16 let. Podstatou položené otázky bylo, zda stačí provést abstraktní přezkum, který určí, zda odpůrce v době spáchání trestného činu dosáhl věku 16 let, či zda unijní předpisy související s výkonem evropského zatýkacího rozkazu vyžadují plnou zletilost dané osoby. Podle Soudního dvora postačí v takovém případě ověřit, zda dotyčná osoba dosáhla minimálního věku pro to, aby byla ve státě, v němž má dojít k výkonu zatýkacího rozkazu, trestně odpovědná za jednání, pro které je zatýkací rozkaz vydán.

C-498/16 *Schrems* (rozsudek třetího senátu ze dne 25. ledna 2018, GA Bobek)

Maximilian Schrems žaloval společnost Facebook pro porušení předpisů upravujících ochranu osobních údajů. Schrems v postavení žalobce vystupoval jako spotřebitel, a proto využil pro podání žaloby úpravu soudní příslušnosti dle čl. 15 nařízení č. 44/2001 Brusel I. Vyvstaly pochybnosti, zda je třeba pana Schremse z pohledu nařízení Brusel I považovat za spotřebitele, když služby poskytované Facebookem využívá nejen pro soukromé účely, ale též pro výdělečnou činnost. Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že uživatel soukromého účtu své postavení spotřebitele neztrácí, pokud sociální síť využívá i ke své výdělečné činnosti. Na druhou stranu však nelze využít spotřebitelské úpravy soudní příslušnosti z nařízení Brusel I v případě, kdy mimo svého vlastního nároku uplatňuje i nároky postoupené jinými spotřebiteli, což představuje jeho výdělečnou činnost.

C-106/17 *Hofsoe* (rozsudek osmého senátu ze dne 31. ledna 2018, GA Bobek)

Podstatou položené otázky byla pochybnost o použitelnosti úpravy soudní příslušnosti v nařízení č. 1215/2012 Brusel Ibis v případě vymáhání nároku z pojistné

smlouvy. V projednávané věci totiž nárok na plnění z pojistné smlouvy nevymáhal sám poškozený, nýbrž jiná osoba, které byla pohledávka z pojistné smlouvy postoupena a která takové pohledávky vymáhá profesionálně v rámci své živnosti. Předkládající soud si tudíž nebyl jist, zda lze úpravu příslušnosti v nařízení, jejímž účelem je ochrana slabší strany, vztáhnout i na osobu, jíž byla pohledávka postoupena. Soudní dvůr rozhodl, že se toto ustanovení nemůže vztahovat na osobu, jejíž profesionální činnost spočívá právě ve vymáhání nároků z pojistných smluv. V takovém případě totiž podle Soudního dvora není ochrana poskytovaná předmětným ustanovením nařízení odůvodněna, neboť se vymahatel nenachází ve slabším postavení.

C-64/16 *Associação Sindical dos Juízes Portugueses* (rozsudek velkého senátu ze dne 27. února 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

V roce 2014 byly v Portugalsku na základě zákona sníženy platy osob vykonávajících veřejné funkce, a to včetně soudců portugalského účetního dvora, přičemž tato opatření byla přijata za účelem splnění požadavků souvisejících s unijním programem finanční pomoci, které se týkaly odstranění schodku portugalského rozpočtu. Účetní dvůr však snížení platů soudců považoval za zásah do jejich nezávislosti a proti opatřením se soudně bránil. Podstatou položené otázky bylo, zda zásada nezávislosti soudců ve světle čl. 19 SEU brání členským státům v přijetí dotčených opatření. Z rozsudku Soudního dvora primárně vyplývá, že platové podmínky soudců spadají do působnosti unijního práva, neboť spolu s neodvolatelností soudce představují záruku jeho nezávislosti ve smyslu čl. 19 SEU, jakož i ve smyslu čl. 47 Listiny EU. Podle Soudního dvora však dotčená opatření nelze považovat za zásah do nezávislosti soudců, neboť se ve skutečnosti nevztahovala pouze na soudce Účetního dvora, ale na širší okruh osob pracujících ve veřejné správě, přičemž krácení platů bylo omezené procentní sazbou, mělo dočasnou povahu a souvisela s odstraňováním rozpočtového deficitu a unijním programem finanční pomoci.

C-289/17 *Collect Inkasso a další* (rozsudek sedmého senátu ze dne 28. února 2018, GA Bot)

Věc se týkala situace, kdy byl vnitrostátní soud požádán o potvrzení platebních rozkazů coby evropských exekučních titulů dle nařízení č. 805/2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky, přičemž ale z dokumentů vyplývalo, že dlužníkům nebyly ze strany soudu poskytnuty některé údaje vyžadované nařízením (žalovaným nebyla sdělena adresa instituce, na kterou se měli obrátit, resp. kam se měli dostavit). Soudní dvůr rozhodl,

že takové platební rozkazy, ve kterých chybí informace vyžadovaná nařízením, nemohou být potvrzeny jako evropské exekuční tituly.

C-558/16 *Mahnkopf* (rozsudek druhého senátu ze dne 1. března 2018, GA Szpunar)

Doris Mahnkopf, manželka zůstavitele, požádala o vystavení evropského dědického osvědčení (EDO) dle nařízení č. 650/2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení, podle něhož jsou ona společně se synem jedinými dědici pozůstalosti a podle něhož každému z nich připadá polovina dědictví. Návrh na vydání EDO byl nicméně zamítnut, neboť podle německého práva se v případě úmrtí jednoho z manželů uskuteční vyrovnání majetku nabytého během manželství tím, že se zákonný dědický podíl pozůstalého manžela zvýší o čtvrtinu dědictví. Soud pro dědické věci proto EDO nevydal, neboť se domníval, že se v případě dědického podílu pozůstalé manželky jednalo o právní úpravu společného jmění manželů, která je z působnosti nařízení o dědictví vyloučena. Soudní dvůr však rozhodl, že se nařízení o dědictví použije i v takovém případě, neboť dotčené ustanovení německého práva upravuje především dědění pozůstalosti a nikoliv majetkové poměry v manželství.

C-560/16 *Dědouch* (rozsudek prvního senátu ze dne 7. března 2018, GA Wathelet)

Minoritní akcionáři společnosti Jihočeská plynárenská žádali o soudní přezkum přiměřenosti protiplnění, které měl poskytnout hlavní akcionář jako protihodnotu za přechod účastnických cenných papírů, ke kterému došlo na základě rozhodnutí valné hromady společnosti (tzv. „squeeze out“). Podstatou položené otázky bylo, zda lze mezinárodní příslušnost soudu pro takový spor určit dle pravidla obsaženého v čl. 22 nařízení č. 44/2001 Brusel I, tedy zda se jedná o spor týkající se platnosti usnesení orgánu společnosti, přestože ve skutečnosti je zpochybňována pouze přiměřenost protiplnění a nikoliv platnost celého usnesení valné hromady. Podle Soudního dvora je třeba působnost čl. 22 nařízení vztáhnout i na spor v původním řízení, přestože jeho předmětem není platnost samotného usnesení, ale pouze výše protiplnění. Určení výše protiplnění totiž podle Soudního dvora představuje část dotčeného usnesení a rozhodnutí o nepřiměřenosti této výše by znamenalo částečné zneplatnění tohoto usnesení.

C-64/17 *Saey Home & Garden* (rozsudek sedmého senátu ze dne 8. března 2018, GA Bobek)

Předmětem sporu v původním řízení bylo porušení podmínek smlouvy o obchodní koncesi uzavřené ústně mezi belgickou společností Saey Home a portugalskou společností Lusavouga, na jejímž základě měla portugalská společnost od Saey Home nakoupit zboží a dále jej z pozice výhradního distributora prodávat ve Španělsku. Otázky položené Soudnímu dvoru se však týkaly určení příslušnosti dle nařízení č. 1215/2012 Brusel I bis. Belgická společnost totiž namítala nepříslušnost portugalských soudů s tím, že všeobecné podmínky, kterým podléhal prodej uvedeného zboží a které byly zasílány až společně s fakturou, obsahují dohodu o příslušnosti belgických soudů. Podle Soudního dvora nelze takové ujednání považovat za dohodu o příslušnosti ve smyslu nařízení, neboť nelze mít za to, že s ním projevíly souhlas obě strany. Je na vnitrostátním soudu, aby toto ověřil, stejně tak aby posoudil, zda nedošlo k uzavření dohody způsobem pro smluvní strany obvyklým či dle obchodních zvyklostí, které byly známy oběma stranám.

C-191/16 *Pisciotti* (rozsudek velkého senátu ze dne 10. dubna 2018, GA Bot)

Romano Pisciotti, italský státní příslušník, proti kterému existoval zatykač soudu USA a rovněž po něm pátral Interpol, byl zadržen německou policií. Na základě formální žádosti byl posléze vydán do USA. Pisciotti se domnívá, že vydáním bylo porušeno jeho právo jako občana Unie na volný pohyb, neboť výsada nevydávání německých občanů upravená v německém právním řádu, která se na něj jakožto italského příslušníka neuplatnila, byla dle něj diskriminační povahy. Soudní dvůr navázal na závěry z rozsudku ve věci C-182/15 *Petruhhin* a konstatoval, že i v této situaci unijní právo nebrání rozdílnému zacházení a následnému vydání státního příslušníka jiného členského státu do třetího státu, neboť je takové zacházení odůvodněno cílem zabránit beztrestnosti osob, které spáchaly trestný čin. Vydání do třetího státu je ale možné jen v případě, kdy bylo členskému státu, jehož byla vydávaná osoba občanem, umožněno požádat o předání této osoby v rámci evropského zatýkacího rozkazu a tento stát v tomto ohledu nepřijal žádné opatření.

C-565/16 *Saponara a Xylina* (rozsudek šestého senátu ze dne 19. dubna 2018, GA Tančev)

Navrhovatelé se domáhali schválení zřeknutí se dědictví, ke kterému je povolána jejich nezletilá dcera. Zřeknutí bylo požadováno, protože zesnulý byl před smrtí odsouzen za pokus trestného činu podvodu obzvláště vysoké hodnoty a oběť tohoto podvodu mu v dubnu 2015 hrozila občanskoprávní žalobou na náhradu nemajetkové újmy, která po smrti přechází na dědice. Oba navrhovatelé měli bydliště

a místo obvyklého pobytu v Itálii, stejně jako nezletilá (která má řecké občanství). Návrh na schválení zřeknutí byl nicméně podán u řeckého soudu, který měl pochybnosti o své příslušnosti. Konkrétně se tázal na výklad čl. 12 odst. 3 nařízení č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, sporné bylo, zda pouhým podáním žádosti došlo k jednoznačnému přijetí příslušnosti ze strany rodičů nezletilé. Podle Soudního dvora je skutečnost, že oba rodiče podali společnou žádost u soudu, který by nebyl podle pravidla obvyklého bydliště jinak příslušný, třeba považovat za souhlas s volbou příslušného soudu ve smyslu nařízení. Vzhledem k tomu, že v tomto typu řízení je další stranou rovněž státní zástupce, musí s volbou soudu souhlasit i on.

C-370/16 *Dell'Acqua* (rozsudek třetího senátu ze dne 30. května 2018, GA Kokott)

Věřitel zahájil proti dlužné společnosti exekuční řízení ve formě příkázání pohledávky, kterou měla tato společnost vůči regionu Lombardie a která se týkala částek vyplácených z Evropského sociálního fondu (ESF). Spornou se tak stala otázka, zda lze tuto pohledávku považovat za pohledávku Unie, kterou podle čl. 1 Protokolu (č. 7) o výsadách a imunitách EU nelze postihnout bez zmocnění Soudního dvora. Podle Soudního dvora jsou tato aktiva vyňata z unijního rozpočtu a dána k dispozici členským státům, nemohou tak být považována za unijní pohledávky ve smyslu čl. 1 tohoto protokolu, jakmile jsou vyplacena. Souvislost mezi spolufinancováním poskytovaným Unií v rámci ESF a prováděním konkrétního projektu je natolik nepřímá, že nelze mít za to, že částky, které vnitrostátní orgány dluží příjemcům za provádění takového projektu, jsou unijními pohledávkami, na něž se vztahuje daná exekuční ochrana.

C-306/17 *Northartová* (rozsudek osmého senátu ze dne 31. května 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Podstatou položených otázek bylo, zda je předkládající soud příslušný k řízení o vzájemné žalobě dle čl. 8 odst. 3 nařízení č. 1215/2012 Brusel I bis, když toto ujednání stanoví, že se vzájemná žaloba musí týkat stejné skutečnosti jako původní žaloba, avšak vzájemná žaloba v projednávané věci vycházela z jiného skutkového stavu než žaloba původní. Maďarská právní úprava totiž umožňuje podání vzájemné žaloby i v případech, kdy nová žaloba není s původní žalobou totožná, ale pouze s ní souvisí. Podle Soudního dvora lze v zájmu řádného výkonu spravedlnosti umožnit, aby bylo o všech vzájemných nárocích účastníků, které mají společný původ, rozhodnuto v témže řízení před týmž soudem. V souladu s tímto cílem je třeba posoudit, v jakém rozsahu mají vzájemné nároky společný původ s původní žalobou. Soudní dvůr rovněž připomněl, že zvláštní příslušnost stanovená v čl. 8

bodu 3 nařízení má nevýlučnou povahu, a je tedy na dotčeném soudu, případně na předpisech členských států, zda svou příslušnost podle tohoto ustanovení založí či nikoliv.

C-335/17 *Valcheva* (rozsudek prvního senátu ze dne 31. května 2018, GA Szpunar)

Bulharská státní příslušnice se domáhala, aby byly soudně stanoveny podmínky pro výkon práva na styk s jejím nezletilým vnukem, který je dle soudního rozhodnutí v péči svého otce a žije v Řecku. V řízení byla namítána příslušnost bulharského soudu, kdy navrhovatelka zpochybňovala použitelnost nařízení č. 2201/2003 Brusel II bis. Podstatou položené otázky bylo, zda se působnost nařízení vztahuje i na případy, kdy nemají být určeny podmínky pro styk dítěte s jeho rodiči, ale s ostatními příbuznými, konkrétně s prarodiči. Podle Soudního dvora se působnost nařízení vztahuje i na tyto případy. Z nařízení totiž nevyplývá žádné omezení okruhu osob, které mohou právo na styk s dítětem uplatnit, přičemž z odůvodnění nařízení vyplývá, že se má vztahovat na veškerá rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti. Podle Soudního dvora by navíc opačným výkladem mohlo docházet k přijímání rozporných či neslučitelných paralelních rozhodnutí soudů dovozujících svou příslušnost dle nařízení a soudů dovozujících svou příslušnost dle mezinárodního práva soukromého.

C-612/15 *Kolev* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. června 2018, GA Bot)

Osm zaměstnanců celního úřadu bylo obžalováno z trestných činů v oblasti korupce, protože v souvislosti s výkonem svého povolání celního úředníka požadovali úplatky výměnou za neprovedení celních kontrol. Řízení provázely potíže s objasněním skutkového stavu a i v důsledku obstrukcí ze strany obhajoby došlo k uplynutí zákonem stanovených lhůt pro učinění konkrétních kroků. Tato situace by podle bulharské úpravy měla vést k ukončení trestního stíhání. Jelikož se porušení, kterých se dopustili obžalovaní, dotýkalo primárně zájmů EU, vyvstaly otázky, zda je bulharská úprava trestního řízení v souladu s povinností členského státu bojovat proti podvodům nebo jiným protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy Unie dle čl. 325 SFEU. Podle Soudního dvora je skutečně taková úprava v rozporu s unijním právem. Je na vnitrostátním soudu, aby zajistil plný účinek čl. 325 SFEU, např. tím, že předmětnou úpravu nepoužije. Musí přitom ale zároveň dbát na zajištění dodržování základních práv obviněných osob.

C-83/17 KP (rozsudek šestého senátu ze dne 7. června 2018, GA Szpunar)

Předmětem sporu je návrh na vyplácení výživného, který nezletilá KP požaduje i zpětně. KP nyní žije v Rakousku, zpětný nárok na výživné nicméně uplatňuje za období, kdy měla obvyklý pobyt v Německu, přičemž podle německých předpisů nárok na výživné zpětně uplatňovat nelze. Podstatou položené otázky bylo, zda lze v této situaci uplatnit zásadu nejpriznivějšího právního předpisu dle čl. 4 odst. 2 Haagského protokolu, podle níž by se ve věci použilo rakouské právo, které zpětné vymáhání výživného umožňuje. Soudní dvůr k tomu uvedl, že jen okolnost, že použití práva státu soudu je ve prospěch osoby oprávněné, nemůže sama o sobě postačovat k odůvodnění použití tohoto ustanovení. Aby bylo použití příznivějšího práva vhodné, musí existovat vazba mezi státem, jehož právo má být použito, a rodinnou situací oprávněné, jakož i povinného, jelikož v případě neexistence takové vazby je použití práva státu soudu pro osobu povinnou nepředvídatelné. Soudní dvůr k tomu dodal, že tato vazba může vyplývat např. z místa soudu, který by byl příslušný k rozhodnutí o sporu ve věcech vyživovacích povinností za dotčené období dle nařízení č. 4/2009 o vyživovací povinnosti.

C-20/17 Oberle (rozsudek druhého senátu ze dne 21. června 2018, GA Szpunar)

Dědicové po zůstaviteli francouzské státní příslušnosti, který měl poslední obvyklý pobyt ve Francii, požadovali po německém soudu vydání dědického osvědčení dle nařízení č. 650/2012 o dědictví, přičemž obsah osvědčení byl omezen na pozůstalost nacházející se na území Německa. Podstatou položené otázky bylo, zda pro žádost o vydání dědického osvědčení dle nařízení je třeba rovněž respektovat výlučnou mezinárodní příslušnost soudu místa posledního zůstavitelova pobytu upravenou v čl. 4 nařízení, či lze o osvědčení žádat i u soudů jiného členského státu, pokud podle vnitrostátních předpisů je dána jejich příslušnost. Soudní dvůr rozhodl, že výlučná příslušnost soudu posledního místa pobytu zůstavitele zahrnuje i řízení o vydání dědického osvědčení. Vnitrostátní úprava, podle které by byla zachována příslušnost jiného soudu, než soudu příslušného k projednání dědictví dle nařízení, je podle Soudního dvora v rozporu s unijním právem.

C-512/17 HR (rozsudek pátého senátu ze dne 28. června 2018, GA Wahl)

HR, polská státní příslušnice, je matkou 18 měsíční dcery. S otcem dcery žila ve společné domácnosti od roku 2014, po narození dcery se v průběhu rodičovské dovolené se souhlasem otce dítěte zdržovala střídavě v Bruselu a v Polsku. V srpnu 2016 se HR s otcem dítěte rozešla. HR podala návrh na úpravu poměrů k dítěti k polskému soudu, ten se však prohlásil mezinárodně nepříslušným, neboť obvyklé

bydliště dítěte nebylo podle jeho názoru v Polsku, ale v Belgii. Odvolací soud se proto obrátil na Soudní dvůr s žádostí o upřesnění podmínek pro určení obvyklého bydliště dítěte. Podle Soudního dvora je obvyklé bydliště dítěte v místě, kde se nachází skutečný středobod jeho života, přičemž přísluší vnitrostátnímu soudu, aby posoudil, kde se takový středobod v době podání návrhu týkajícího se rodičovské zodpovědnosti k dítěti nacházel. Za okolnosti rozhodující pro takové posouzení je pak podle Soudního dvora třeba považovat zejména to, kde dítě bydlelo od svého narození až do rozchodu rodičů obvykle společně s nimi a zda i po rozchodu rodičů v tomto místě s jedním z rodičů přetrvává a má zde pravidelné kontakty s druhým rodičem.

C-390/16 Lada (rozsudek druhého senátu ze dne 5. července 2018, GA Bot)

Podstatou sporu bylo, zda rámcové rozhodnutí 2008/675 o zohledňování odsouzení v členských státech při novém trestním řízení ve spojení s článkem 82 SFEU brání tomu, aby při novém trestním řízení proti určité osobě v jednom členském státu bylo zohlednění jejího pravomocného odsouzení v trestním řízení v jiném členském státu za jiné skutky podmíněno konáním předchozího zvláštního uznávacího řízení vedeného soudy prvně uvedeného členského státu. Soudní dvůr rozhodl, že unijní úprava takovému zvláštnímu uznávacímu řízení brání, neboť i když rámcové rozhodnutí umožňuje vydat rozhodnutí za účelem přiznání stejných právních účinků předchozímu odsouzení v jiném členském státě, jakož i upřesnit podmínky zohlednění předchozích odsouzení, může takové zvláštní uznávací řízení zpochybnit zásadu vzájemného uznávání, zejm. pokud dochází k ověření, zda byla při dřívějším odsouzení zohledněna základní práva dotčené osoby, a k překvalifikování trestného činu, jakož i k pozměnění druhu a výměry trestu.

C-268/17 AY (rozsudek pátého senátu ze dne 25. července 2018, GA Szpunar)

Jádrem sporu byla otázka, zda lze na základě čl. 3 odst. 2 či čl. 4 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu odmítnout vykonat evropský zatýkací rozkaz z důvodu, že ve vykonávajícím či jiném členském státě bylo pro daný trestný čin již pravomocně ukončeno trestní stíhání, v rámci kterého měla vyžádaná osoba postavení svědka. Soudní dvůr rozhodl, že obou důvodů pro odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu se lze dovolávat pouze tehdy, pokud bylo předchozí trestní stíhání vedeno vůči dožádané osobě. Nevztahují se tedy na situace, kdy dožádaná osoba měla v předchozím řízení pouze postavení svědka. Zároveň Soudní dvůr rozhodl, že justiční orgán vykonávajícího členského státu je povinen rozhodnout o každém evropském zatýkacím rozkazu, který mu je

doručen, i tehdy, pokud už bylo v tomto členském státě rozhodnuto o dřívějším evropském zatýkacím rozkazu týkajícím se téže osoby a týchž skutků.

C-216/18 PPU *Minister for Justice* (rozsudek velkého senátu ze dne 25. července 2018, GA Tančev)

Případ souvisí s pochybnostmi o dodržování zásad právního státu v Polsku. Předkládající irský soud si totiž nebyl jist, zda může do Polska předat osobu k trestnímu stíhání na základě evropského zatýkacího rozkazu dle rámcového rozhodnutí č. 2002/584, když v souvislosti s reformami polského soudnictví lze mít pochybnosti o tom, zda bude předávané osobě zaručeno právo na spravedlivý proces. Soudní dvůr zkonstatoval, že příslušný justiční orgán musí odmítnout předání osoby do členského státu v případě, kdy dojde na základě svého posouzení k závěru, že by předáním osoby do jiného členského státu došlo v důsledku tamních systémových nebo celoplošných nedostatků k porušení základního práva dotčené osoby na spravedlivý proces. K tomu Soudní dvůr připomněl, že nestačí v tomto ohledu pouze posoudit, zda v členském státě, kam má být dotčená osoba předána, existují systémové nebo celoplošné nedostatky, ale musí skutečně dojít k závěru, že tyto systémové nedostatky mohou mít přímý vliv na rozhodování soudů ve věci vyžádané osoby.

C-220/18 PPU *Generalstaatsanwaltschaft* (rozsudek prvního senátu ze dne 25. července 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Na základě rámcového rozhodnutí č. 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu mělo dojít k předání osoby k výkonu trestu do Maďarska. Německý předkládající soud však měl s ohledem na stav některých věznic v Maďarsku pochybnosti, zda může odsouzeného předat, a požádal Soudní dvůr o upřesnění, jak postupovat v případě ověření, že stíhaná osoba nebude v Maďarsku podrobena nelidskému či nedůstojnému zacházení. Soudní dvůr nejprve konstatoval, že příslušný justiční orgán má povinnost posoudit podmínky uvěznění pouze v těch věznicích, ve kterých je konkrétně předvídáno uvěznění vyžádané osoby (jak trvalé, tak i přechodné), a nikoliv paušálně ve všech. Toto posouzení se pak má týkat pouze skutečných a konkrétních podmínek uvěznění dotčené osoby, které jsou relevantní pro určení kvality zacházení v rámci tohoto zařízení. Soudní dvůr dále dodal, že v případě, kdy členský stát, do něhož má být dotčená osoba k výkonu trestu předána, poskytne záruky, že tato osoba nebude vystavena nelidskému nebo nedůstojnému chování, musí se vykonávající justiční orgán na tyto záruky v rámci zásady vzájemné důvěry spolehnout. A to minimálně v situaci, kdy nic

konkrétně nenasvědčuje tomu, že by podmínky v příslušných vězeňských zařízeních porušovaly zákaz nelidského a nedůstojného zacházení.

C-287/17 Česká pojišťovna (rozsudek devátého senátu ze dne 13. září 2018, GA Wathelet)

Česká pojišťovna se v rámci soudního řízení domáhá zaplacení dlužného pojistného, jakož i paušální náhrady ve výši 1200,- Kč za náklady spojené s vymáháním dle směrnice 2011/7 o opožděných platbách. Předkládající soud měl pochybnosti o tom, zda vedle paušální náhrady dle směrnice může přiznat ještě náhradu nákladů soudního řízení dle vnitrostátních předpisů, či zda tyto náklady nejsou již kryty paušální náhradou dle směrnice. Podle Soudního dvora má věřitel v každém případě opožděné platby nárok na paušální náhradou stanovenou v minimální fixní výši 40 eur (dle české úpravy je to 1200,- Kč). Věřiteli ze směrnice nicméně vyplývá i nárok na přiměřenou náhradu zbylých vynaložených nákladů, které převyšují tuto pevně stanovenou částku. Automatická povaha paušální náhrady 40 eur má podle Soudního dvora věřitele motivovat, aby omezil náklady na vymáhání na tuto částku, ale nevylučuje, že by věřitel mohl získat větší přiměřenou náhradu, která však není automatická.

C-310/18 PPU Milev (rozsudek prvního senátu ze dne 19. září 2018, GA Wathelet)

Podle bulharské úpravy k umístění do vazby postačí, pokud soudce konstatuje, že se „na první pohled“ zdá, že podezřelý trestný čin spáchal. Předkládající soud se položenými otázkami tázal, jakou míru přesvědčení musí mít soudce o tom, že podezřelý trestný čin spáchal, aby bylo jeho umístění do vazby v souladu se směrnicí 2016/343 o presumpci neviny. Soudní dvůr k tomu uvedl, že směrnice v zásadě nebrání tomu, aby bylo přijato opatření o dalším trvání vazby dotčeného, pokud takové rozhodnutí neoznačí podezřelou nebo obviněnou osobu za vinnou. Zároveň rozhodl, že směrnicí nelze vykládat jako úplný a vyčerpávající nástroj, jehož účelem je stanovit veškeré podmínky pro přijetí rozhodnutí o vazbě. Směrnice neupravuje požadovanou míru přesvědčení o pachateli trestného činu ani způsob hodnocení důkazů, na jejichž základě má soud zhodnotit odůvodněnost vazby. Tyto aspekty se proto řídí příslušným vnitrostátním právem.

C-327/18 PPU R O (rozsudek prvního senátu ze dne 19. září 2018, GA Szpunar)

Spojené království vydalo evropský zatýkácí rozkaz na osobu nacházející se v Irsku. Spornou se stala otázka, zda irský soud může odmítnout výkon tohoto rozkazu vzhledem k nejistotě, zda budou zaručena práva předávané osoby, jež jí v této

souvislosti přiznává unijní právo, i po vystoupení Spojeného království z Unie. Soudní dvůr odpověděl záporně s tím, že jednak samotné oznámení členského státu o vystoupení z Unie nemůže být považováno za výjimečnou okolnost odůvodňující odmítnutí nebo odložení výkonu evropského zatýkacího rozkazu, a jednak práva, jichž se předávaná osoba dovolává, jsou zakotvena ve vnitrostátních předpisech tohoto státu a lze je tak uplatnit nezávisle na jeho vystoupení z Unie, ledaže by existovaly závažné a prokazatelné důvody se domnívat, že daná osoba bude těchto práv po vystoupení členského státu zbavena.

C-325/18 C-375/18 PPU C.E. a N.E. (rozsudek prvního senátu ze dne 19. září 2018, GA Kokott)

Předběžné otázky se v zásadě týkaly toho, zda za výjimečných okolností, kdy děti, s nimiž rodiče v návaznosti na rozhodnutí britského soudu o umístění dětí do dočasné péče utekli ze Spojeného království do Irska, byly po nařízení výkonu rozhodnutí britského soudu v Irsku předány ještě též den z Irska zpět do Spojeného království, přičemž toto rozhodnutí o výkonu bylo rodičům doručeno až následně, má mít vnitrostátní soud možnost prodloužit lhůtu pro podání odvolání proti prohlášení vykonatelnosti ve smyslu čl. 33 odst. 5 nařízení č. 2201/2003 Brusel II bis. Soudní dvůr rozhodl, že výkon rozhodnutí zahraničního soudu, kterým bylo nařízeno navrácení dětí a které bylo prohlášeno za vykonatelné v dožádaném členském státě před tím, než bylo toto prohlášení vykonatelnosti doručeno rodičům dětí, je v rozporu s nařízením Brusel II bis a čl. 47 Listiny. Toto porušení práva rodičů však nemá dopad na lhůtu pro podání opravného prostředku, která začíná běžet dnem doručení předmětného rozhodnutí.

C-379/17 *Società Immobiliare Al Bosco* (rozsudek druhého senátu ze dne 4. října 2018, GA Szpunar)

Podstatou položených otázek bylo, zda lze v případě výkonu příkazu k zajišťovacímu zabavení majetku, který byl vydán jiným členským státem, aplikovat lhůty upravené ve vnitrostátních předpisech členského státu, ve kterém bylo požádáno o výkon příkazu. Soudní dvůr v rozsudku připomněl, že je třeba odlišit uznání vykonatelnosti cizího příkazu, které se (s ohledem na datum zahájení dotčeného řízení) řídí nařízením č. 44/2001 Brusel I, a samotný výkon příkazu, který podléhá vnitrostátní procesní úpravě. V projednávané věci se lhůty vztahují k samotnému zajištění, resp. zabavení, tedy přímo k výkonu dotčeného příkazu, a proto lze v daném případě aplikovat úpravu lhůt obsaženou v předpisech vykonávajícího členského státu.

C-478/17 IQ (rozsudek pátého senátu ze dne 4. října 2018, GA Wathelet)

Věc v původním řízení se týkala svěření tří dětí do péče jednoho z manželů po rozvodu manželství. V této souvislosti došlo nejprve k zahájení řízení před rumunským soudem, který svou příslušnost vyvodil z čl. 12 nařízení č. 2201/2003 Brusel II bis, tedy ze skutečnosti, že k rozvodu manželství došlo rovněž před rumunskými soudy. Po zahájení odvolacího řízení nicméně matka dětí zahájila řízení i před soudy Spojeného království, kde s dětmi před i po rozvodu žila a děti zde tedy měly obvyklé bydliště. Britský soud poté požádal rumunský soud o postoupení věci dle čl. 15 nařízení s tím, že je vhodnější, aby věc s ohledem na obvyklé bydliště dětí projednal on. Soudní dvůr rozhodl, že se čl. 15 nařízení v předmětné situaci neuplatní, neboť upravuje výjimečné situace, kdy se jako vhodnější jeví soud v místě, kde naopak dítě obvyklé bydliště nemá. V projednávané věci je však třeba postupovat dle pravidel litispendence obsažených v čl. 19 nařízení.

C-393/18 PPU UD (rozsudek prvního senátu ze dne 17. října 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Britský občan žil se svou s manželkou, bangladéšskou občankou, několik měsíců společně ve Spojeném království. Když byla manželka v pokročilém stádiu těhotenství, odcestovali spolu do Bangladéše. Podle jejího tvrzení ji manžel do Bangladéše vylákal lstí, pak jí odebral veškeré cestovní doklady, zanechal ji v Bangladéši a sám se vrátil do Spojeného království. Jejich společné dítě se v důsledku toho narodilo v Bangladéši, kde žije dodnes, a nebylo tudíž nikdy fyzicky přítomno ve Spojeném království. Přesto se matka dítěte obrátila na britské soudy s návrhem stran péče o dítě a s žádostí o umožnění návratu do Spojeného království. Jádrem předběžné otázky bylo, zda je pro potřeby určení obvyklého bydliště dle nařízení č. 2201/2003 Brusel II bis nezbytná fyzická přítomnost dítěte v členském státě a jaký vliv má na určení obvyklého bydliště nedobrovolnost setrvávání mimo Spojené království ze strany matky dítěte. Soudní dvůr nepřijal flexibilní výklad pojmu obvyklé bydliště dítěte a rozhodl, že pro založení příslušnosti dle čl. 8 nařízení Brusel II bis je fyzická přítomnost dítěte v daném členském státě nezbytnou podmínkou, a to bez ohledu na to, zda se matka s dítětem mimo území EU zdržuje dobrovolně, či nikoliv.

C-234/17 XC a další (rozsudek velkého senátu ze dne 24. října 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

Rakouská vnitrostátní úprava umožňuje na základě mimořádného opravného prostředku obnovu trestního řízení pouze tehdy, pokud došlo k porušení některého

z práv zaručených EÚLP. Osoby dotčené v původním řízení se domáhají toho, aby k obnově řízení došlo i z důvodu porušení práv vyplývajících z Listiny a vnitrostátního zákona, konkrétně z důvodu porušení zásady *ne bis in idem*. Soudní dvůr měl rozhodnout, zda na základě zásad rovnocennosti a efektivity je vnitrostátní soud povinen důvody pro obnovu řízení stanovené vnitrostátním právem rozšířit i o porušení práv vyplývajících z Listiny. Podle Soudního dvora vnitrostátnímu soudu taková povinnost z unijního práva neplyne. Obnova řízení na základě porušení práv vyplývajících z EÚLP je totiž opravný prostředek zavedený do rakouského právního řádu specificky pro účely naplňování rozsudků ESLP. Pro ochranu práv vyplývajících z unijních předpisů byly prostřednictvím Smluv zavedeny autonomní unijní mechanismy, řízení o obnově z důvodu porušení práv obsažených v EÚLP proto nelze považovat za rovnocenné. Zásada efektivity je zaručena právě existencí těchto jiných mechanismů, jimiž se dotčené osoby mohou domáhat práv zaručených unijními předpisy.

C-595/17 *Apple Sales International a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 24. října 2018, GA Wahl)

Předmětem sporu je žaloba na náhradu škody z důvodu nekalosoutěžního jednání a zneužití dominantního postavení podaná proti společnosti Apple. Tato společnost však vznesla námitku nepřislušnosti francouzských soudů, u nichž byla žaloba podána, jelikož ve smlouvě uzavřené mezi ní a žalujícím distributorem bylo obsaženo ujednání o příslušnosti irských soudů ve smyslu čl. 23 nařízení č. 44/2001 Brusel I, přičemž toto ujednání se má vztahovat na spory týkající se dotčeného smluvního vztahu o distribuci a právních vztahů s touto smlouvou souvisejících. Bylo sporné, zda se toto ujednání o příslušnosti vztahuje na spor o náhradu škody za nekalosoutěžní jednání ve smyslu čl. 102 SFEU, tedy zda je třeba nárokovanou náhradu škody považovat za právní vztah související s původní smlouvou, či nikoliv. Soudní dvůr rozhodl, že na rozdíl od případu, kdy je náhrada škody požadována za protisoutěžní jednání dle čl. 101 SFEU (kartel), nelze v případě náhrady škody za porušení čl. 102 SFEU vyloučit možnost aplikace ujednání o příslušnosti. Zneužití postavení se totiž může podle Soudního dvora na rozdíl od kartelu projevit v původním smluvním vztahu, který dominantní podnik s distributorem navázal. Konečný výklad působnosti ujednání o příslušnosti však náleží do pravomoci vnitrostátního soudu.

C-247/17 *Raugevicius* (rozsudek velkého senátu ze dne 13. listopadu 2018, GA Bot)

Pan Raugevicius, litevský občan, byl v Rusku podmíněně odsouzen k trestu odnětí svobody. V důsledku nedodržení stanovených povinností bylo rozhodnuto

o přeměně trestu na nepodmíněný a ruská strana požádala o jeho vydání. Žádost o vydání byla podána u příslušných orgánů ve Finsku, kde se pan Raugevicius dlouhodobě zdržoval. Podstatou položených otázek bylo, zda se požadavky vyplývající z rozsudku Soudního dvora ve věci C-182/15 *Petruhhin* mají aplikovat i v případě, kdy osoba nemá být vydána do třetího státu pro účely trestního stíhání, nýbrž k výkonu trestu. Soudní dvůr rozhodl, že členský stát má povinnost zacházet s občanem EU, který má na jeho území trvalý pobyt, stejným způsobem, jakým v oblasti vydávání zachází se svými vlastními státními příslušníky. Soudní dvůr rovněž uvedl, že v případě, kdy má dojít k vydání příslušníka jiného členského státu do třetí země k výkonu trestu, musí se vydávající stát nejprve ujistit, že vydáním nebude zasaženo do práv dotčené osoby zaručených Listinou.

C-627/17 *ZSE Energia* (rozsudek desátého senátu ze dne 22. listopadu 2018, GA Saugmandsgaard Øe)

ZSE Energia CZ, se sídlem v České republice, a ZSE Energia, se sídlem na Slovensku, společně vymáhaly pohledávku vůči slovenskému dlužníkovi. Následně bylo smluveno, že pohledávku bude vymáhat pouze slovenská ZSE Energia. V návrhu dle nařízení č. 861/2007 o drobných nárocích byla jako žalobkyně uvedena pouze slovenská ZSE Energia a česká společnost pouze jako vedlejší účastnice. Vznikly pochybnosti, zda se v takovém případě stále jedná o přeshraniční spor spadající do působnosti nařízení. Podle Soudního dvora tomu tak není, neboť z nařízení nevyplývá, že by se řízení o drobných nárocích mohli účastnit i vedlejší účastníci. Z toho důvodu nelze předmětný spor považovat za přeshraniční, a působnost nařízení se na něj proto nevztahuje.

C-551/18 PPU *IK* (rozsudek prvního senátu ze dne 6. prosince 2018, GA Sharpston)

Vnitrostátní soud při vydání evropského zatýkacího rozkazu dle rámcového rozhodnutí 2002/584 neuvedl do standardizovaného formuláře mimo hlavního trestu odnětí svobody také uložený doplňkový trest, který se podle belgického práva ukládá povinně v případě některých typů recidiv. Otázkou bylo, zda lze zatýkací rozkaz a následně i doplňkový trest přesto vykonat. Podle Soudního dvora skutečnost, že evropský zatýkací rozkaz neuvádí doplňující trest, nemůže mít žádný vliv na výkon tohoto trestu po předání. Z rámcového rozhodnutí totiž vyplývá požadavek poskytnout justičním orgánům vykonávajícím zatýkací rozkaz pouze minimální informace o délce uloženého trestu odnětí svobody. Tento požadavek byl splněn uvedením informace o hlavním uloženém trestu. Soudní dvůr zdůraznil, že rozhodnutí o vykonání evropského zatýkacího rozkazu nemá odsouhlasit výkon trestu odnětí svobody, nýbrž pouze umožnit předání dotyčné osoby. Odpovědným

za zaručení práv odsouzené osoby zůstává členský stát, jehož justiční orgán vystavil evropský zatýkací rozkaz.

C-514/17 *Sut* (rozsudek prvního senátu ze dne 13. prosince 2018, GA Bot)

M. Sut, který byl v Rumunsku odsouzen k trestu odnětí svobody, žádá belgické orgány, aby mu bylo umožněno vykonat trest v Belgii, neboť je zde usazen se svou manželkou a vykonává samostatně výdělečnou činnost. Domáhá se tedy, aby belgické orgány odmítly výkon evropského zatýkacího rozkazu, a to z důvodu dle čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 o evropském zatýkacím rozkazu (EZR). Podle belgického práva by nicméně připadalo za trestný čin, za který byl M. Sut v Rumunsku odsouzen, v úvahu uložení pouze peněžitého trestu, a nikoliv odnětí svobody. Zároveň belgická úprava nepřipouští v takovém případě přeměnu trestu odnětí svobody na trest peněžitý. Podstatou položené otázky bylo, zda lze i tak výkon EZR odmítnout. Soudní dvůr rozhodl, že rámcové rozhodnutí v čl. 4 bodu 6 jasně uvádí dvě nutné podmínky, na jejichž základě lze výkonu EZR odmítnout. Zaprvé, že vyžádaná osoba má bydliště ve vykonávajícím státě, a zadruhé, že se tento stát zaváže vykonat uložený trest na svém území. Pokud právní řád státu, kde se vyžádaná osoba zdržuje, neumožňuje výkon uloženého trestu, nejsou splněny podmínky pro odmítnutí EZR.

22. Právo institucí a jejich zaměstnanců

Žádný rozsudek.

23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Žádný rozsudek.

24. Principiální a průřezové otázky

5 rozsudků (přímý účinek směrnice, brexit, intra-EU BITs, atd.)

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-284/16 *Achmea* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. března 2018, GA Wathelet)

Spor se týkal otázky slučitelnosti rozhodčích doložek obsažených ve smlouvách o podpoře a ochraně investic uzavřených mezi dvěma členskými státy EU (tzv. intra-EU BITs) s unijním právem. Soudní dvůr rozhodl, že rozhodčí doložka uvedená v intra-EU BIT mezi Slovenskem a Nizozemskem, na jejímž základě mohou investoři z jednoho členského státu zahájit řízení proti druhému členskému státu

před rozhodčím soudem, je s unijním právem neslučitelná. Vzhledem k tomu, že rozhodčí soud může vykládat či dokonce uplatňovat unijní právo (zejm. ustanovení týkající se základních svobod, včetně svobody usazování a volného pohybu kapitálu) a zároveň není součástí soudního systému Unie, ohrožuje předmětná rozhodčí doložka autonomii unijního právního řádu a je v rozporu s čl. 267 a 344 SFEU.

C-122/17 *Smith* (rozsudek velkého senátu ze dne 7. srpna 2018, GA Bot)

V této věci se Soudní dvůr zabýval otázkou horizontálního přímého účinku směrnice. Konkrétně se předkládací soud rozhodující spor mezi jednotlivci potýkal s aplikací vnitrostátní úpravy, která byla v rozporu s ustanovením směrnice 90/232 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, jež mělo potenciální přímý účinek, přičemž zde nebyl možný s tímto ustanovením konformní výklad dané vnitrostátní úpravy. Soudní dvůr v obecné rovině připomněl nepřípustnost dovolávání se jakékoli neprovedené směrnice vůči jednotlivci. Vnitrostátní soud rozhodující spor mezi jednotlivci není v takovém případě povinen na základě samotného unijního práva nepoužít neslučitelná ustanovení vnitrostátního práva, jakož i smluvní ustanovení uzavřená v souladu s nimi (výjimku by snad mohl představovat rozpor s určitou obecnou zásadou unijního práva). Osoba poškozená touto neslučitelností by se však mohla domáhat náhrady újmy od členského státu.

C-524/15 *Menci* (rozsudek velkého senátu ze dne 20. března 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Jádrem sporu byla otázka, zda čl. 50 Listiny brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž může být trestní stíhání za nezaplacení splatné DPH zahájeno s osobou, které již v minulosti byla uložena konečná správní sankce za stejný skutek. Soudní dvůr s odkazem na svou předchozí judikaturu rozhodl, že kumulace sankcí trestněprávní povahy za tentýž skutek představuje porušení čl. 50 Listiny, přičemž pro posouzení totožnosti skutku není relevantní jeho právní kvalifikace. Soudní dvůr nicméně konstatoval, že ochrana garantovaná čl. 50 Listiny není absolutní a může být omezena. Z tohoto důvodu bude v souladu s čl. 50 Listiny taková právní úprava, která umožněním dvojího trestání sleduje cíl obecného zájmu (např. boj proti protiprávním jednáním v oblasti DPH), obsahuje pravidla pro koordinaci dodatečného zatížení plynoucího ze souběhu řízení a zároveň stanoví pravidla, která umožňují zajistit, aby přísnost všech uložených sankcí byla omezena na to, co je zcela nezbytné ve vztahu k závažnosti dotyčného protiprávního jednání.

C-537/16 *Garlsson Real Estate a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 20. března 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Předmětem sporu byla otázka kumulace správních a trestních sankcí za zakázanou manipulaci s trhem. Soudní dvůr nejprve s odkazem na svou předchozí judikaturu konstatoval, že kumulace dvou sankcí trestní povahy představuje omezení zásady *ne bis in idem* zakotvené v čl. 50 Listiny. Dále však doplnil, že takové omezení může být ospravedlnitelné za podmínky, že sleduje důležité cíle obecného zájmu, jakým je např. ochrana integrity finančních trhů, a je přiměřené. Kumulaci sankcí lze za přiměřenou považovat pouze tehdy, pokud přísnost všech uložených sankcí bude omezena na to, co je nezbytně nutné vzhledem k závažnosti předmětného protiprávního jednání, a to např. prostřednictvím pravidel zajišťujících koordinaci trestajících orgánů. Vzhledem k tomu, že v dotčeném případě tato koordinace nebyla zcela zajištěna, Soudní dvůr rozhodl, že zásada *ne bis in idem* sporné vnitrostátní právní úpravě brání.

C-596/16 a C-597/16 *Di Puma a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 20. března 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Jádrem sporu byla otázka, zda musí být čl. 14 odst. 1 směrnice 2003/6 o manipulaci s trhem ve světle článku 50 Listiny vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle které řízení o peněžitě správní sankci nemůže pokračovat po vydání konečného osvobozujícího trestního rozsudku, kterým bylo konstatováno, že se dotčené skutky neprokázaly. Soudní dvůr poukázal na důležitost zásad *ne bis in idem* a *res iudicata* v unijním právním řádu a konstatoval, že směrnice členské státy nenutí k tomu, aby tyto zásady porušovaly. Překážka věci rozsouzené, kterou vnitrostátní ustanovení spojuje se skutkovými zjištěními trestního rozsudku, nebrání tomu, aby porušení předpisů o obchodování zasvěcených osob mohlo být sankcionováno účinným způsobem. Z těchto důvodů Soudní dvůr konstatoval, že směrnice dotčené vnitrostátní právní úpravě nebrání.

C-167/17 *Klohn* (rozsudek prvního senátu ze dne 17. října 2018, GA Bobek)

Navrhovatel se v původním řízení bránil proti výměře nákladů přezkumného řízení s tím, že podle směrnice 2003/35 o účasti veřejnosti na programech týkajících se životního prostředí nesmí být řízení pro dotčenou veřejnost „nepřiměřeně nákladné“. Vznikly však pochybnosti, zda je na místě požadovat po soudu nebo konkrétním úředníkovi, aby dle směrnice zabezpečili, že řízení nebude „nepřiměřeně nákladné“, pokud předmětné řízení bylo zahájeno a napadené rozhodnutí přijato ještě před uplynutím lhůty k provedení směrnice. Veškeré náklady řízení, jejichž náhrada byla přiznána, však vznikly až po uplynutí prováděcí

lhůty. Směrnice navíc nebyla v dotčeném členském státě provedena včas. Soudní dvůr připomenul svou ustálenou judikaturu, podle níž se pravidlo obsažené ve směrnici musí od okamžiku uplynutí lhůty k provedení vztahovat na budoucí účinky situací, které vznikly za platnosti předchozí normy, pokud sama směrnice nestanoví jinak. V této věci však směrnice žádné odchýlné pravidlo neobsahuje. Vnitrostátní soudy jsou proto povinny při rozhodování o uložení nákladů v řízeních, která probíhala k datu uplynutí lhůty k provedení této směrnice, vykládat vnitrostátní právo tak, aby v co nejvyšší možné míře dospěly k řešení, které je v souladu s účelem sledovaným pravidlem, podle něhož nesmí být soudní řízení nepřiměřeně nákladné, aniž by bylo rozlišováno, zda náklady vznikly před uplynutím lhůty k provedení směrnice či poté.

C-621/18 *Wightman a další* (rozsudek pléna ze dne 10. prosince 2018, GA Campos Sánchez-Bordona)

Soudní dvůr se ve zrychleném řízení vyjádřil k předběžné otázce skotského soudu týkající se možnosti zpětvzetí oznámení členského státu o záměru vystoupit z EU podle čl. 50 SEU. Předmětem sporu bylo, zda unijní právo takové jednostranné zpětvzetí dovoluje, a pokud ano, za jakých podmínek a s jakými účinky. Soudní dvůr rozhodl, že členský stát může oznámení jednostranně vzít zpět až do okamžiku vstupu v platnost dohody o vystoupení uzavřené mezi dotčeným členským státem a Unií, či v případě neexistence dohody až do uplynutí dvouletého (případně prodlouženého) období ve smyslu čl. 50 odst. 3 SEU. Členský stát musí své jednoznačné a bezpodmínečné rozhodnutí o zpětvzetí oznámení, přijaté v souladu s vnitrostátními ústavními požadavky, písemně oznámit Evropské radě. Účelem zpětvzetí je potvrzení členství v EU za nezměněných podmínek a současně ukončení výstupového procesu.

ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA

Řízení o porušení unijního práva (infringement procedure) představuje zvláštní mechanismus, jehož cílem je „určit, že jednání členského státu je v rozporu s právem Unie, a přimět tento členský stát, aby v tomto jednání ustal“.⁶ Toto řízení může vést proti členskému státu Evropská komise (čl. 258 SFEU), popřípadě jiný členský stát (čl. 259 SFEU). Řízení vedená členským státem proti jinému členskému státu jsou nicméně z přirozených důvodů velmi vzácná.⁷ V naprosté většině případů vede řízení pro porušení unijního práva Evropská komise, která tím plní svoji úlohu strážkyně Smluv (guardian of the Treaties).⁸

Před zahájením řízení o porušení unijního práva

Do konce roku 2016 bylo ustálenou praxí, že v případě podezření na porušování práva Unie některým z členských států nezahajovala Komise okamžitě řízení o porušení povinnosti. Než se tak stalo, byla věc zásadně předmětem řízení EU Pilot. Teprve nebyla-li věc napravena či vysvětlena v rámci tohoto řízení, přistoupila Komise k zahájení řízení podle čl. 258 SFEU. Na konci roku 2016 nicméně Komise připravila a v lednu 2017 vydala sdělení „Právo EU: lepší výsledky díky lepšímu uplatňování“ (dále jen „sdělení Komise o uplatňování práva EU“).⁹ V souladu s ním Komise nyní standardně zahajuje řízení o porušení unijního práva bez využití řízení EU Pilot, pokud v daném případě není uplatnění tohoto mechanismu výslovně považováno za užitečné.

Komise se k tomuto kroku rozhodla, přestože stávající praxe vedla k poklesu zahajovaných řízení pro porušení povinnosti. Tento pokles byl zčásti trvalý (řada kauz byla uspokojivě vyřešena v rámci řízení EU Pilot, řízení pro porušení povinnosti nebylo vůbec zahájeno), zčásti pouze dočasný (případy byly nejprve předmětem řízení EU Pilot, případná řízení o porušení unijního práva byla proto zahajována s určitým zpožděním).

Nutno dodat, že řízení ve věci opožděné transpozice či notifikace směrnic jsou vždy zahajována automaticky po marném uplynutí lhůty pro transpozici (tyto případy nejsou předmětem řízení EU Pilot, neboť o obsahu povinnosti členského státu v zásadě není sporu).

⁶ Rozsudek *Švédsko a další v. API a Komise*, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 119.

⁷ Srov. např. věc *Maďarsko v. Slovensko*, C-364/10, EU:C:2012:630, v jejímž rámci maďarská vláda iniciovala řízení podle čl. 259 SFEU poté, co slovenské úřady zabránily prezidentu Maďarska, aby dne 21. srpna 2009 navštívil slovenské město Komárno a zúčastnil se tam slavnostního odhalení sochy svatého Štěpána. Rozsudkem ze dne 16. října 2012 Soudní dvůr žalobu maďarské vlády zamítl.

⁸ Srov. čl. 17 odst. 1 SEU, podle něhož Evropská komise „dohlíží na uplatňování práva Unie“.

⁹ Viz [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52017XC0119(01)).

Co je EU Pilot

Jedná se o flexibilní a relativně neformální řízení, resp. mechanismus spolupráce, sloužící k objasnění, popř. řešení situací, u nichž Komise shledává možné porušení unijního práva ze strany členského státu. Jeho předmětem může být velmi široké spektrum problémů (výtka ohledně chybné aplikace unijního práva ze strany členského státu, včasné nedodání konkrétní zprávy, nesprávně provedená transpozice apod.). Mechanismus EU Pilot funguje od dubna 2008, v současné době (od roku 2017) však u něj dochází k postupnému útlumu v důsledku změny přístupu Komise.

Postup řízení

Řízení zahajuje Komise buď z vlastní iniciativy, nebo na základě obdržené stížnosti. Komise komunikuje s kontaktními místy jednotlivých členských států prostřednictvím speciální internetové databáze. Řízení je zahájeno tím, že Komise prostřednictvím této databáze zašle členskému státu (jeho kontaktnímu místu) žádost o vyjádření k určitému problému, v němž spatřuje možné porušení unijního práva.

Po obdržení žádosti kontaktní místo, v případě České republiky konkrétně VLZ, obratem osloví resort, do jehož gesce dotčená problematika spadá. V úzké spolupráci s tímto resortem je pak vypracováno vyjádření. Standardní lhůta pro vyjádření členského státu je 10 týdnů. Ve vyjádření VLZ sdělí Komisi v závislosti na povaze případu navrhovaný způsob řešení. Například oznámí přijetí nápravných kroků nebo předloží Komisi argumenty podložené stanovisko, proč k porušení práva EU nedošlo, případně poskytne další relevantní informace.

Komise následně vyjádření vyhodnotí a odpověď buď akceptuje, čímž řízení v zásadě končí, nebo ji odmítne a v takovém případě obvykle následují další kroky (což zpravidla znamená zahájení řízení pro porušení unijního práva).

Pokud Komise v odpovědi nenalezne dostatek informací potřebných k rozhodnutí, požádá o jejich doplnění (případně i opakovaně).

Vývoj v roce 2018

V průběhu roku 2018 byly proti České republice zahájeny celkem 2 nové případy EU Pilot (v gesce MPO, resp. MŽP). Došlo tedy k dalšímu poklesu zahájených řízení oproti roku 2017, kdy byla zahájena 4 řízení. Uvedený vývoj zcela odpovídá novému přístupu Komise v oblasti uplatňování a vymáhání unijního práva (před změnou přístupu Komise bylo v roce 2016 zahájeno 20 řízení).

Oproti tomu ovšem značně stoupl počet „neformálních dotazů“, kdy se Komise telefonicky, emailem nebo prostřednictvím tzv. politického dopisu (zasílaného některým z komisařů na příslušného ministra) dotazuje na konkrétní otázky buď v rámci otevřených případů, aniž by došlo k formálnímu posunu v řízení, nebo dokonce zcela mimo rámec jakéhokoliv běžícího řízení.

Průběh řízení o porušení unijního práva

Řízení podle čl. 258 SFEU

Komise zahajuje řízení z vlastní iniciativy nebo na základě stížnosti.¹⁰

Řízení je zahajováno buď na základě zjištění, že členský stát ke dni uplynutí lhůty pro transpozici neoznámil Komisi vnitrostátní předpisy představující úplnou transpozici dotčené směrnice (non-communication infringements; v češtině se používá pracovní označení nenotifikační řízení), nebo na základě názoru Komise, že vnitrostátní předpisy nejsou v souladu s předpisy EU (non-conformity infringements), nebo jsou aplikovány v rozporu s předpisy EU (bad application infringements; pro poslední dva druhy řízení se používá pracovní název věcná řízení).

Řízení je zahajováno zasláním tzv. formálního upozornění, resp. výzvy (*letter of formal notice*). Členskému státu je dána příležitost vyjádřit se k výtkám uvedeným ve formálním upozornění, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců. Nepovažuje-li Komise odpověď členského státu za uspokojivou, následuje druhá fáze: Komise vydá odůvodněné stanovisko (*reasoned opinion*), které obsahuje podrobnou právní argumentaci vůči dosud přetrvávajícím výtkám a je podkladem pro případnou žalobu. Členský stát má zpravidla opět lhůtu 2 měsíců na odpověď.¹¹

Po marném uplynutí posledně uvedené lhůty může Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru. Následuje standardní řízení před Soudním dvorem (žaloba,

¹⁰ Stížnost může podat každý, nicméně musí být podaná na standardním formuláři – viz blíže https://ec.europa.eu/info/about-european-commission/contact/problems-and-complaints/complaints-about-breaches-eu-law/how-make-complaint-eu-level_cs. Dle ustálené judikatury Soudního dvora navíc platí, že „Komise není povinna zahájit řízení o nesplnění povinnosti, má v tomto ohledu diskreční pravomoc, která vylučuje právo jednotlivců vyžadovat od orgánu, aby zaujal stanovisko v určitém smyslu stejně jako právo podat žalobu na neplatnost proti jeho odmítnutí konat“ (rozsudek *Bavarian Lager v. Komise*, T-194/04, EU:T:2007:334, body 54 a 55 a citovaná judikatura; rozsudek *Komninou a další v. Komise*, C-167/06 P, EU:C:2007:633, bod 64).

¹¹ Okamžik uplynutí této lhůty je rozhodující pro případné řízení před Soudním dvorem. Dle ustálené judikatury „se existence nesplnění povinnosti musí posuzovat vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, a (...) změny, ke kterým došlo následně, nemohou být Soudním dvorem brány v úvahu“ (rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-481/09, EU:C:2010:572, bod 9).

žalobní odpověď, případně replika a duplika, stejně jako vyjádření vedlejších účastníků a vyjádření hlavních účastníků řízení k vyjádřením vedlejších účastníků, ústní jednání, stanovisko generálního advokáta a rozsudek). Pokud se Soudní dvůr se žalobou Komise (alespoň zčásti) ztotožní, vydá rozsudek, kterým konstatuje porušení povinnosti ze strany členského státu (např. „Česká republika tím, že vestanovené lhůtě nepřijala právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z této směrnice.“¹²).

Rozsudkem Soudního dvora nemůže být v této fázi uložena dotčenému členskému státu finanční sankce, s jedinou výjimkou zavedenou Lisabonskou smlouvou: podle čl. 260 odst. 3 SFEU může Komise navrhnout uložení paušální částky nebo penále (tedy dvou složek možné finanční sankce) již prvním rozsudkem v řízení vedeném z důvodu, že dotyčný stát *nesplnil povinnost sdělit opatření provádějící směrnici přijatou legislativním postupem* (týká se tedy jen nenotifikačních řízení, a to výhradně těch, jejichž předmětem je opožděná transpozice směrnic přijatých Evropským parlamentem a Radou, popř. jen Radou přímo na základě Smluv, tj. netýká se směrnic v přenesené pravomoci a prováděcích směrnic¹³). Z hlediska sankcí však Komise do konce roku 2016 navrhovala v těchto řízeních dle čl. 260 odst. 3 SFEU Soudnímu dvoru jen penále (tj. opakující se peněžní pokutu od vydání odsuzujícího rozsudku až do ukončení porušování unijního práva), navíc standardně Komise brala žalobu zpět, pokud k dokončení transpozice došlo v průběhu soudního řízení.

Ve svém posledním sdělení o uplatňování práva EU nicméně Komise oznámila, že bude přísnější při volbě sankcí v rámci možností, které jí poskytuje čl. 260 odst. 3 SFEU. Komise tak nově navrhuje i paušální částku (tj. jednorázovou sumu, v jejímž výpočtu lze zohlednit i zpětně dobu porušování unijního práva před vynesáním rozsudku). Rozhodným okamžikem z hlediska řízení je přitom den, kdy uplyne lhůta pro odpověď členského státu na odůvodněné stanovisko. Komise tedy navrhne v rámci žaloby kromě penále též paušální částku, přičemž žalobu nevezme zpět, ani pokud členský stát transpozici dokončí před vynesáním rozsudku.

Důvodem tohoto postupu je dle vyjádření Komise údajně skutečnost, že členské státy nedodržují transpoziční lhůty. Komise se domnívá, že tímto přísnějším uplatňováním sankcí by měla ustát stávající praxe, kdy členské státy mohly z řízení dle čl. 260 odst. 3 SFEU zpravidla vyváznout bez finančního postihu,

¹² Rozsudek Komise v. Česká republika, C-481/09, cit. výše.

¹³ Srov. čl. 290 a 291 SFEU.

pokud oznámily transpoziční opatření do vynesení rozsudku Soudního dvora.

S tím souvisí, že v případech porušení povinnosti oznámit ve stanovené lhůtě transpoziční opatření směrnic přijatých řádným legislativním postupem hodlá Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru do 12 měsíců od zahájení řízení, pokud transpoziční předpisy nebudou do té doby přijaty.

V souladu s postojem avizovaným ve svém sdělení o uplatňování práva EU Komise zintenzivnila svou činnost a oproti roku 2017, v němž bylo podáno 7 žalob na základě čl. 260 odst. 3 SFEU, podala v roce 2018 celkem 21 žalob na základě uvedeného ustanovení, z nichž ani jedna však nemířila proti České republice. Případný rozsudek Soudního dvora v dané věci je s napětím vyhlížen, neboť by mohl vyjasnit otázku pravomoci Komise podat žalobu v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU i tam, kde členský stát sice notifikoval plnou transpozici, avšak Komise je přesvědčena, že transpozice dotčené směrnice je ve skutečnosti neúplná; taková situace je totiž na pomezí sporu o úplnost a správnost transpozice.¹⁴

Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU

Je-li v řízení podle čl. 258 SFEU vydán odsuzující rozsudek, dotčený členský stát je v souladu s čl. 260 odst. 1 SFEU „*povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora*“. Na splnění této povinnosti se Komise ptá zpravidla ve velmi krátké době od vydání rozsudku Soudního dvora (např. ve věci *Komise v. Česká republika*, C-343/08, EU:C:2010:14 [zaměstnanecké penzijní fondy] si Komise vyžádala tyto informace již po šesti týdnech od vydání rozsudku).

Není-li odpověď členského státu uspokojivá, může Komise zahájit řízení dle čl. 260 odst. 2 SFEU, jehož účelem je „*přimět členský stát, který je v prodlení, aby vyhověl rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o nesplnění povinnosti*“¹⁵. Řízení je zahajováno zasláním formálního upozornění (výzvy). Dotčenému členskému státu je dána příležitost vyjádřit se k formálnímu upozornění, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců. Není-li odpověď uspokojivá, může Komise podat žalobu k Soudnímu dvoru (od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se již odůvodněné stanovisko nevydává

¹⁴ Sama Komise v minulosti připustila, že „spor o tom, zda jsou oznámená prováděcí opatření nebo právní předpisy existující ve vnitrostátním právním řádu dostatečné, povede k zahájení běžného řízení o správném provedení směrnice podle článku 258 SFEU“ (Sdělení Komise – Provádění čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, Úř. věst. C 12, 15.1.2011, s. 1-5, bod 19), tj. nikoli řízení v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU. I v praxi České republiky se však vyskytly případy, kdy byla sice oznámena plná transpozice, Komise však trvala na použitelnosti čl. 260 odst. 3 SFEU s poukazem např. na (údajnou) absenci transpozice toho či onoho ustanovení směrnice.

¹⁵ Rozsudek *Švédsko a další v. API a Komise*, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 119.

a řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU je tedy, oproti řízení podle čl. 258 SFEU, o tento krok kratší).

V žalobě k Soudnímu dvoru navrhne Komise paušální částku (jednorázová sankce za nesplnění povinnosti od vydání prvního rozsudku do okamžiku zajištění nápravy či vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU) a/nebo penále (opakující se sankce za nesplnění povinnosti od vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU do okamžiku zajištění nápravy).

Stejně jako v případě výše uvedených nenotifikačních řízení dle čl. 260 odst. 3 SFEU navrhovala Komise původně pouze penále. Po prvním rozsudku Soudního dvora, kterým došlo k uložení obou sankcí (penále a paušální částky) současně¹⁶, však Komise tuto praxi změnila a přijala sdělení „Použití článku 228 Smlouvy o ES“¹⁷. Od té doby Komise systematicky navrhuje uložení penále i paušální částky.

V roce 2018 bylo vydáno 5 rozsudků v řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU. Nejvyšší sankci uložil Soudní dvůr Itálii za nevybudování systémů čištění městských odpadních vod v 74 aglomeracích¹⁸ (pololetní penále ve výši 30.112.500,- EUR a paušální částku 25.000.000,- EUR) a nejnižší Slovensku za provozování skládky bez plánu úprav a bez konečného rozhodnutí¹⁹ (denní penále ve výši 5.000,- EUR a paušální částku 1.000.000,- EUR). V porovnání s tím byl v roce 2017 vydán pouze 1 rozsudek v rámci řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU ukládající členskému státu povinnost uhradit jak paušální částku, tak penále.²⁰

Budoucí výhled

Dle výše uvedeného sdělení Komise o uplatňování práva EU jsou přednostně prošetřovány případy, kdy členské státy neoznámily prováděcí opatření (*non-communication infringements*), nebo kdy těmito opatřeními dle názoru Komise provedly směrnice ve vnitrostátním právu nesprávně (*non-conformity infringements*). Dále by se Komise měla zaměřovat na případy podle čl. 260 odst. 2 SFEU, kdy členské státy nerespektují rozsudek Soudního dvora, nebo kdy vážně poškodily finanční zájmy EU nebo narušily výlučné pravomoci EU podle čl. 2 odst. 1 SFEU ve spojení s článkem 3 SFEU. Velkou důležitost hodlá Komise přikládat případům nesplnění povinnosti, které odhalují systémové nedostatky narušující fungování

¹⁶ Rozsudek *Komise v. Francie*, C-304/02, EU:C:2005:444. Francii bylo uloženo zaplatit penále ve výši 57 761 250,- EUR za každé šestiměsíční období dalšího neplnění prvního rozsudku a paušální částku ve výši 20 000 000,- EUR.

¹⁷ SEK(2005) 1658.

¹⁸ *Komise v. Itálie*, C-251/17, EU:C:2018:358.

¹⁹ *Komise v. Slovensko*, C-626/16, EU:C:2018:525.

²⁰ *Komise v. Španělsko*, C-388/16, EU:C:2017:548.

institucionálního rámce EU.²¹

Úloha vládního zmocněnce v řízení o porušení unijního práva

VLZ „zastupuje a hájí zájmy České republiky v řízeních před Soudním dvorem EU a v řízeních o porušení unijního práva ve fázi řízení s Evropskou komisí, včetně kroků jim předcházejících“. Je tedy nejen zástupcem České republiky před samotným Soudním dvorem EU, ale je i „prostředníkem mezi Evropskou komisí a orgány České republiky a (...) zástupcem České republiky v řízeních o porušení [unijního práva]“ a je rovněž kontaktním místem pro EU Pilot.²²

V řízení o porušení unijního práva tak VLZ přijímá formální upozornění (výzvy) a odůvodněná stanoviska Komise a spolupracuje s jednotlivými rezorty, do jejichž gesce spadá předmět řízení (zejména dotčené právní předpisy), za účelem určení přístupu k řízení (odmítnutí tvrzení Komise, nebo naopak informování Komise o opatřeních k nápravě) a za účelem přípravy odpovědi.

Následně, v případě, že je v řízení o porušení unijního práva podána žaloba k Soudnímu dvoru, činí VLZ, opět ve spolupráci s příslušnými rezorty, i všechny úkony v řízení před Soudním dvorem (v reakci na žalobu vypracovává žalobní odpověď, v reakci na repliku vypracovává dupliku, zastupuje vládu ČR na případném ústním jednání).

V případě potřeby je VLZ oprávněn vyžadovat potřebnou součinnost i dalších dotčených subjektů (zákon č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a jinými mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

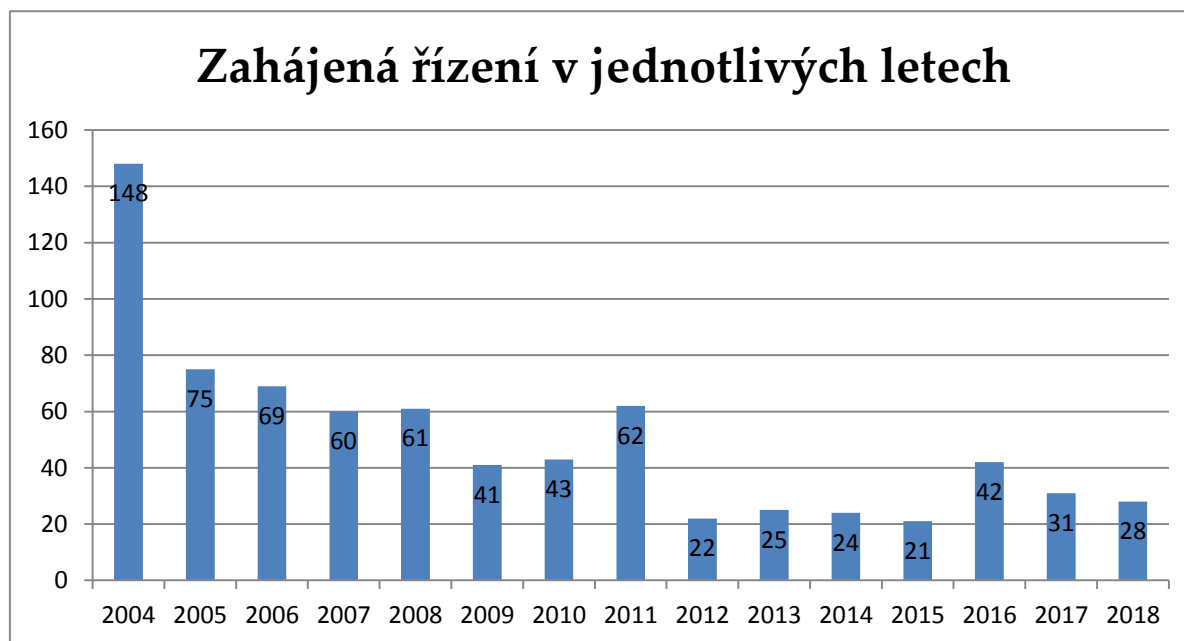
²¹ Sdělení Komise, str. 8.

²² Viz čl. 3 Statutu VLZ.

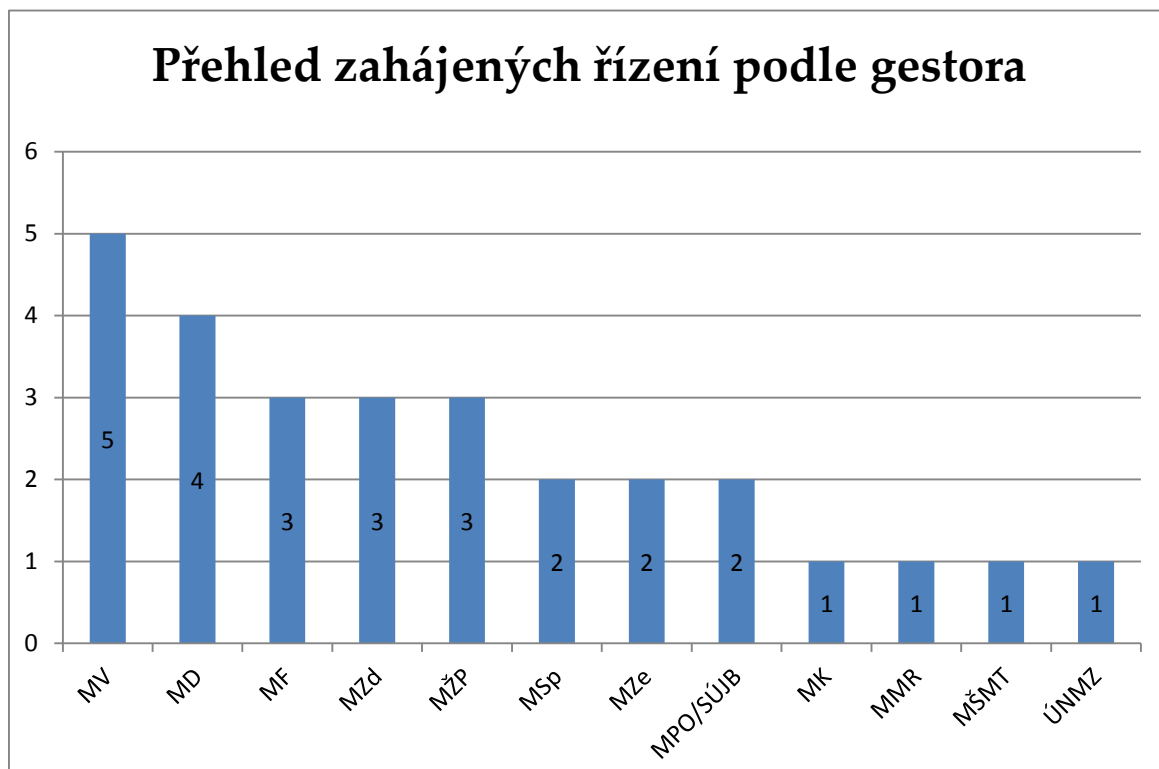
Řízení o porušení unijního práva vedená proti ČR

Celkový přehled

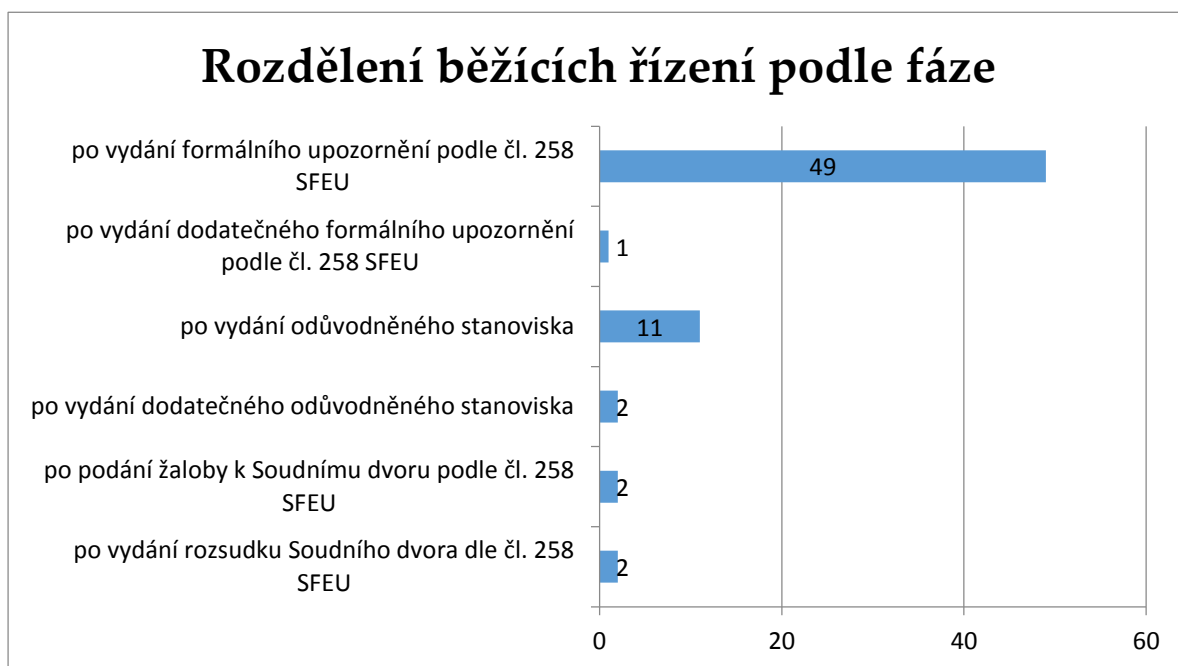
Do 31. prosince 2018 bylo proti ČR zahájeno (od přistoupení k Evropské unii dne 1. května 2004) celkem 752 řízení o porušení unijního práva.

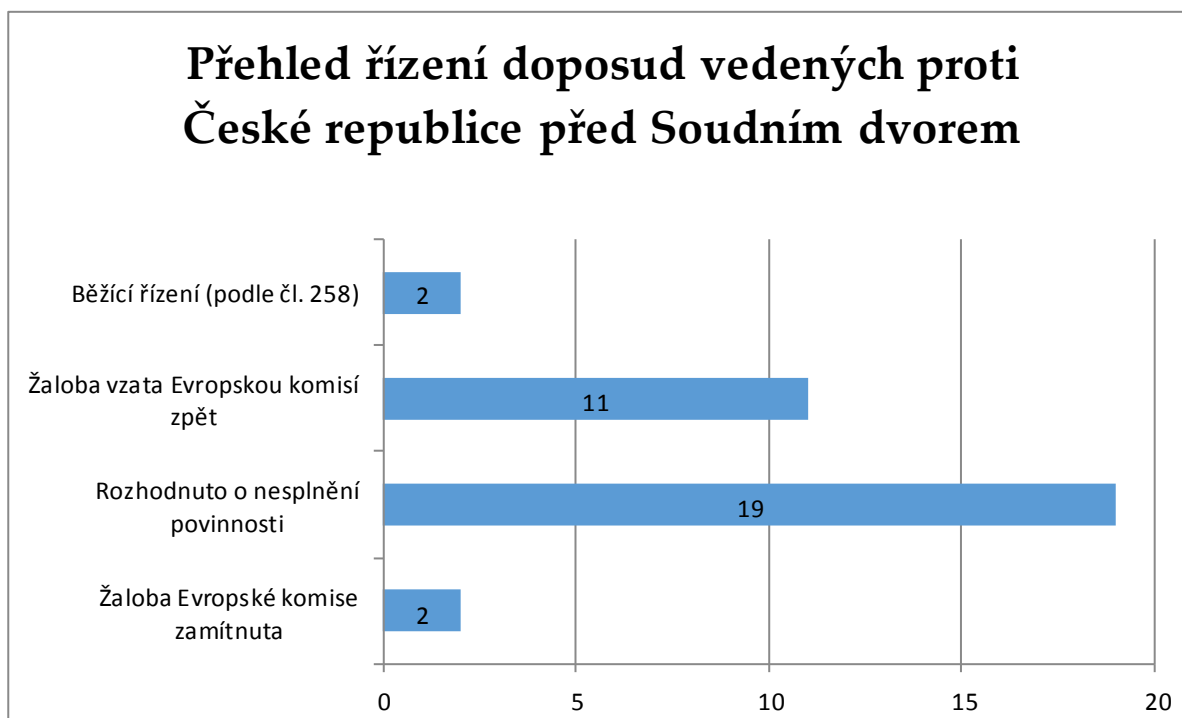
Rozdělení řízení zahájených v roce 2018 podle gestora je přitom následující:

Ze všech dosud zahájených řízení probíhá k 31. prosinci 2018 celkem 67 řízení o porušení unijního práva, která se k tomuto dni nacházela v následujících fázích:

Jen 34 z celkového počtu řízení o porušení unijního práva zahájených ode dne přistoupení České republiky k EU vyústilo do 31. prosince 2018 v podání žaloby k Soudnímu dvoru podle čl. 258 SFEU,²³ resp. v jednom případě následně v podání žaloby dle čl. 260 odst. 2 SFEU.²⁴ Předmětem většiny těchto soudních žalob (18) byla absence transpozice směrnice. Ve zbývajících případech bylo ČR vytýkáno porušení unijního práva spočívající v nesprávné (či neúplné) transpozici směrnice či v nesprávné aplikaci unijního práva.

Tabulka pro přehlednost uvádí i řízení, kde Komise vzala žalobu zpět. Jde o situace, kdy dotčený členský stát v průběhu řízení před Soudním dvorem napraví vytýkané porušení práva EU. Řízení je na základě toho ukončeno bez vydání rozsudku ve věci. S ohledem na novou praxi Komise při uplatňování čl. 260 odst. 3 SFEU, v jejímž rámci Komise už nebude brát zpět žaloby v rámci nenotifikačních řízení, bude v budoucnu docházet ke zpětvzetí žalob pouze po nápravě vytýkaného porušení práva EU u věcných řízení.

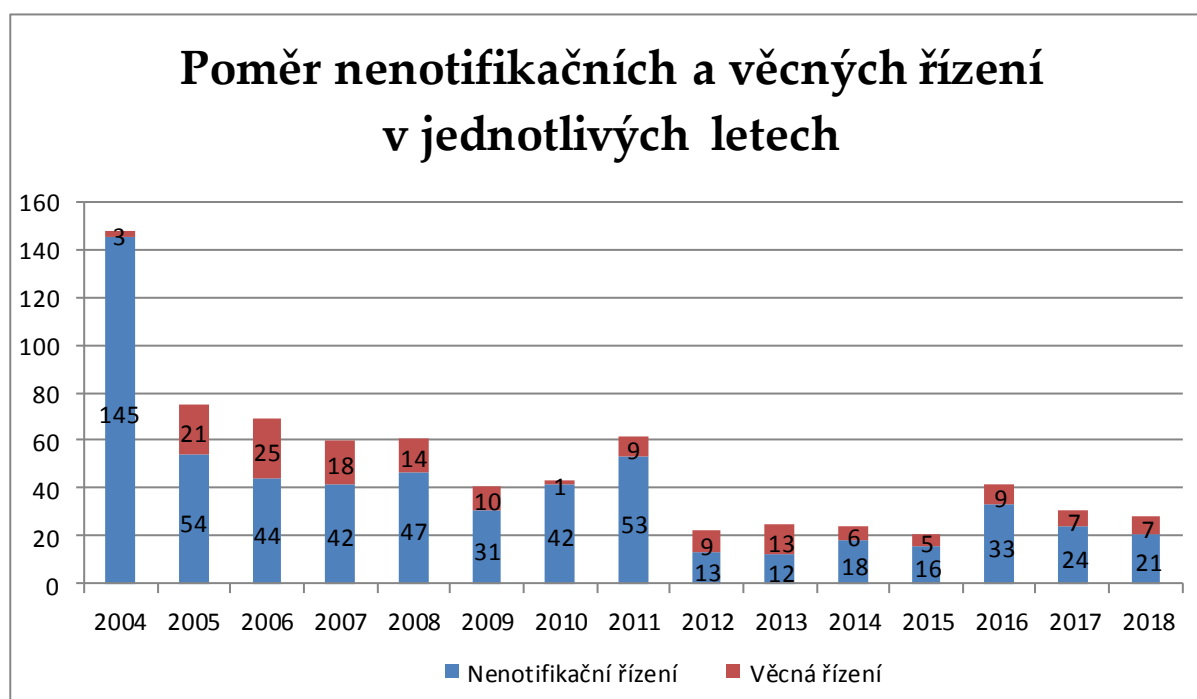
²³ V roce 2018 přitom nebylo vůči České republice zahájeno žádné řízení.

²⁴ Do této „druhé“ fáze řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU se dostalo řízení *Komise v. Česká republika*, C-241/11, EU:C:2013:423 [instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění].

Nutno dodat, že Soudní dvůr rozhodne o nesplnění povinnosti členským státem i v případě, že žalobě Komise vyhoví jen zčásti, resp. shledá za odůvodněné jen některé žalobní důvody uplatněné Komisí.²⁵

Nenotifikační v. věcná řízení

Pokud jde o celkový poměr typů řízení – nenotifikačních vůči věcným – lze konstatovat, že do 31. prosince 2018 bylo vůči České republice zahájeno 595 nenotifikačních řízení a 157 věcných řízení. Jak vyplývá z přiloženého grafu, novou praxí Komise při uplatňování čl. 260 odst. 3 SFEU nedošlo k výraznějšímu navýšení počtu nenotifikačních řízení v porovnání s předchozími lety.

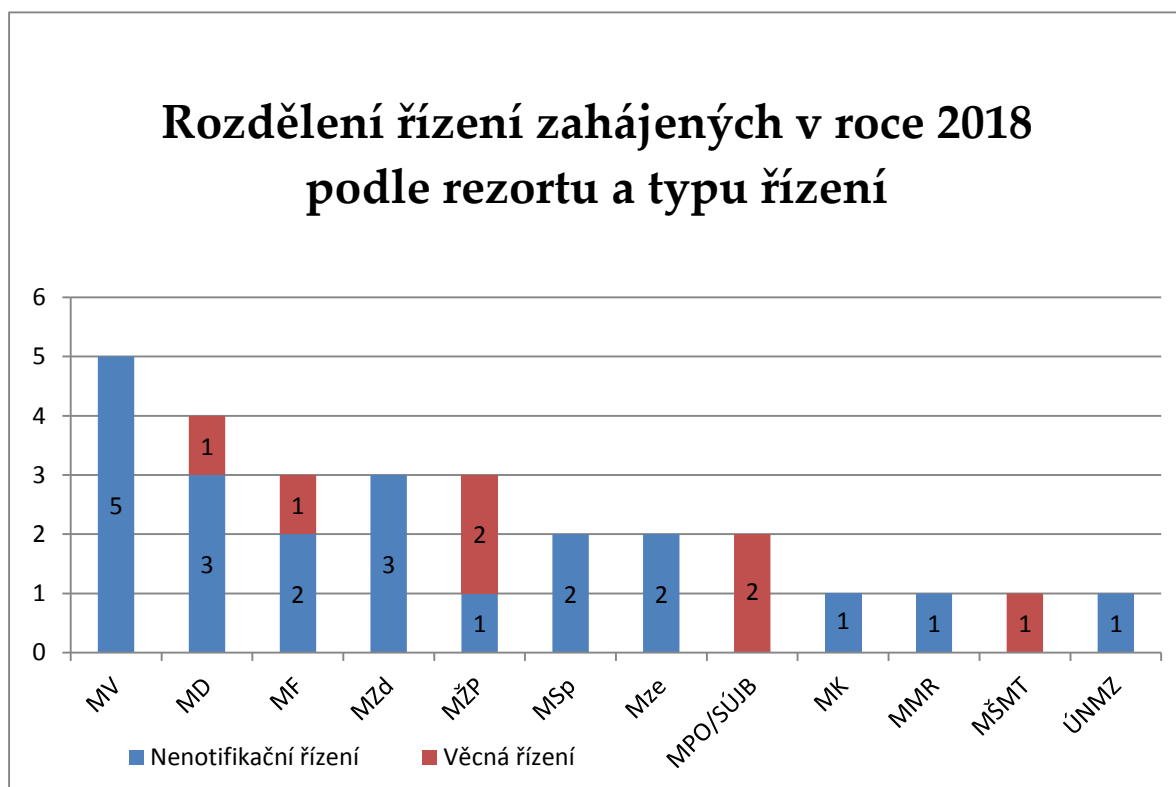
Vývoj v roce 2018 – nově zahájená řízení

V průběhu roku 2018 zahájila Komise proti České republice 28 nových řízení o porušení unijního práva, z toho 21 nenotifikačních a 7 věcných. Oproti tomu Komise nevydala žádné doplňující formální upozornění či doplňující odůvodněné stanovisko. Tato dodatečná či opakovaná rozhodnutí vydává Komise zpravidla tehdy, pokud chce rozšířit rozsah řízení o nové prvky, např. pokud v mezidobí došlo

²⁵ Viz rozsudek *Komise v. Česká republika*, C-545/10, EU:C:2013:509, v němž Soudní dvůr vyhověl čtyřem ze šesti žalobních důvodů.

ke změně skutkových okolností nebo k vývoji v judikatuře Soudního dvora. V takovém případě je zapotřebí zpřesnit rozsah výtek vůči členskému státu, aby mu byla dána možnost se hájit.

Z 21 zahájených nenotifikačních řízení se jich 13 týkalo směrnic přijatých řádným legislativním postupem, tedy směrnic, které spadají do působnosti čl. 260 odst. 3 SFEU. Z těchto 13 řízení byla v průběhu roku 2018 zastavena 4 řízení.

Přehled nenotifikačních řízení zahájených v roce 2018

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Zahájeno</i>
2018/0012	Směrnice Komise (EU) 2016/2037, kterou se mění směrnice Rady 75/324/EHS, pokud jde o maximální povolený tlak aerosolových rozprašovačů, a o přizpůsobení jejích ustanovení o označování nařízení EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí	24.1.2018
2018/0013	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2193 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení	24.1.2018
2018/0014	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2016/2109, kterou se mění směrnice Rady 66/401/EHS, pokud jde o zahrnutí nových druhů a botanický název druhu <i>Lolium x boucheanum</i> Kunth	24.1.2018
2018/0015	Směrnice Rady (EU) 2016/2258, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o přístup daňových orgánů k informacím pro boj proti praní peněz	24.1.2018
2018/0016	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2017/1279, kterou se mění přílohy I až V směrnice Rady 2000/29/ES o ochranných opatřeních proti zavlékání organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do Společenství a proti jejich rozšiřování na území Společenství	24.1.2018
2018/0060	Směrnice Komise (EU) 2016/1214, kterou se mění směrnice 2005/62/ES, pokud jde o standardy a specifikace systému jakosti pro transfuzní zařízení	22.3.2018
2018/0061	Směrnice Komise (EU) 2016/1106, kterou se mění směrnice EP a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech	22.3.2018
2018/0062	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách, o změně nařízení EP	22.3.2018

- a Rady (ES) č. 2006/2004 a směrnice EP a Rady 2011/83/EU a o zrušení směrnice Rady 90/314/EHS
- 2018/0144 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/50/EU 19.7.2018
o minimálních požadavcích na podporu mobility pracovníků mezi členskými státy zlepšením nabývání a zachování doplňkových důchodových práv
- 2018/0145 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 19.7.2018
2016/680 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV
- 2018/0146 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 19.7.2018
2016/681 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti
- 2018/0147 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 19.7.2018
2016/801 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair
- 2018/0148 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 19.7.2018
2016/943 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním
- 2018/0149 Směrnice Komise (EU) 2017/2096, kterou se mění 19.7.2018
příloha II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností
- 2018/0251 Směrnice Komise (EU) 2017/164, kterou se stanoví 24.9.2018
čtvrtý seznam směrných limitních hodnot expozice na pracovišti podle směrnice Rady 98/24/ES

	a kterou se mění směrnice Komise 91/322/EHS, 2000/39/ES a 2009/161/EU	
2018/0315	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru	22.11.2018
2018/0316	směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1564 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti	22.11.2018
2018/0317	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní	22.11.2018
2018/0318	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541 o boji proti terorismu, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV a mění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV	22.11.2018
2018/0319	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1629, kterou se stanoví technické požadavky pro plavidla vnitrozemské plavby, mění směrnice 2009/100/ES a zrušuje směrnice 2006/87/ES	22.11.2018
2018/0320	Směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/970, kterou se mění přílohy II, III a V směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1629, kterou se stanoví technické požadavky pro plavidla vnitrozemské plavby	22.11.2018

Přehled věcných řízení zahájených v roce 2018

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Zahájeno</i>
2017/2177	Nesprávné provedení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 511/2014 o opatřeních pro dodržování pravidel, která vyplývají z Nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a spravedlivém a rovnocenném sdílení přínosů plynoucích z jejich využívání	25.1.2018
2018/2025	Nepřijetí národního programu v souladu se směrnicí Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem	17.5.2018
2018/2035	Nesprávné provedení směrnice Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem	17.5.2018
2018/2056	Nesprávné provedení směrnice Rady 2014/107/EU, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní	7.6.2018
2018/2166	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací ve znění směrnice 2013/55/EU, kterou se mění směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“)	19.7.2018
2018/2194	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/21/ES o souladu s požadavky na stát vlajky	19.7.2018
2018/2262	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	8.11.2018

Rozhodnutí Komise o postupu v běžících řízeních učiněná v průběhu roku 2018

Pouze ve 4 řízeních vydala Komise v průběhu roku 2018 odůvodněné stanovisko. Nevydala žádné dodatečné formální upozornění, resp. dodatečné odůvodněné stanovisko. Stejně tak nerozhodla o podání žaloby.

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Rozhodnutí</i>	<i>Datum</i>
2017/0316	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/45/EU o pravidelných technických prohlídkách motorových vozidel a jejich přípojných vozidel a o zrušení směrnice 2009/40/ES	odůvodněné stanovisko	25.1.2018
2017/0317	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/47/EU o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných v Unii a o zrušení směrnice 2000/30/ES	odůvodněné stanovisko	25.1.2018
2017/0318	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/719, kterou se mění směrnice Rady 96/53/ES, kterou se pro určitá silniční vozidla provozovaná v rámci Společenství stanoví maximální přípustné rozměry pro vnitrostátní a mezinárodní provoz a maximální přípustné hmotnosti pro mezinárodní provoz	odůvodněné stanovisko	25.1.2018
2017/0253	Směrnice Rady (EU) 2015/652, kterou se stanoví metody výpočtu a požadavky na podávání zpráv podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové nafty	odůvodněné stanovisko	8.3.2018

Řízení ukončená v roce 2018

Celkem bylo v roce 2018 ukončeno 36 řízení (z toho 28 nenotifikačních a 8 věcných).

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Ukončeno</i>
2016/0279	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu	25.1.2018
2016/2050	Neprovedení notifikací opatření dle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 994/2010 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu	25.1.2018
2017/0045	Směrnice Komise 2016/774/EU, kterou se mění příloha II směrnice EP a Rady 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností	25.1.2018
2017/0314	Směrnice Komise (EU) 2017/433, kterou se mění směrnice EP a Rady 2009/43/ES, pokud jde o seznam produktů pro obranné účely	25.1.2018
2016/0275	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010	8.3.2018
2016/0505	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/56/EU, kterou se mění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek	8.3.2018
2016/0606	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/54/EU o opatřeních usnadňujících výkon práv udělených pracovníkům v souvislosti s jejich volným pohybem	8.3.2018
2016/0719	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/92/EU o porovnatelnosti poplatků souvisejících s platebními účty, změně platebního účtu a přístupu k platebním účtům se základními prvky	8.3.2018
2017/0039	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/66/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí na základě převedení v rámci společnosti	8.3.2018

2017/0042	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2016/11, kterou se mění příloha II směrnice Rady 2002/57/ES o uvádění osiva olejnin a přadných rostlin na trh	8.3.2018
2017/0048	Prováděcí směrnice Komise 2014/97/EU, již se provádí směrnice Rady 2008/90/ES, pokud jde o registraci dodavatelů a odrůd a společný seznam odrůd	8.3.2018
2017/0050	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži	8.3.2018
2017/0252	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2016/317, kterou se mění směrnice Rady 66/401/EHS, 66/402/EHS, 2002/54/ES, 2002/55/ES, 2002/56/ES a 2002/57/ES, pokud jde o úřední návěsku balení osiva	8.3.2018
2015/0038	Směrnice Rady 2014/107/EU, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní	17.5.2018
2015/2025	Nesprávné provedení směrnice Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem	17.5.2018
2016/0718	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii	17.5.2018
2017/0040	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva	17.5.2018
2018/0014	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2016/2109, kterou se mění směrnice Rady 66/401/EHS, pokud jde o zahrnutí nových druhů a botanický název druhu <i>Lolium x boucheanum</i> Kunth	17.5.2018
2018/0016	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2017/1279, kterou se mění přílohy I až V směrnice Rady 2000/29/ES o ochranných opatřeních proti zavlékání organismů	17.5.2018

	škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do Společenství a proti jejich rozšiřování na území Společenství	
2015/0261	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru	7.6.2018
2016/0506	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/53/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání rádiových zařízení na trh a zrušení směrnice 1999/5/ES	7.6.2018
2017/0313	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/52/EU, kterou se mění směrnice Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí	7.6.2018
2013/2204	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu	19.7.2018
2014/2065	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126 o řidičských průkazech	19.7.2018
2016/0174	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/61/EU o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací	19.7.2018
2018/2128	Nesprávné provedení prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/68 o společných postupech a specifikacích nezbytných pro propojení elektronických rejstříků karet řidiče	19.7.2018
2012/4152	Požadavky na poskytování služeb elektronických komunikací v České republice	8.11.2018
2017/0043	Směrnice Komise 2014/98/EU, kterou se provádí směrnice Rady 2008/90/ES, pokud jde o zvláštní požadavky na rody a druhy ovocných rostlin uvedených v příloze I uvedené směrnice, zvláštní požadavky na dodavatele a podrobná pravidla pro úřední inspekce	8.11.2018

2017/0046	Směrnice Komise 2014/96/EU o požadavcích na označování, uzavírání a balení rozmnožovacího materiálu ovocných rostlin a ovocných rostlin určených k produkci ovoce, spadajících do oblasti působnosti směrnice Rady 2008/90/ES	8.11.2018
2017/0319	Směrnice Komise (EU) 2016/2309, kterou se přílohy směrnice EP a Rady 2008/68/ES o pozemní přepravě nebezpečných věcí počtvrté přizpůsobují vědeckému a technickému pokroku	8.11.2018
2017/0523	Směrnice Komise (EU) 2015/1787, kterou se mění přílohy II a III směrnice Rady 98/83/ES o jakosti vody určené k lidské spotřebě	8.11.2018
2017/2158	Nepřijetí některých prováděcích předpisů směrnice Rady 2014/87/Euratom, kterou se mění směrnice 2009/71/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení	8.11.2018
2017/2177	Nesprávné provedení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 511/2014 o opatřeních pro dodržování pravidel, která vyplývají z Nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a spravedlivém a rovnocenném sdílení přínosů plynoucích z jejich využívání	8.11.2018
2018/0013	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2193 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze středních spalovacích zařízení	8.11.2018
2018/0060	Směrnice Komise (EU) 2016/1214, kterou se mění směrnice 2005/62/ES, pokud jde o standardy a specifikace systému jakosti pro transfuzní zařízení	8.11.2018
2018/0062	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách, o změně nařízení EP a Rady (ES) č. 2006/2004 a směrnice EP a Rady 2011/83/EU a o zrušení směrnice Rady 90/314/EHS	8.11.2018

Řízení projednávaná v roce 2018 před Soudním dvorem

Během prvního čtvrtletí roku 2018 vynesl Soudní dvůr rozsudky konstatující nesplnění povinností ve věci C-575/16 *Komise v. Česká republika*, v níž bylo České republice vytýkáno, že podmiňuje výkon činnosti notáře českým státním občanstvím, a dále ve věci C-314/16 *Komise v. Česká republika*, v níž bylo České republice vytýkáno, že nesprávně provedla vymezení dvou kategorií vozidel stanovených směrnicí o řidičských průkazech.

Během roku 2018 probíhala rovněž písemná a ústní fáze řízení ve věci C-399/17 *Komise v. Česká republika*, v níž je České republice vytýkáno, že odmítá údajně v rozporu s nařízením o přepravě odpadů zajistit, aby byla látka Geobal, která byla vyvezena do Polska, převzata zpět do České republiky. Dne 15. listopadu 2018 vydal generální advokát své stanovisko v uvedené věci, v němž Soudnímu dvoru navrhuje, aby byla žaloba Komise odmítnuta jako nepřípustná.

Dále probíhala písemná fáze řízení ve věci C-719/17 *Komise v. Česká republika*, v níž je České republice vytýkána nedostatečná implementaci rozhodnutí Rady o relokačích uprchlíků.

Žaloba v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU nebyla proti České republice doposud podána.

Přehled řízení o porušení unijního práva běžících ke dni 31. prosince 2018

Ke dni 31. prosince 2018 bylo proti České republice vedeno celkem 67 řízení pro porušení povinnosti, z toho 35 věcných a 32 nenotifikačních.

<i>Číslo</i>	<i>Předmět řízení</i>	<i>Fáze</i>
2011/4089	Neuznání některých nizozemských puncovních značek	po vydání rozsudku dle čl. 258 SFEU
2006/2230	Podmínka českého občanství u notářů	po vydání rozsudku dle čl. 258 SFEU
2014/4234	Vývoz paliva Geobal z České republiky do Polska	po podání žaloby
2017/2092	Nedostatečná implementace rozhodnutí Rady o relokačních uprchlíků	po podání žaloby
2008/2186	Překračování mezních limitů PM10 v ovzduší stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	dodatečné odůvodněné stanovisko
2012/2239	Soudní přezkum neudělení víza	dodatečné odůvodněné stanovisko
2011/2077	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států	odůvodněné stanovisko
2012/2115	Právo občanů EU stát se členy politické strany nebo ji založit	odůvodněné stanovisko
2016/2016	Nesprávného provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí	odůvodněné stanovisko

2016/2131	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU o energetické náročnosti budov	odůvodněné stanovisko
2015/0176	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II)	odůvodněné stanovisko
2015/0177	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/51/EU, kterou se mění směrnice 2003/71/ES a 2009/138/ES a nařízení 1060/2009, 1094/2010 a 1095/2010 s ohledem na pravomoci Evropského orgánu dohledu	odůvodněné stanovisko
2013/2048	Nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (EIA)	odůvodněné stanovisko
2017/0316	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/45/EU o pravidelných technických prohlídkách motorových vozidel a jejich přípojných vozidel a o zrušení směrnice 2009/40/ES	odůvodněné stanovisko
2017/0317	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/47/EU o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných v Unii a o zrušení směrnice 2000/30/ES	odůvodněné stanovisko
2017/0318	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/719, kterou se mění směrnice Rady 96/53/ES, kterou se pro určitá silniční vozidla provozovaná v rámci Společenství stanoví maximální přípustné rozměry pro vnitrostátní a mezinárodní provoz a maximální přípustné hmotnosti pro mezinárodní provoz	odůvodněné stanovisko
2017/0253	Směrnice Rady (EU) 2015/652, kterou se stanoví metody výpočtu a požadavky na podávání zpráv podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES o jakosti benzinu a motorové nafty	odůvodněné stanovisko

2013/4079	Nesprávné uplatnění směrnice EIA na projekt skládkování nebezpečného odpadu z lagun Ostramo	dodatečné formální upozornění
2005/2039	Neslučitelnost dohody mezi vládou České republiky a vládou Spojených států amerických o letecké dopravě s právem Společenství	formální upozornění
2011/2015	Neslučitelnost dohody mezi vládou České republiky a Ruskou federací o letecké dopravě s právem Společenství	formální upozornění
2011/4154	Stížnost na neprovedení plné EIA ve vztahu k projektu Závod na energetické využití komunálního odpadu Chotíkov - ZEVO Chotíkov	formální upozornění
2014/0047	Směrnice Rady 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států	formální upozornění
2014/2104	Nesplnění požadavků nařízení 550/2004 a 549/2004 o poskytování letových navigačních služeb na jednotném evropském nebi	formální upozornění
2014/2174	Nesprávné uplatňování směrnice Rady 2000/43/ES, kterou se provádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, v oblasti vzdělávání	formální upozornění
2015/0379	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany	formální upozornění
2015/0380	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu	formální upozornění
2016/4003	Nevyhlášení všech evropských významných lokalit v ČR dle směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	formální upozornění
2016/2062	Překračování mezních limitů NO ₂ stanovených směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES	formální upozornění

	o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	
2016/0508	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/40/EU o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se výroby, obchodní úpravy a prodeje tabákových a souvisejících výrobků a o zrušení směrnice 2001/37/ES	formální upozornění
2016/0608	Prováděcí směrnice Komise (EU) 2015/2392 k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014, pokud jde o oznamování skutečných nebo možných porušení tohoto nařízení příslušným orgánům	formální upozornění
2016/0609	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU o trestních sankcích za zneužívání trhu	formální upozornění
2016/2117	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilitě železničního systému ve Společenství	formální upozornění
2016/2141	Nesprávná aplikace směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod	formální upozornění
2016/2175	Nesprávné provedení čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2007 o schvalování typu motorových vozidel z hlediska emisí z lehkých osobních vozidel a z užitkových vozidel (Euro 5 a Euro 6) a z hlediska přístupu k informacím o opravách a údržbě a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/46/ES, kterou se stanoví rámec pro schvalování motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, jakož i systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků určených pro tato vozidla	formální upozornění
2016/0717	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci	formální upozornění

2017/0049	Směrnice Rady 2014/112/EU, kterou se provádí Evropská dohoda o úpravě některých aspektů úpravy pracovní doby v odvětví vnitrozemské vodní dopravy uzavřená Evropským svazem vnitrozemské plavby (EBU), Evropskou organizací lodních kapitánů (ESO) a Evropskou federací pracovníků v dopravě (ETF)	formální upozornění
2017/4003	Namítané protiprávní prodloužení smlouvy na elektronické mýtné	formální upozornění
2016/2126	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES o vydávání osvědčení strojvedoucím obsluhujícím hnací vozidla a vlaky v železničním systému Společenství	formální upozornění
2017/2042	Nesprávné provedení prováděcí směrnice Komise 2014/111/EU, kterou se mění směrnice 2009/15/ES s ohledem na přijetí určitých předpisů a souvisejících změn některých úmluv a protokolů Mezinárodní námořní organizace (IMO)	formální upozornění
2017/4036	Nesprávná aplikace nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS, a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti v případě uvádění na trh svodidel	formální upozornění
2017/2075	Nesprávná aplikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí pokud, se týká hlukových map a akčních plánů v ČR	formální upozornění
2017/2084	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely	formální upozornění

2017/0315	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech	formální upozornění
2017/0452	Směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/593, kterou se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, pokud jde o ochranu finančních nástrojů a peněžních prostředků patřících zákazníkům, povinnosti při řízení produktů a pravidla vztahující se na poskytování nebo přijímání poplatků, provizí nebo jiných peněžních či nepeněžních výhod	formální upozornění
2017/2152	Nesprávné provedení směrnice 2009/72/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a směrnice 2009/73/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem	formální upozornění
2018/0012	Směrnice Komise (EU) 2016/2037, kterou se mění směrnice Rady 75/324/EHS, pokud jde o maximální povolený tlak aerosolových rozprašovačů, a o přizpůsobení jejích ustanovení o označování nařízení EP a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí	formální upozornění
2018/0015	Směrnice Rady (EU) 2016/2258, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o přístup daňových orgánů k informacím pro boj proti praní peněz	formální upozornění
2018/0061	Směrnice Komise (EU) 2016/1106, kterou se mění směrnice EP a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech	formální upozornění
2018/2025	Nepřijetí národního programu v souladu se směrnicí Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem	formální upozornění
2018/2035	Nesprávné provedení směrnice Rady 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem	formální upozornění

2018/2056	Nesprávné provedení směrnice Rady 2014/107/EU, již se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní	formální upozornění
2018/2166	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací ve znění směrnice 2013/55/EU, kterou se mění směrnice 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací a nařízení (EU) č. 1024/2012 o správní spolupráci prostřednictvím systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („nařízení o systému IMI“)	formální upozornění
2018/2194	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/21/ES o souladu s požadavky na stát vlajky	formální upozornění
2018/0144	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/50/EU o minimálních požadavcích na podporu mobility pracovníků mezi členskými státy zlepšením nabývání a zachování doplňkových důchodových práv	formální upozornění
2018/0145	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV	formální upozornění
2018/0146	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/681 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti	formální upozornění
2018/0147	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných	formální upozornění

	pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair	
2018/0148	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním	formální upozornění
2018/0149	Směrnice Komise (EU) 2017/2096, kterou se mění příloha II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností	formální upozornění
2018/0251	Směrnice Komise (EU) 2017/164, kterou se stanoví čtvrtý seznam směrných limitních hodnot expozice na pracovišti podle směrnice Rady 98/24/ES a kterou se mění směrnice Komise 91/322/EHS, 2000/39/ES a 2009/161/EU	formální upozornění
2018/2262	Nesprávné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu	formální upozornění
2018/0315	Směrnice Evropského parlamentu a Rady a Rady (EU) 2016/2102 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru	formální upozornění
2018/0316	směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1564 o některých povolených způsobech užití některých děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími ve prospěch osob nevidomých, osob se zrakovým postižením nebo osob s jinými poruchami čtení a o změně směrnice 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti	formální upozornění
2018/0317	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní	formální upozornění
2018/0318	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU)	formální

	2017/541 o boji proti terorismu, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV a mění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV	upozornění
2018/0319	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1629, kterou se stanoví technické požadavky pro plavidla vnitrozemské plavby, mění směrnice 2009/100/ES a zrušuje směrnice 2006/87/ES	formální upozornění
2018/0320	Směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/970, kterou se mění přílohy II, III a V směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1629, kterou se stanoví technické požadavky pro plavidla vnitrozemské plavby	formální upozornění

ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ NA NEPLATNOST AKTU EU

Do působnosti VLZ patří také žaloby ČR na neplatnost aktů EU, kterými se lze domáhat zrušení právního aktu EU, a žaloby na nečinnost, kterými se lze domáhat určení, že orgán EU porušil unijní právo tím, že právní akt EU naopak nepřijal, ač ho přijmout měl.

Žalobu na neplatnost nebo na nečinnost je oprávněn podat VLZ ve spolupráci s dotčenými resorty a po předchozím souhlasu vlády. Prostřednictvím VLZ následně probíhá veškerá komunikace s Tribunálem, popř. Soudním dvorem (zasílání podání, vystupování na ústním jednání apod.).

Obecně k řízení o žalobách na neplatnost a na nečinnost

Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU)

Příslušným k projednávání těchto žalob je ve většině případů Tribunál.²⁶

Lhůta pro podání žaloby činí dva měsíce ode dne vyhlášení dotčeného aktu v Úředním věstníku EU, resp. od jeho oznámení členskému státu (čl. 263 SFEU).²⁷ Svojí povahou je řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, v případě žalob na neplatnost aktu EU sporným řízením, tj. ČR jakožto žalobce musí svá tvrzení dokazovat, zatímco snahou žalovaného orgánu EU je tato tvrzení vyvrátit. Řízení je založeno často jak na právní argumentaci, tak na skutkových okolnostech, které je nutno doložit důkazy, resp. příslušnými dokumenty.

Procesní pravidla řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, jsou upravena ve Statutu Soudního dvora Evropské unie, resp. JŘ Tribunálu, popř. JŘ Soudního dvora. Řízení je členěno na písemnou a ústní část. Písemné procesní kroky zpravidla zahrnují: 1) podání žaloby, 2) žalobní odpověď žalované strany, 3) repliku žalující strany a 4) dupliku žalované strany. Ústní část jednání se zpravidla koná pouze na výslovnou žádost některého z účastníků řízení (konání ústního jednání je nicméně v praxi *de facto* pravidlem). ČR může požádat další zainteresované členské státy o intervenci v její prospěch, přičemž sama ve prospěch jiných členských států v některých případech intervenuje.

²⁶ Srov. čl. 263 SFEU ve spojení s čl. 256 SFEU a čl. 51 Statutu Soudního dvora Evropské unie.

²⁷ Srov. dále čl. 50 a 51 JŘ Soudního dvora a čl. 102 JŘ Tribunálu (dostupné na www.curia.eu – sekce *Texty upravující řízení*).

Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU)

Pro řízení o žalobě na nečinnost platí *mutatis mutandis* to, co je výše uvedeno k řízení o žalobě na neplatnost. Odlišný je postup pro podání žaloby: příslušný orgán, instituce nebo jiný unijní subjekt musí být nejprve vyzván, aby jednal, a teprve pak, nevyjádří-li se daný orgán, instituce nebo jiný subjekt ve lhůtě dvou měsíců od této výzvy, může být podána žaloba na nečinnost, a to ve lhůtě dalších dvou měsíců. Pokud daný orgán v dané lhůtě stanovisko zaujme, tvrzená nečinnost je tím ukončena a je případně nutno podat žalobu na neplatnost.²⁸

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že nečinností není přijetí rozhodnutí odlišného od rozhodnutí, o které usiluje dotčená osoba.²⁹ Kromě toho je ustálenou judikaturou Soudního dvora, že žalobu na neplatnost je možné podat „*proti veškerým aktům přijatým orgány bez ohledu na jejich povahu či formu, jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem změni jeho právní postavení*“.³⁰ Jinými slovy i pouhý dopis může být aktem ve smyslu čl. 263 SFEU.³¹

Žaloby ČR

Od přistoupení k EU do 31. prosince 2018 podala ČR 15 žalob na neplatnost aktu EU. O sedmi z nich již bylo rozhodnuto, ve třech věcech byla žaloba stažena (ve dvou případech z toho důvodu, že Komise uznala své pochybení a napadený akt sama zrušila) a v pěti věcech řízení k 31. prosinci 2018 stále probíhá. Níže uvádíme stručný popis probíhajících případů i věcí, které byly v roce 2018 ukončeny.

ČR doposud nepodala žádnou žalobu na nečinnost.

C-4/17 P Česká republika v. Komise (restrukturalizace vinic)

V roce 2015 byla podána žaloba (T-141/15) na neplatnost rozhodnutí Komise, kterým byla ČR uložena finanční korekce v souvislosti s restrukturalizacemi vinic. Komise měla za to, že v této souvislosti nemohou být financována opatření na ochranu vinic před zvěří a ptactvem. Tribunál v roce 2016 žalobu zamítl, proti tomuto rozsudku ČR podala kasační opravný prostředek. Soudní dvůr v rozsudku ze dne 6. září 2018 dal ČR v plném rozsahu za pravdu, zrušil rozsudek

²⁸ Srov. rozsudek *CTRS Laboratoires v. Komise*, T-12/12, EU:T:2012:343, bod 43.

²⁹ Rozsudek *Deutscher Komponistenverband*, 8/71, EU:C:1971:82.

³⁰ Rozsudek *Komise v. Planet*, C-314/11 P, EU:C:2012:823, bod 94.

³¹ Z toho důvodu jsou žaloby někdy formulovány alternativně (viz např. *CTRS Laboratoires v. Komise*, T-12/12, cit. výše, kde žalobkyně požadovala konstatovat nečinnost Komise a podpůrně navrhovala zrušení jejího dopisu), nebo je ve stejné věci podána žaloba na neplatnost i žaloba na nečinnost (ilustrací tohoto postupu jsou případy C-63/12 *Komise v. Rada* a C-196/12 *Komise v. Rada*).

Tribunálu i rozhodnutí Komise. Do státního rozpočtu byla tedy vrácena celá sporná částka (2,1 mil. Euro).

C-482/17 Česká republika v. Parlament a Rada (směrnice o zbraních)

V roce 2017 byla podána žaloba na neplatnost směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853, kterou se mění směrnice Rady 91/477 o kontrole nabývání a držení zbraní. Se žalobou byl spojen také návrh na odklad provádění napadené směrnice. Tato směrnice zpřísňuje regulaci týkající se nabývání a držení zbraní, zejména tím, že některé zbraně přesouvá do kategorií s přísnější regulací. Žalobní důvody jsou založeny na porušení zásad svěřené pravomoci, proporcionality, právní jistoty a legitimního očekávání a zásady zákazu diskriminace. Soudní dvůr o věci dosud nerozhodl.

T-629/17 Česká republika v. Komise (broadcasting)

V roce 2017 byla podána žaloba na neplatnost rozhodnutí Komise, kterým se ruší část pomoci Evropského sociálního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj. Sporným je, zda může být z unijních operačních programů financováno přímé zadání veřejných zakázek na výrobu programového obsahu určeného k vysílání vysílacími společnostmi, když je zadavatelem jiný subjekt než vysílací společnost. Tribunál o věci dosud nerozhodl.

T-509/18 Česká republika v. Komise (návaznost kontrol)

Dne 24. srpna 2018 byla podána žaloba na neplatnost rozhodnutí Komise, kterým byla ČR uložena finanční korekce v souvislosti s návazností kontrol zemědělských dotací. Spor se týká otázky, zda doba mezi návštěvami jednotlivých kontrolních orgánů nesmí přesáhnout dobu, kterou příslušné předpisy stanoví v souvislosti s oznámením kontroly předem. Tribunál o věci dosud nerozhodl.

C-575/18 P Česká republika v. Komise (antidumpingové clo)

V roce 2015 byla podána žaloba (T-147/15) na neplatnost rozhodnutí Komise, jímž ČR ukládá uhradit do vlastních zdrojů Unie částku 53 mil. Kč z titulu údajného nesplnění povinností při doměření a výběru antidumpingového cla. Dne 28. června 2018 Tribunál žalobu odmítl jako nepřipustnou, jelikož podle jeho názoru dotčený dopis Komise nepředstavuje napadnutelný akt ve smyslu čl. 263 SFEU. Toto rozhodnutí navazovalo na rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-593/15 P a C-594/15 P *Slovensko v. Komise* a C-599/15 P *Rumunsko v. Komise*, v němž Soudní dvůr dospěl k témuž závěru. Proti usnesení o nepřipustnosti podala ČR dne

13. září 2018 kasační opravný prostředek. Podstatou sporu zůstává otázka, jak se členský stát může bránit proti aktu Komise, který konstatuje povinnost členského státu odvést určité prostředky do tradičních vlastních zdrojů Unie (zde v souvislosti s výběrem cla) pod hrozbou vysokých úroků. Členský stát je tedy fakticky nucen tyto prostředky uhradit. Dle pojetí Tribunálu i Soudního dvora může Komise odvedení prostředků vymáhat pouze cestou řízení pro porušení povinnosti, nikoli závazným rozhodnutím. Jakmile však členský stát vzhledem k hrozbě vysokých úroků sporné prostředky uhradí, Komise již logicky nemá žádnou motivaci řízení zahájit. Pokud tedy členský stát nemá fakticky žádnou možnost dosáhnout meritorního přezkumu názoru Komise ohledně povinnosti odvést prostředky do tradičních vlastních zdrojů Unie, je tento stav v rozporu s právem na účinnou soudní ochranu ve smyslu čl. 47 Listiny základních práv EU.

C-742/18 P *Česká republika v. Komise* (korekce ze tří auditů v zemědělství)

V roce 2016 byla podána žaloba (T-627/16) na neplatnost rozhodnutí Komise, kterým byla ČR uložena finanční korekce ze tří různých auditů (SAPS, investice ve vinařství a požadavky podmíněnosti) v celkové výši 30,5 mil. Euro. Tribunál dne 13. září 2018 žalobě vyhověl v části, které byla ČR uložena nesprávné výše finanční korekce v souvislosti s požadavky podmíněnosti (zrušení se týkalo části rozhodnutí Komise ukládajícího finanční korekci ve výši 6,3 mil. Euro, na základě rozsudku byla Komise nucena korekci snížit o 2,5 mil. Euro, tyto prostředky již byly vráceny do státního rozpočtu). Ve zbývajících částech Tribunál žalobu zamítl. ČR podala dne 27. listopadu 2018 kasační opravný prostředek napadající tu část rozsudku Tribunálu, kterou byla zamítnuta žaloba ohledně SAPS a investic ve vinařství.

INTERVENTENCE

ČR má na základě čl. 40 Statutu Soudního dvora Evropské unie ve spojení s čl. 129 až 132 JŘ Soudního dvora, resp. s čl. 142 až 145 JŘ Tribunálu, možnost vstupovat jako vedlejší účastník do řízení vedených mezi jinými subjekty na podporu jedné ze stran sporu. Žádost o vstup do řízení se podává ve lhůtě šesti týdnů ode dne zveřejnění oznámení o zahájení tohoto řízení v Úředním věstníku EU.³² Po vstupu do řízení a obdržení procesních písemností je vedlejšímu účastníkovi umožněno předložit k věci své písemné vyjádření, případně se účastnit ústního jednání.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR k EU do 31. prosince 2018 využito celkem ve 113 případech, z toho v roce 2018 v 8 případech.

Nejčastějším důvodem pro intervenci ČR je podpora členských států žalovaných Evropskou komisí z obdobných důvodů, pro které podala Evropská komise žalobu proti České republice.

ČR rovněž často intervenuje v řízeních týkajících se vnějších vztahů EU či pravomocí jednotlivých orgánů Unie. Všechna tato řízení jsou charakterizována snahou těchto orgánů (zejména Evropské komise a Evropského parlamentu) o širší vymezení kompetencí po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

V ostatních případech je intervence ČR založena na důvodech rozličného charakteru (v poslední době například koncepční otázky ochrany osobních údajů, energetiky či státních podpor).

Věci, v nichž ČR v roce 2018 požádala o vstup do řízení

C-515/17 P a C-561/17 P *Uniwersytet Wrocławski a Polsko v. REA*

Oba kasační opravné prostředky směřují proti usnesení Tribunálu ve věci T-137/16. Sporná je otázka požadavků na právní zastoupení před Tribunálem a problematický výklad podmínky „nezávislosti“ právních zástupců. ČR vstoupila do řízení na straně Uniwersytet Wrocławski a Polska.

C-715/17 *Komise v. Polsko* a C-718/17 *Komise v. Maďarsko*

Komise v obou řízeních vytýká Polsku a Maďarsku údajné porušení unijního práva, které vytýká ČR ve věci C-719/17, tedy neplnění povinností plynoucích z relokačních

³² Čl. 130 JŘ Soudního dvora a čl. 143 JŘ Tribunálu. Pro řízení o kasačním opravném prostředku činí uvedená lhůta jeden měsíc (čl. 190 odst. 2 JŘ Soudního dvora a čl. 213 odst. 2 JŘ Tribunálu).

rozhodnutí Rady 2015/1523 a 2015/1601. ČR vstoupila do řízení na straně Polska a Maďarska.

T-815/17 SŽDC v. Komise a INEA

Správa železniční dopravní cesty se domáhala neplatnosti rozhodnutí Komise týkajícího se posouzení souvislosti veřejných zakázek s názvem „Inženýrsko-environmentální analýza nového železničního spojení Lovosice – Drážďany na území ČR“, „Vyhodnocení projektu nového železničního spojení Praha – Drážďany na území ČR“ a „Nová trať Litoměřice – Ústí nad Labem – st. hranice SRN“. ČR vstoupila do řízení na straně SŽDC. Tribunál dne 28. září 2018 odmítl žalobu jako nepřípustnou.

T-19/18 Litva v. Komise

Spor se týká rozhodnutí Komise o korekci v zemědělství z důvodu, že Litva při kontrolách ne místě nekontrolovala aspekty, které byly prověřeny již v rámci administrativní kontroly. ČR vstoupila do řízení na straně Litvy.

T-101/18 Rakousko v. Komise

Rakousko se domáhá zrušení rozhodnutí Komise, dle kterého úmysl Maďarska poskytnout finanční pomoc na podporu rozvoje dvou nových jaderných reaktorů v jaderné elektrárně Paks II nepředstavuje zakázanou státní podporu. Podstata sporu je obdobná jako v případě sporu k podpoře pro jadernou elektrárnu Hinkley Point C ve Spojeném království (T-356/15 *Rakousko v. Komise*, po zamítnutí žaloby Tribunálem podalo Rakousko kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, věc C-594/18 P). ČR vstoupila do řízení na straně Komise.

T-316/18 Mediaservis v. Komise

Spor se týká platnosti rozhodnutí Komise, kterým byly státní vyrovnávací podpory pro Českou poštu v letech 2013 až 2017 označeny za slučitelné s vnitřním trhem. ČR vstoupila do řízení na straně Komise.

ŘÍZENÍ O POSUDKU

ČR má na základě čl. 196 JŘ Soudního dvora rovněž možnost se vyjádřit k žádosti o posudek podle čl. 218 odst. 11 SFEU, kdy je posuzována slučitelnost zamýšlené dohody mezi EU a jedním nebo více třetími státy nebo mezinárodními organizacemi se Smlouvami.

V roce 2018 nebyla podána žádost o posudek a ani žádný nebyl vynes.

DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vedle zastupování ČR před Soudním dvorem EU vykonává VLZ celou řadu dalších úkolů, které s jeho hlavní činností přímo či nepřímo souvisí. Jedná se zejména o organizaci činnosti výboru VLZ, o zastupování ČR v rámci jednání pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“ a zastupování ČR v rámci každoročního setkání zmocněnců pro Soudní dvůr z celé EU.

Výbor vládního zmocněnce v roce 2018

Jak bylo uvedeno výše, Výbor vládního zmocněnce, zřízený Statutem VLZ a složený ze zástupců jednotlivých resortů, je mezirezortním poradním a konzultačním orgánem, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů.

Výbor slouží nejen jako platforma k výměně názorů a informací o důležitých řízeních před Soudním dvorem, resp. Komisí, ale také k zajištění efektivní komunikace mezi VLZ a odpovědným resortem při vypracovávání vyjádření ČR k jednotlivým soudním řízením, resp. řízením před Komisí.

V roce 2018 se Výbor pravidelně setkával, celkem se uskutečnilo 7 setkání.

Pracovní skupina Rady „Soudní dvůr“

Ze své pozice je VLZ také členem pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“. Zasedání této pracovní skupiny se konají v pravidelných intervalech v Bruselu. Tato pracovní skupina je zčásti též konzultačním místem vládních zmocněnců většiny členských států a zástupců Soudního dvora EU, v jehož rámci jsou diskutovány praktické otázky dalšího směřování rozhodovací činnosti Soudního dvora EU.

PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY

Oddělení pro Soudní dvůr

Jiří Vláčil

Vedoucí oddělení pro Soudní dvůr, zástupce ředitelky OKP

V Kanceláři působí od června 2008

Tel. 224 18 2827, jiri_vlacil@mzv.cz

Anna Brabcová

V Kanceláři působí od září 2016

Specializace dle gestora: MV, ČTÚ

Tel. 224 18 2480, anna_brabcova@mzv.cz

Lucie Dvořáková

V Kanceláři působí od prosince 2015

Specializace dle gestora: MŽP, MD

Tel. 224 18 2821, lucie_dvorakova@mzv.cz

Veronika Frouzová

V Kanceláři působí od srpna 2009

Sekretariát, správa databází v ISAPu

Tel. 224 18 2761, veronika_frouzova@mzv.cz

Iva Gavrilova

V Kanceláři působí od října 2017

Specializace dle gestora: MMR, ÚOHS

Tel. 224 18 2878, iva_gavrilova@mzv.cz

Aneta Kasalická

V Kanceláři působí od září 2016

Specializace dle gestora: MSp, MK, ÚPV

Tel. 224 18 2309, aneta_kasalicka@mzv.cz

Tereza Machovičová

V Kanceláři působí od března 2018

Specializace dle gestora: MPO

Tel. 224 18 2923, tereza_machovicova@mzv.cz

Oddělení pro infringementy

Thomas Müller

Vedoucí oddělení pro infringementy

V Kanceláři působí od února 2008

Specializace dle gestora: MPO, MO

Tel. 224 18 2421, thomas_muller@mzv.cz

Jiří Pavliš

V Kanceláři působí od listopadu 2013

Specializace dle gestora: MPSV, MZe

Tel. 224 18 2804, jiri_pavlis@mzv.cz

Ondřej Serdula

V Kanceláři působí od srpna 2016

Specializace dle gestora: MF, GŘC, ÚOOÚ, MV

Tel. 224 18 2808, ondrej_serdula@mzv.cz

Soňa Šindelková

V Kanceláři působí od ledna 2011

Specializace dle gestora: MZd, MPO

Tel. 224 18 2584, sona_sindelkova@mzv.cz

V roce 2018 se do realizace agendy VLZ zapojili také další pracovníci OKP.

Kristýna Najmanová

Ředitelka OKP

Tel. 224 18 2528, kristyna_najmanova@mzv.cz

Hana Pešková

Vedoucí oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od července 2008

Tel. 224 18 2596, hana_peskova@mzv.cz

Dominika Czechová

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od ledna 2017

Tel. 224 18 2501, dominika_czechova@mzv.cz

Markéta Hedvábná

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od listopadu 2013

Tel. 224 18 3365, marketa_hedvabna@mzv.cz

Michael Švarc

Oddělení pro obecné otázky a vnější vztahy EU

V OKP působí od prosince 2017

Tel. 224 18 2106, michael_svarc2@mzv.cz